

IZ VSEBINE

Slavili pomembne delovne uspehe (stran 3)
Kmečka žena je tudi mati, delavka... (stran 5)
Včeraj resničnost, danes preteklost (str. 6)
Obogatena ponudba turističnih spominkov (str. 7)
Hojnik dvakrat prvi (stran 9)

Pokal maršala Tita Dobrici Božiču

30 najboljših motornih pilotov Jugoslavije je v soboto, 16. septembra zaključilo zadnjo etapo zveznega aerorallyja za pokal maršala Tita, na letališču v Moškanjcih pri Ptuj. V zadnji etapi Borovo — Ptuj je nagrado Ptuj osvojil Dobrica Božič, član AK Beograd, drugi je bil Danilo Hojnik, AK Ptuj, tretji pa Svetomir Trifunović, AK Zagreb. Milan Kralj in Karl Krepfl pa sta se uvrstila med prvo polovico tekmovalcev. Tako so tekmovalci iz Kruševca prek Borova do Ptuj pokazali vse svoje sposobnosti in se po utrudljivem tekmovanju odpočili v starem Ptuj. V soboto popoldan so jih na letališču v Moškanjcih obiskali in pozdravili France Popit, Vida Tomšič in Janez Zemljarič ter jim čestitali k doseženim rezultatom.

V nedeljo popoldan pa je 15.000 obiskovalcev sprejelo 30 najboljših amaterskih motornih pilotov Jugoslavije z burnim ploskanjem. Na letališču jih je pozdravil Alojz

Gojčič, predsednik AK Ptuj, zatem pa še Stane Menegalijski, predsednik ZLO Slovenije. Osrednji govornik je bil zastopnik tovariša Tita, Franc Leskošek Luka, ki je Dobrici Božiču predal prehodni pokal. V skupni uvrstitvi je zasedel drugo mesto Ivo Čavar, AK Banja Luka, tretje pa naš rojak iz Žetala, Oto Verbančič, član AK Maribor, ki je prejel tudi miniaturni pokal maršala Tita. Ptujčani so se uvrstili tako: Danilo Hojnik je bil 6, Milan Kralj 13 in Karl Krepfl 17, za kar jim lahko iskreno čestitamo, saj so se tudi v posameznih disciplinah odlično uvrstili. Več o rezultatih na športni strani.

Ob koncu uradnega dela 21. aerorallyja so predsedniku in komandantu, tovarišu TITU poslali še pozdravno pismo, ki ga je prebral Drago Krepfl sekretar AK Ptuj.

Na nedeljskem mitingu, ki je bil enkratno doživetje za množico gle-

Prvi trije: Ivo Čavar, Dobrica Božič in Oto Verbančič. Medalje jim je podelil general Dušan Vlasisavljevič, pokal maršala TITA pa je zmagovalcu predal Franc Leskošek-Luka.

Foto: M. Ozmec

dalcev, prav tako pa za goste, med njimi so bili Franc Setinc, Franc Leskošek-Luka general Dušan

Vlasisavljevič, Janez Zemljarič in drugi, so sodelovali člani vseh 10 aeroklubov iz Slovenije, piloti vojnega letalstva, helikopter RSNZ, padalci in člani modelarske sekcije AK Ptuj. Kot posebno zanimivost naj omenimo nastop dolgoletnega člana AK Ptuj, Alojza Ganza, ki je s humoristično točko zaključil letošnji največji aeromiting, ki ga je organiziral ptujski aeroklub. Organizatorji so poskrbeli za vse, poleg hrane in pijače so zagotovili dežurno zdravniško ekipo, gasilce, članke narodne zaščite, enote teritorialne obrambe in miličnike, ki so skupaj pripomogli k nemotenemu poteku aeromitinga.

N. D.

V četrtek 28. septembra se bodo sestali delegati vseh treh zborov ptujске občinske skupščine na 5. seji — ali prvi „pokočinski“. Dnevni red zajema kar 20 točk, med njimi precej pomembnih. Tako se bo najbrže razvila živahna razprava ob informaciji o tekočih gospodarskih gibanjih in uresničevanju resolucije ob družbenoekonomski politiki in razvoju občine v prvem polletju letošnjega leta. Vemo, da situacija ni vzpodbudna, da smo marsikje prekoračili zastavljene okvire, tam, kjer bi bilo to potrebno, pa ne, na primer pri produktivnosti. Vendar ne pričakujemo, da bodo delegati na sami seji pokazali na vzroke takemu gospodarjenju, to pričakujemo od njih v delovnih sredinah, ki so jih delegirale, pa seveda njihovo polno angažiranost ob reševanju vseh težav, ki se tem pojavljajo.

Delegati bodo odločali o sprejemu predlogov odlokov o gradnji, uporabi in vzdrževanju zakonitih v občini Ptuj, o najvišjih najemninah za poslovne stavbe in poslovne prostore, o prispevku za pospejevanje kmetijstva, o sprejetju urbanističnega programa naselja in turističnega centra Podlehnik, o prenehanju veljavnosti odloka o pristojbinah za veterinarsko sanitarne preglede in kontrolo, o

sprejetju zazidalnega načrta za Dom učencev v Ptuj in o sprejemu predloga družbenega dogovora o zagotavljanju kadrovske in drugih pogojev za delo temeljnega sodišča Maribor.

Razpravljali bodo tudi o osnutku odloka o izvedbi hidromelioracijskih del in o rabi kmetijskih zemljišč po izvedenih hidromelioracijah in agromelioracijah na delu melioracijskega območja Mostje—Gabernek—Juršinci. Poleg tega bodo delegati odločali o sprejemu predloga odločbe o ugotovitvi splošnega interesa za gradnjo Doma učencev v Ptuj ter o predlogih sklepov o potrditvi statuta osnovne šole Tone Znidarič, o imenovanju skupine delegatov za delegiranje delegatov v svet skupnosti podravske občine, o razrešitvi sodnika občinskega sodišča v Ptuj, o izvolitvi sodnika sodišča združenega dela v Mariboru, o soglasju k imenovanju individualnega poslovodnega organa v TOZD Reševalna služba ZZZD Ptuj in o soglasju k razrešitvi in imenovanju načelnika Uprave javne varnosti Maribor. Kot običajno, bodo ob koncu seje delegati posredovali še vprašanja delegacij oziroma konferenc delegacij.

N. D.

Bratstvo in prijateljstvo slovenskih in hrvatskih občin je neuničljiv ogenj

V soboto, 16. septembra je bilo bistrsko Pohorje kraj, kjer so se kovala nova in utrjevala stara, že pred 10 in več leti sklenjena prijateljstva med delavci SR Slovenije in SR Hrvatske.

Revolucija 1941—45 je tudi osnova vseh dosedanjih srečanj, izmenjav izkušenj in graditve trdnih prijateljskih pa tudi kulturnih in športnih vezi, ki so stopile na prvo „stopnico“ konkretnih uspehov pred 17 leti, ko sta si podali roke pobratena in trajnejši vezi občini Ptuj in Varaždin. Skozi obdobje, ki je sledilo so se pridruževale vsako leto nove občine, pa jih je danes že skupno devet. Letos poteka čas v katerem se ta prijateljstva, skovana v občinskih sindikatih sodelujočih občin, razprostrle svoje roke na skoraj vsa področja družbenega in političnega življenja, vse uspešneje pa prehaja tudi na področje sodelovanja v industriji, športu in še posebno na kulturnem področju.

To je bila tudi osnovna nit vseh misli, ki jih je v svečanem govoru, pri planinskem domu Osankarica na Pohorju, povedal predsednik skupščine občine Slovenska Bistrica, Mihael Spindler, ko je pozdravil okoli 700 udeležencev 17. srečanja delovnih ljudi občine Čakovec, Koprivnica, Krapina, Maribor, Ptuj, Ormož, Varaždin, Pregrada in Slovenska Bistrica.

Organizator letošnjih 17. srečanj je občinski sindikalni svet Slovenska Bistrica, ki je v okviru dogovorjenega programa aktivnosti organiziral tudi srečanje na Osankarici, kjer so si udeleženci po svečanosti ogledali prenovljeni spominski muzej NOB, v prizidku planinskega doma, nato pa so se udeležili še komemorativne svečanosti in polaganja vencev delegacij pobratenih občin, na kraju poslednjega

Srečanje se je odlikovalo po množičnosti in veselim razpoloženju.

bojišča legendarnega Pohorskega bataljona pri Treh žeblih. Tukaj so se seznanili tudi z boji pohorskih partizanov, posebno pa so jim osvetlili poslednji boj legendarnega Pohorskega bataljona, 8. januarja 1943, v spomin na ta boj ima občina Slovenska Bistrica tudi svoj občinski praznik.

Udeleženci letošnjega 17. srečanja bratstva in prijateljstva slovenskih in hrvatskih občin so si nato med potjo do Osankarice do Treh kraljev ogledali še partizansko bolnico Jesen, nato pa srečanje nadaljevali pri planinskem domu Anton Štuhec pri Treh kraljih. Tukaj so se utrjevala stara prijateljstva, veliko pa je bilo vzpostavljenih tudi novih, predvsem med mladimi, kar je še posebej pomembno, saj bodo prav ti prenašali tradicije svojih staršev, začete pred 35 leti.

Besedilo in posnetek: Viktor Horvat

V NOVI VASI PRI MARKOVCIH

Nepremagljiva bojna vrsta

V taboru teritorialne obrambe v Novi vasi pri Markovcih je bila 15. septembra krajša priložnostna slovesnost, ki so se je udeležili številni predstavniki družbene-političnega življenja ptujске občine, krajanji Markovec, Gorisnice in drugi gostje. Gost tabora pa je bil tudi Janez Rebolj, načelnik pokrajinskega štaba TO Vzhodnoštajerske pokrajine.

Med večdnevnim bivanjem v taboru teritorialne obrambe so si teritorialci pridobili pomembno znanje vojaško-strokovnega in idejno-političnega značaja. Pri usposabljanju so dosegli lepe uspehe, utrdili svoje znanje, ki je potrebno za opravljanje po-

Slavnostni govornik Cveto Doplihar

foto: JOS

membnih nalog pri čuvanju vrednot našega razvoja.

Da je bilo srečanje med-teritorialci in gosti čim pristršeje so poskrbeli pionirji iz Gorisnice in Markovec, ki so se predstavili s pesmijo, recitalom in folklornim nastopom. V celotnem nastopu je izžvenela tesna povezanost armade z ljudstvom.

Slavnostni govornik na partizanskem mitingu je bil Cveto Doplihar, predsednik SO Ptuj; poleg tega pa sta govorila še Ladislav Knipež, predstavnik teritorialcev in Jože Petrovič, predstavnik KK SZDL Markovci.

MG

SVEČANA ZAobljuba MLADIH VOJAKOV

V Ormožu je bil v nedeljo praznik mladih vojakov, ki so se ob praznovanju drugega krajevnega praznika KS Ormož svečano zaobljubili. Na Kerenčičevem trgu se je poleg mladih vojakov iz ptujске in slovenskobistrske garnizije zbralo tudi veliko število delovnih ljudi in občanov Ormoža in okolice.

Ob tej priložnosti je komandant garnizije iz Ptuj, Miroslav Stankovič, pred spomenikom velikega revolucionarja Slovenskih goric, Jožeta Kerenčiča govoril o naši preteklosti, revolucionarni sedanjosti in obrambnih nalogah mladih vojakov.

Po svečani zaobljubi so si mladi vojaki še ogledali gospodarsko razstavo na letnem kopaljšču v Ormožu.

Fotografija: zk

SOBOTA, 23. septembra ob 19. uri
II. zvezna rokometna liga

Drava—Slavonija DI

v Ptuj

Presenečenje za obiskovalce!

Kje smo na področju uresničevanja zakona o združenem delu

Priprave na skupno konferenco članov občinskega sveta ZS Ptuj in konferenco ZKS Ptuj, so v polnem zagonu. Kot je znano želi konferenca podati širšo ugotovitev, kje smo na področju uresničevanja zakona o združenem delu v ptuj-ski občini. O tem, kako se v sindikatih pripravljajo na konferenco, je predsednik občinskega sveta ZS Ptuj Janko Mlakar povedal:

„V sindikatih menimo, da je uresničevanje zakona o združenem delu osrednje področje našega dela pa tudi odgovornosti. Sedaj prehajamo v obdobje največje aktivnosti sindikata, ko ocenjujemo odgovornosti po 660. členu zakona o združenem delu, ki jih imajo delovne organizacije.

Za nami je skoraj 2-letno obdobje uresničevanja zakona; ocenjujemo, da je v tem času zelo porasla samoupravna zavest delavcev, delovnih ljudi in občanov. Aktivnost je predvsem usmerjena k neposrednemu uveljavljanju dohodkovnih odnosov, k združevanju dela in sredstev, samoupravnomu organiziranju delavcev, stimulaciji za večjo in boljše proizvodnjo ter dohodek in podobno.

11. decembra poteče rok do katerega so organizacije dolžne uskladiti organiziranost in samoupravne splošne akte z določili zakona. OZD so si morale postaviti programe izvajanja določil zakona, sedaj pa bomo ocenili, kako in v kolikšni meri so ti programi tudi izpolnjeni. Temu problemu bomo tudi v bodoče v sindikatih posvečali potrebno pozornost. Na konferen-

ci bomo morali tudi opozoriti na vse posledice, ki izvirajo zaradi neizpolnjevanja zakona o združenem delu. Največ bomo govorili o ustreznosti organiziranosti v nekaterih velikih delovnih organizacijah, organiziranosti novih temeljnih organizacij, predvsem pa bo potrebno kritično spregovoriti o vprašanju sedanje organiziranosti obrata za kooperacijo in njegovem preoblikovanju v zadrugo s poudarkom, da je pri tem treba upoštevati stališče, želje in predloge kmetov. V povezavi s tem bomo razpravljali tudi o vprašanju organiziranja kmetijstva v ptuj-ski občini, o katerem pa razpravljamo že več let in dalje od razprave še nismo prišli.

Pripravila: MG

Zakaj izguba v TOZD proizvodnja aluminija TGA Kidričevo?

Več ali manj je znano, da je tudi TOZD Proizvodnja aluminija v TGA Kidričevo med tistimi, ki so prvo polletje letošnjega leta poslovali z izgubo. V TOZD Proizvodnja aluminija znaša izguba 2,119.000 dinarjev, čeprav je bila planirana izguba v letnem planu poslovanje te TOZD v višini 6.404.000 dinarjev. Vse kaže, da je bila torej izguba v polletju kljub temu manjša od predvidene. Pa vendar, zakaj je prišlo do nje, kje so vzroki in krivci? S tem vprašanjem smo se obrnili na ing. Marjana Gorčenka, v. d. direktorja TOZD Proizvodnja aluminija TGA Kidričevo. Takole nam je odgovoril:

„V TGA Kidričevo je bila za leto 1978 planirana izguba za vse TOZD, ali krajše za delovno organizacijo kot celoto. Predvsem zaradi tega, ker smo pričakovali precejšen porast materialnih stroškov poslovanja, cene aluminija pa niso naraščale temu sorazmerno.“

„O nastali izgubi ste verjetno že precej razpravljali in se odločili za določene ukrepe za zmanjšanje negativne bilance?“

„Seveda smo tako v naši TOZD kot v ostalih takoj po polletju analizirali obračun in na zborih delavcev prišli do določenih ugotovitev. V glavnem smo zapisali 9 vzrokov za nastanek izgube v naši TOZD. Najvažnejši so: visoko zastavljeni normativi glede na stanje proizvodnih naprav — računati moramo, da je TGA Kidričevo že sorazmerno stara tovarna z zastarelo opremo v primerjavi z ostalimi proizvajalci aluminija v Jugoslaviji. Na drugem mestu je nizka produktivnost dela v TGA, ki izhaja prav tako iz zastarelih proizvodnih naprav. Velik problem v naši TOZD pa je pomanjkanje delovne sile. K izgubi pa je svoj delež prispevala tudi neplačana realizacija. Ugotovljamo namreč, če bi dosegli realizacijo v celoti, naša TOZD ne bi končala polletnega poslovanja z izgubo.“

Torej je izguba le navidezna?

„Teško je to trditi. Prav gotovo je nizka produktivnost dela in slabo stanje proizvodnih naprav eden od osnovnih vzrokov za nastalo izgubo, neplačana realizacija je samo člen te verige. Skoraj pa bi pozabil omeniti enega najtežjih problemov

pri tem, to so deleži iz skupnega prihodka v delovni organizaciji. Letos smo namreč prvič prešli na obračun iz udeležbe iz skupnega prihodka in v naši TOZD ugotovljamo, da je naš delež pri udeležbi iz skupnega prihodka iz prodaje aluminija nepravilen, oziroma, da so nam bili zaračunani premajhni stroški glede na porabljen material ali na drugi strani na dosežene cene surovin in električne energije.“

Marjan Gorčenko direktor TOZD Proizvodnja aluminija

Kaj pa krivci nastale izgube so znani?

„Sklep zbora delavcev v naši TOZD je bil, da je krivec za nastalo izgubo poslovodni organ skupaj s strokovnimi službami v TOZD Proizvodnja aluminija, zaradi ne-

pravilne osnove pri izračunu deležev iz skupnega prihodka po letnem planu poslovanja. Med krivci pa so prav gotovo tudi delavci sami s svojim nepravilnim odnosom do surovin, delovnih sredstev in naprav. Del krivice pa nosi tudi slabo sodelovanje med posameznimi TOZD in delovno skupnostjo skupnih služb, pri reševanju določenih problemov.“

In kakšen je vaš program ukrepov za odpravo vzrokov izgub?

„Ta naš program obsega 13 točk. Vseh ne bi našteval, le najbolj bistvene: — nujno je treba doseči planirano zasedbo v elektrolizah, kjer je največji problem pomanjkanje delovne sile, nabaviti je treba nove pripomočke za delo, nujno izboljšati stanje proizvodnih

Darko Ferlinc, sekretar OO ZKS. Foto: M. Ozmeč

naprav iz skupnega prihodka pa je treba izračunati ustrezni delež naše TOZD. Zato smo v smislu samoupravnega sporazuma zahtevali rebalans plana poslovanja, ker pač ugotovljamo, da so velika odstopanja. Seveda moram še reči, da smo

dosegli nižjo proizvodnjo za okoli 3 %, kar znaša 676 ton aluminija manj v prvih 6 mesecih letošnjega leta. Med drugim smo sklenili, da bomo delali mesečno obračune poslovanja, ter jih tudi sprosti obravnavali na zborih delavcev.“

In kaj lahko pričakujemo ob koncu letošnjega leta, boste z izgubo nadaljevali?

„Iz obsežnega programa ukrepov za odpravo izgube je bilo realiziranih že precej točk. Najvažnejši je predlog rebalansa plana, po katerem TOZD Proizvodnja aluminija ne bo poslovala več z izgubo, izkazuje celo del čistega dohodka, ki ga bomo lahko dali v poslovni sklad, kar je zelo vzpodbudno za naše nadaljnje delo.“

Seveda so tudi komunisti v TOZD Proizvodnja aluminija imeli pri reševanju tega problema svojo pomembno nalogo. Sekretar osnovne organizacije ZKS Darko Ferlinc je o tem povedal:

„Mislim, da je bila naša vloga pri nastanku takšne situacije zelo jasna. Komunisti v OO ZKS TOZD smo se takoj lotili iskanja vzrokov za nastalo izgubo in nakazali konkretne probleme. Poskušali smo nakazati tudi rešitve vseh nastalih problemov. Ko smo to storili smo prešli v politično akcijo in zadolžili posamezne tovariše, da vodijo zastavljeno akcijo. Seveda pa bi se morali v takšni situaciji angažirati prav vsi komunisti. Imeli smo že celo vrsto sestankov v glavnem z istim namenom: odkriti in odpraviti takšno stanje v TOZD in mislim da smo v veliki meri to že uspeli.“

Takšni so bili torej odgovori v. d. direktorja TOZD Proizvodnja aluminija, Marjana Gorčenka in sekretarja OO ZKS, Darka Ferlinc. Upam da bodo njihova stališča in trditve tudi držale in da bo tako tudi izguba odpravljena.

M. Ozmeč

Pospešiti rast vseh elementov dohodka

V široko zasnovano razpravo o polletnih gospodarskih rezultatih TOZD ptujске občine, so se vključili tudi člani občinskega sveta ZS Ptuj. Dopolnili so že izvedeno razpravo, ki se je odvijala v osnovnih organizacijah sindikata, še z nekaterimi ugotovitvami. Te ugotovitve pa so osem obveza za vse sindikalne sredine. Bili so enotnega mnenja, da se je čas, da se do konca leta bistveno popravi gospodarski rezultat. V okviru tega pa se je potrebno v vseh sredinah zavzemati za hitrejšo rast vseh elementov dohodka. Poleg tega je potrebno ugotoviti vzroke zaostajanja gospodarske rasti in sprejeti ustrezne ukrepe za boljše gospodarjenje. Nujno je zaostri odgovornost povsod tam, kjer osebni dohodki niso v skladu z rastjo dohodka, kjer niso v odvisnosti od vloženega dela.

Prečesati bi bilo potrebno tudi pravilnike o nagrajevanju. Za sedaj lahko rečemo, da niso dali željenih rezultatov. Je njihova vsebina takšna, da vzpodbuja k večji storilnosti, produktivnosti in še. Ne bi bilo odveč, če bi v občini izvedli anketo, ki bi naj dala odgovore na podobna vprašanja. Glede sanacijskih programov je bilo povedano, da je poslovanje že na meji rentabilnosti.

V vseh teh nalogah, ki so navedene, mora odsevati široka aktivnost sindikalnih delavcev. Sicer pa zgolj razprava in sprejemanje ustreznih ukrepov brez dobro zastavljene akcije, ne

bo dala rezultatov, ki si jih želimo.

Ustrezno bi bilo treba obelodaniti tudi vse kršitelje resolucije in samoupravnih sporazumov. Število teh izredno narašča. Kmalu bodo v razpravi že 9-mesečni poslovni rezultati, ki jih moramo prav tako kritično obravnavati in na podlagi ugotovitev, tudi sprejeti določene usmeritve. Razprava o gospodarskih rezultatih te dni teče tudi v delegacijah za skupščinske zbornice, zato so člani sveta predlagali, da se naj v te razprave tvorno vključijo vsi sindikalni delavci.

Predkongresna aktivnost v ptujskih sindikatih je zabeležila dobre rezultate. Trdimo lahko, da je bila razprava življenjska. Taka je tudi ocena občinskega sveta. S predkongresno aktivnostjo pa je potrebno nadaljevati. Prav bi bilo, da bi se v okviru teh aktivnosti dogovorili za razne akcije, kot na primer: za dvig produktivnosti, zmanjšanja števila zastankov z dela in podobno. Tudi na ta način bi prispevali k delovnim pripravam na kongres in da bi le-te dosegli svoj pravi namen.

Delavci bi naj v okviru prireditve „pozdrav kongresu“ pripravili med drugim vrsto spornih in kulturnih prireditev. V Ptuj bomo v čast kongresa pripravili tudi veliko predkongresno zborovanje, na katerem bo o pomenu kongresa sindikatov govoril eden izmed delegatov, sodelovali pa bodo tudi pihalni orkestri iz sodelujočih občin SR Hrvatske in SR Slovenije.“

MG

Novi asfalt v KS Zavrč

V krajevni skupnosti Zavrč so v teku zemeljska dela pri modernizaciji ceste Goričak — Turški vrh v dolžini 2800 metrov. Dela izvajajo delavci Komunalnega podjetja TOZD ceste. Rok za izvedbo del je 40 dni in zato ob ugodnih vremenskih razmerah lahko pričakujemo, da bo ta predel Haloz dobil asfaltirano cesto že v začetku prihodnjega meseca. To je prva faza moderniziranja cest, druga faza bo na vrsti v začetku naslednjega srednjeročnega obdobja. Takrat bo asfaltno prevleko dobila cesta Goričak — Drenovec. Sočasno z modernizacijo pa bodo gramozirali vse krajevne ceste.

I. kotar

DRAGO ČATER, DELEGAT 9. KONGRESA ZS SLOVENIJE

Planiranje še vedno ne dosega željenih ciljev in kakovosti

Da bi Draga Čaterja pobje spoznali, smo najprej izrgali nekaj najpomembnejših podatkov, ki zgornjo pričajo o njegovi vsestrani dejavnosti.

Čeprav ni rojen Ptujčan, je v 16 letih odkar živi v Ptuj, prevzel navade in mišljenje pravega Ptujčana. V Ptuj se je preselil iz Celja.

Ze zelo zgodaj se je srečal s sindikalnim delom, bilo je takoj po osvoboditvi. Leta 1945 je bil izvoljen za poverjenika. Od takrat do danes je opravljal celo vrsto raznih funkcij v sindikatih. Se sedaj dela v občinskem republikem in zveznem sindikatu. Je član centralnega odbora sindikata delavcev v kmetijstvu, živilski in tobačni industriji Jugoslavije in predsednik zveznega odbora za združništvo in kooperacijo pri tem sindikatu. Tov. Čater je že doslej sodeloval na treh zveznih kongresih, republikanskih kongresih strokovnih sindikatov in pred 12 leti na 6. kongresu ZS Slovenije. Na vseh kongresih je tvorno sodeloval v razpravah o problematiki, ki je obravnavala zlasti probleme s področja kmetijstva in živilske industrije.

V nadaljevanju našega pogovora, smo tov. Čaterju zastavili nekatere vprašanja, ki so povezana z aktivnostjo v pripravah na sindikalni kongres.

Kako ste se v vaši delovni organizaciji (Mesokombinatu Perutnina) lotili priprav na 9. kongres ZS Slovenije? Na katerih področjih je bila razprava še posebej kritična?

„V priprave na kongres smo se v Mesokombinatu „Perutnina“ zelo odgovorno in zavzeto vključili. V internem glasilu „Ptujski perutninar“ smo že pred dvema mesecema objavili skrajšano vsebino osnutkov dokumentov 9. kongresa. Glasilo je prejelo 1600 delavcev in kooperantov ter se je na ta način lahko v zadovoljivi meri sezna-

nilo z vsebino dokumentov. Razprave o kongresnih dokumentih so bile organizirane v vseh osnovnih organizacijah sindikata; posebna razprava pa je bila tudi na problemski konferenci. Največ so se razprave sukale okrog vprašanja razviti samoupravnih socialističnih odnosov v Perutnini, uresničevanju zakona o združenem delu. Veliko pozornost pa smo v razpravah namenili proizvodnim problemom, ki so bili precejšnji, saj so se odražali tudi v slabšem gospodarskem rezultatu“, je povedal tov. Čater.

V času priprav na kongres ugotovljamo tudi v praksi uresničevanje zakona o združenem delu. Kje ste ta čas v Mesokombinatu Perutnina z uresničevanjem zakona o združenem delu?

„Pri tem smo nekoliko v zaostanku. Pričakujemo pa, da bomo do roka pripravili vse potrebne akte. Člani komisije za pripravo samoupravnih aktov so zadolženi, da do konca meseca pripravijo osnutke aktov, ki jih doslej še nismo sprejeli.“

V okviru vsebinskih priprav na kongres analiziramo tudi stanje na področju samoupravnega družbenega planiranja. Kako vi ocenjujete vključevanje sindikalnih delavcev pri izdelavi planskih dokumentov?

„Z vključevanjem sindikalnih delavcev pri izdelavi planskih dokumentov ne moremo biti v celoti zadovoljni. Tako je iz sindikalnih vrst vse premalo predlogov, ki bi samoupravno družbeno planiranje še obogatili. Čeprav imamo naše plane čvrsto postavljene, tako vsebinsko kot tudi časovno, menim, da bi morali ob vsem tem imeti več vpliva na izboljšanje kakovosti in ekonomičnosti.“

Kakšni so bili gospodarski rezultati v okviru Mesokombinata

Perutnina v prvem polletju letos? Zakaj dohodek ni bil takšen kot ste pričakovali?

„Doseženi rezultati so ob danih pogojih zadovoljivi. Planska predvidevanja smo uresničili, ustvarili pa smo za 3 odstotke večji dohodek kot v istem obdobju leta 77. Zadovoljivo ni le to, da smo 3-odstotni večji dohodek ustvarili ob 16-odstotnem povečanju proizvodnje. Ocenjujemo, da za takšno stanje ne moremo biti v celoti odgovorni. K temu so največ prispevale spremembe v proizvodnji, tržnih pogojih živilskih proizvodov, ki jih kljub prizadevanjem celotne družbene skupnosti nismo uspeli v celoti obvladati. Samo za koruzo smo v tem obdobju morali plačati za celo milijardo starih dinarjev več kot smo predvideli s planom. To je narekovalo aktiviranje notranjih rezerv, da smo lahko kljub temu tokaj uspešno poslovali.“

Kako ste rešili dohodkovno povezavo med posameznimi temeljnimi organizacijami v okviru Perutnine? Kakšen odnos ste vzpostavili s trgovino?

„V praksi že tretje leto izvajamo med proizvodnimi temeljnimi organizacijami dohodkovno odnose. Na splošno ocenjujemo, da je naš sistem dohodkovnih odnosov pravilen. Temelji na skupnem prihodu s trgovino. Ker v duhu zakona o združenem delu skupno določamo plane in normative, so boljši ali slabši rezultati odvisni od skupno sprejetih planov, investicijskih in proizvodnih in tudi od vnaprej določenih normativov. Del dohodka, ki se oblikuje za plačilo davkov in prispevkov, razporejamo na osnovi družbenega produkta vsake temeljne organizacije. Interni družbeni produkt je ekonomska kategorija, ki je osnova za oblikovanje dohodkovnih odnosov.“

Kje ste na področju kooperantskih odnosov?

„Mislim, da smo na področju kooperantskih odnosov dosegli velike kakovostne premike, tako v samoupravnem kot tudi v ekonomskem smislu. Kooperanti sodelujejo v vseh ustreznih samoupravnih organih. Prav tako imamo dobro urejene dohodkovne odnose v TOK Kooperacija. Kooperanti dobe plačilo po rezultatih dela. Kooperant, ki dobro dela, dobro zasluži. Tako smo v Perutnini le v odnosu do kooperantov v celoti vzpostavili nagrajevanje po rezultatih dela. Ko bo še v letošnji jeseni skupščina SR Slovenije sprejela novi zakon o združevanju kmetov, bomo morali kooperantske odnose v TOK Hajdina uskladiti še s tem zakonom.“

Stanje v perutninski proizvodnji nasploh. Kakšno mesto zavzema Perutnina med perutninarji?

„Znano je, da Mesokombinat

Perutnina Ptuj po proizvodnji perutninskega mesa vodilna organizacija v SFRJ. Vsi slovenski perutninarji proizvedemo letno 40 odstotkov celotne jugoslovanske proizvodnje; Perutnina pa skoraj polovico slovenske.“

O čem bi želeli razpravljati na kongresu in kaj pričakujete od kongresa?

„Delagati iz Ptuja na 9. kongresu slovenskih sindikatov smo se dogovorili, da bomo sodelovali v razpravah z najmanj tremi prispevki. Eden od teh bo posegel na kmetijsko področje. Odločil sem se, da bom sodeloval v razpravi „na pamet“ v eni izmed komisij kongresa. Ker sem med vsemi slovenskimi perutninarji edini delegat na kongresu, bom seveda spregovoril širše o položaju perutninarstva. Razpravljati pa želim tudi o zadevah, o katerih drugi ne bodo govorili v zadostni meri. Tu je odprto vprašanje vključeva-

Drago Čater Foto: M. Ozmeč

nje združenih kmetov v sindikat, razvoj kmečkega turizma na manj razvitih in turistično zanimivih območjih, družbeno in materialno blagostanje na podeželju in podobno.

Od dela 9. kongresa ZS Slovenije pričakujem, da bo dal celotnemu delavskemu razredu nove moči in vzpodbude, da bomo uresničili vse tiste naloge, ki nas bodo vodile do boljših rezultatov na vseh področjih našega življenja in dela in v srečnejšo bodočnost,“ je sklenil najin pogovor Drago Čater. MG

Gostinstvo na enotnih tirnicah

Tudi gostinski delavci ptujске občine so se tvorno vključili v predkongresne razprave. V okviru tega so razpravljali tudi o polletnih gospodarskih rezultatih v organizacijah gostinstva in turizma. Na splošno ocena ni najboljša. Ostaja ugotovitev, da se vsi možni viri in notranje rezerve, ki bi bistveno pripomogle k boljšemu rezultatu, niso izkoriščene. Prav to je narekovalo, da so probleme, ki so v obeh dejavnostih prisotni, izredno resno obravnavali in temu ustrezno sprejeli tudi določene ukrepe. Med temi posebno mesto zavzema skrb za kakovosten dvig gostinske in turistične ponudbe in sklep, da je le-to potrebno še povečevati. Pri tem ne moremo obiti tudi skrbi za dvig gostinske etike in delovne discipline.

Dokaj kritična razprava se je navezovala na problem, ki je prav tako že dalj časa prisoten v omenjenih dejavnostih. Gre za vprašanje organizacijske ureditve.

Udeleženci gostinske in tudi turistične ponudbe bi že morali poiskati trajnejše povezovalne oblike. Da ne bo lahko najti najustreznejše oblike, je znano že sedaj, vendar to delavcev teh dejavnosti ne bi smelo odvračati od teh pomembnih ciljev. Akcija je potrebno zastaviti smelo in zelo odgovorno.

Ptujski gostinski in turistični dinar bi lahko bil „debelejši“. Udeležba obeh dejavnosti v družbenem proizvodu občine sicer iz leta v leto narašča; lahko pa bi beležili boljši rezultat. Tako ostaja tudi nerazumljivo, da vseh prirodnih in drugih danosti v občini ne znamo ali ne moremo v zadostni meri tudi „ponuditi“. V občini tudi ne razpolagamo z ustreznim turističnim paketom. Vse to so naloge, ki jih bodo morali gostinski in turistični delavci v določenem času urediti, seveda ob upoštevanju realnih možnosti in dejanskih potreb. MG

TOVARNA GLINICE IN ALUMINIJA „BORIS KIDRIČ“ KIDRIČEVO
SPREJME VEČJE ŠTEVILO DELAVCEV ZA DELO V ELEKTROLIZI.
PRIJAVE SPREJEMA SPLOŠNI SEKTOR DELOVNE ORGANIZACIJE.

Čez 2500 mladih v organiziranih dejavnostih

Slovenska Bistrica

Mladi občine Slovenska Bistrica se v svojih svobodnih dejavnostih združujejo v skupno 80 osnovnih organizacij ali aktivnih ZSMS. Medtem ko je še pred nekaj leti to število bilo skoraj za polovico manjše, je občinski konferenci ZSMS z načrtnim delom uspelo ustanoviti aktivne in osnovne organizacije mladih tudi v sredinah, kjer ti še doslej niso bili organizirani.

Na novo so uspeli ustanoviti predvsem osnovne organizacije ZSMS v krajevnih skupnostih, kjer jih je sedaj kar 36. Med tistimi, ki prav v zadnjem obdobju dosegajo povečano aktivnost so tudi OO ZSMS v delovnih kolektivih, kjer deluje skupno 28

organizacij. Mladi bistriške občine se združujejo tudi v občinski zvezi prijateljev mladine, ki deluje predvsem v osnovnihšolah, organizirana v pionirskih oddelkih.

V Makolah deluje močna organizacija tabornikov, ki je za sedaj še edina v bistriški občini. Med najaktivnejše organizacije, ki združujejo mlade je treba pristiati občinsko počitniško zvezo s skupno 11 družinami, na območju celotne občine z blizu 1000 člani.

Mladi planinci delujejo v treh mladinskih oddelkih planinskega društva in to v Poljčanah, Slovenski Bistrici in Oplotnici. Aktivni pa so tudi planinci v Laporju, na Črešnjecju in Smartnem na Pohorju. V Slovenski Bistrici pa organizirano deluje tudi alpinistični odsek planinskega društva IMPOL.

Ze nekaj let se mladi, predvsem iz vrst osnovnošolcev, združujejo v klubih OZN. V občini deluje sedem takšnih klubov. Številni mladi pa se aktivno vključujejo tudi v okviru glasbene mladine, v gasilskih društvih, društvih za telesno kulturo in rekreacijo ter še v mnogih drugih sredinah.

Viktor Horvat

29. september — praznik najmlajših

Bolj ko se približujemo prazniku pionirjev, bolj rastejo aktivnosti pionirjev v posameznih pionirskih oddelkih. Dan pionirjev ni samo manifestacija mladih, temveč je obenem pregled dela širše skupnosti pri vključevanju mladega roda v družbene tokove. 29. september ne manifestira samo športnih, kulturnih in podobnih srečanj med mladimi, temveč hkrati načrtuje bodočo akcijo.

V teh dneh, pa če tudi samo enkrat na leto, iščemo odgovor na vprašanje, ali smo dovolj aktivni pri načrtovanju programov izrabe prostega časa mladega človeka in ne samo to, ali v praksi uresničujemo sprejete programe, in kako jih uresničujemo. Tu ne smemo pozabiti na usposabljanje mentorjev oziroma strokovnjakov, ki bodo pripravljali vse potrebno, da bo mlad človek tudi koristno izrabljaj svoj prosti čas. Zakaj razpravljamo o tem? Kajti vse delo v pionirski organizaciji je navsezadnje odvisno tudi od dobrega dela mentorjev. Prav vzgoji tega kadra pa moramo v družbi posvečati potrebno skrb.

Pri občinski zvezi društev prijateljev mladine Ptuj so že pripravili okvirni program ob letošnjem prazniku pionirjev. Organizirali bodo pionirsko občinsko konferenco ter pripravili vrsto priložnostnih športnih in kulturnih srečanj.

Aktivnost občinske zveze pa ni usmerjena samo v pripravo prireditev ob dnevu pionirjev, temveč tudi v pripravo programa ob tednu otroka. Ze v tem času pa so povečali aktivnost v zvezi z „letošnjim prihodom Dedka mraza“. V delovne organizacije in druge samoupravne sredine bodo poslali že v kratkem poseben dopis, da bi naj tudi letos spoštovali že v preteklem letu sprejeti samoupravni sporazum o enotnem praznovanju Dedka mraza in noveletne jelke. Zelijo, da se odzovejo tudi tiste sredine, ki so ob priložnosti odklonile sprejem samoupravnega sporazuma. Prispevek po zaposlenem bi naj tudi letos znašal 20 dinarjev. MG

BRANKA BEZLJAK-GLAZER, DELEGATKA KONGRESA ZSMS

„Bistvo problema je v kvaliteti dela“

Branka bo na desetem kongresu Zveze socialistične mladine Slovenije zastopala prodorče interesnih dejavnosti. Pri predsedstvu mladih v Ptujju pa vodi center za klubske dejavnosti in komisijo za kulturo. Torej, kar precej nalog ima in reči moramo, da jih dobro in vestno opravlja; to je tudi vzrok, da so jo mladi predlagali za delegatko.

Ko sva se pogovarjali o področju interesnih dejavnosti je bila izrečena cela kopicica besed, kako in kaj je in tudi kako bi moralo biti in bo.

Interesne dejavnosti mladih — besede, ki pomenijo veliko, saj vsi mladi in vsi starejši imamo vsak svoj interes, vsak svojo pot in cilj. Nekateri najdejo svoj smisel v likovni umetnosti, drugi v literarni, recitatorski, pa v gledališču, športu, zabavi... Zato je tudi problemov na tem področju veliko, reči pa je treba, da se tudi tu počasi rešujejo.

„V vsej Sloveniji so klubske dejavnosti razvite predvsem v večjih centrih, v manjših se mladi še srečujejo s problemi prostorov. Ovirja za uspešno delo mladih v klubih je pomanjkanje mentorjev, saj je le malo ljudi, ki so odločajo za prostovoljno oz. brezplačno delo z mladimi. V Ptujju smo to rešili, drugače je v krajevnih skupnostih izven Ptujja, nekje so prostori, drugje jih ni; pa denar je

včasih zmanjkal. Potrebna in nujna spremljevalka slehernega, ki v klubu dela je DOBRA VOLJA, z njo se da premostiti vse.“

Pri delu klubov so tudi težave,

pa bi morali vzpostaviti še s temeljno telesno kulturno skupnostjo.“

Mladinski klubi bi dosegli svoj namen, če bi skrbeli za organizirano preživljanje prostega časa mladih in bi mladi lahko v okviru klubov zadovoljili svoje interese pa tudi razvijali svoje sposobnosti.

„V mestu bi se naj mladi bolj vključevali v sekcije „Svobode“. Glavni problem je v tem, ker nimamo dovolj strokovno usposobljenih ljudi, ki bi pomagali ali vodili društva. Če se opredelimo na področje kulture: ob raznih srečanjih opažamo, da so prireditve po kvaliteti slabe. Ne smemo biti zadovoljni s tem, da smo začeli, da delamo. Premalo pozornosti posvečamo kvaliteti prireditev. Recimo: ni dovolj, da delo postavimo na oder (da bi nekaj zaslužili). Ljudem moramo nekaj tudi sporočiti, saj vemo, da je gledališče prostor kamor se zateka človek po vsakodnevnem delu in hrupu, da bi se navžil lepote, da bi spoznal nekaj lepega in kvalitetnega, nekaj takega česar ne more srečati na cesti ali v službi... da mu predstavimo lepoto pisane in govorne besede. Mi pa pogosto delamo krivico avtorjem, ponižujemo publiko. Lahko torej zaključim, da je bistvo problema v kvaliteti dela.“

Branka bo s tega področja pripravila tudi razpravo za 10. kongres Zveze socialistične mladine Slovenije, kjer bo nakazala številne podrobnejše možnosti za rešitev problemov tudi na področju interesnih dejavnosti.

N. Topolovec

Branka Bezeljak — Glazer
Foto: M. Ozmeč

delo spremljajo razna trenja med društvi; ne najdemo skupnega jezika. Klubu mladih v Ptujju se obetajo boljši časi, saj se je že povezal z Zvezo kulturnih organizacij, trdnjše sodelovanje

ZAKLJUČEK LOKALNE MDB X. KONGRESA ZSMS

Zadnji ho — ruk, zadnja pesem, zadnji zdravo!

V soboto, 16. septembra so zaključili z delom še zadnji brigadirji v ptujski občini, združeni v brigadi X. kongresa ZSMS. V glavnem so bili to brigadirji, ki so se vrnili iz zveznih in republiških MDA, povprečna starost v brigadi pa je bila 16 let. V Dolanah pri Borju je 51 parov pridnih rok v 8 dneh izkopal 319 m jarka, povprečne globine 2 m in širine 1,80 m. Brigadirji so zmetali prek 740 kubičnih metrov zemlje III. in IV. kategorije, kar je delo zelo

otežkočalo. Kljub temu so normo predvidenega dela presegli kar za 40 %, in tako pripomogli, da bo po ceveh od Borla do Dolan čimprej

donijo ter še kam. Skratka brigadirsko življenje bo teko naprej ob delu in ob rednem šolanju.”

M. Ozmeč

Še zadnji horuk, zadnji metri jarka, zadnja pesem in zadnji brigadirski Z—D—R—A—V—O! Brigadirji ob izkopu jarka v Dolanah.

Foto: M. Ozmeč

DRUGI PRAZNIK KRAJEVNE SKUPNOSTI ORMOŽ

Slavili pomembne delovne uspehe

V nedeljo so v Ormožu zaključili praznovanje 2. krajevnega praznika krajevnih skupnosti Ormož. Praznovanje se je začelo že v petek, ko so na letnem kopaljšču odprli gospodarsko razstavo — sadove ormoškega združenega dela. Razstavo je odprl podpredsednik skupščine občine Ormož, Milan Ritonja.

V soboto in nedeljo se je praznovanje nadaljevalo. V soboto so se zvrstila športna tekmovanja, v nedeljo pa je bila zjutraj slavnostna seja organov krajevnih skupnosti. Ob tej priložnosti je o uspehih in prizadevanjih občanov krajevnih skupnosti Ormož govoril predsednik krajevnih skupnosti SZDL Ormož, Boris Gerlovič.

ormoških tleh in o liku revolucionarja Jožeta Kerenčiča je govoril še Iganc Oman, ki je med drugim dejal, da je pridobitve socialistične revolucije potrebno ohranjevati med mladimi.

Ko je zadonela znana vojaška koračnica, himna in strumni vojaški korak, je na tribuno ob Kerenčičevem spomeniku stopil komandant vojašnice iz Slovenske Bistrice, Milan Zagorac, ki je vojakom iz vojašnice Ptujja in Slovenske Bistrice prebral svečano zaobljubo. Milan Zagorac je ob tej priložnosti dejal, da so mladi vojaki veseli, ker so svačano

Ormož in predsednik občinske konference ZSMS Ormož, Branko Jovanovič, ki je mlade vojake pozdravil v imenu ormoške mladine. V imenu ormoških pionirjev je vojake in njihove starešine pozdravil tudi pionir osnovne šole Ormož, Marko Gašparič. Po zelo dobro pripravljenem kulturnem programu, v katerem so sodelovali moški pevski zbor in mladi recitatorji, so vojaki s svojim podpisom prisegli zvestobo domovini.

V okviru drugega praznika krajevnih skupnosti Ormož so v nedeljo popoldne pripravili tudi veliko reševalno vajo enot civilne

Na razstavnem prostoru letnega kopaljšča se je predstavilo več temeljnih organizacij združenega dela, med njimi Opytl, Primat, Kmetijski kombinat, Gradis in drugi.

Občani ormoške krajevnih skupnosti so v obdobju enega leta, to je od 1. do 2. krajevnega praznika dosegli več uspehov. Krajanji v Pušencih so se razveselili, ker so dobili vodovod, na Litmerku in Hardeku so dobili telefon. Krajanji Ormoža in Tomaža pa so ob tej priložnosti slavili tudi pomembno delovno zmago, kajti asfaltirali so 11 kilometrov ceste.

Priznanja OF in bronaste značke so dobili moški pevski zbor iz Ormoža, gasilsko društvo, Ciril Bubek, Stanko Hartman, Peter Ivanuša, Frančka Pučko, Leon Radoš, Vinko Topolovec, Alojz Viher, Martin Torič in Vida Rajh.

Komemoracije ob spomeniku padlih borcev se je udeležilo, večje število občanov in delovnih ljudi. O narodnoosvobodilnem boju na

Ob spomeniku revolucije pri Domu kulture je govoril Iganc Oman

foto: zk

obljubo podali v Ormožu, v tem lepem in gostoljubnem mestu. Številne občane in vojake je pozdravil še Mirko Novak, predsednik SO

zaščite, Rdečega križa, gasilcev ter vojakov štaba za teritorialno obrambo.

zk

stekla voda za novo tovarno hidropnevmatske opreme, ki jo gradi proizvodno podjetje Olga Meglič, v SOZD Elkom Maribor. Hkrati pa bo pozneje speljan vodovod še naprej v ta predel Haloz.

Komandant brigade X. kongres ZSMS, Daniel Koletnik je ob zaključku akcije, ki jo je organizirala OK ZSMS Ptuj dejal: „Z današnjim dnem je sicer utihnila brigadirska pesem, odložili smo krampe in lopate, toda ne za dolgo.

V Ptujju smo pred kratkim ustanovili klub brigadirjev. Naša brigada se je v celoti vključila v ta klub in pripravili smo, da bomo nadaljevali z brigadirskim življenjem še to leto, če ne drugače vsaj v kakšnih enodnevnih udarniških akcijah. Seveda pa bomo organizirali tudi izlete v Brkinje in Make-

Daniel Koletnik, komandant brigade X. kongres ZSMS

ANALIZA GOSPODARJENJA V DRUŽBENIH DEJAVNOSTIH

Služba družbenega knjigovodstva v Ptujju je v preteklem tednu izdala analizo o gospodarskih rezultatih v družbenih dejavnostih ptujске občine v prvem polletju letos. V analizi so strnjeno podani vsi elementi gospodarskih rezultatov. Podatki kažejo, da je celotni prihodek v gospodarstvu ptujске občine hitreje naraščal kot v gospodarstvu. Ob tem se postavlja jasna ugotovitev, da financiranje družbenih dejavnosti v občini ne moremo gledati samo ozko glede na ptujsko gospodarstvo, saj nekatere dejavnosti pokrivajo potrebe širšega območja. Za ptujске razmere so to sicer ugodni rezultati. Pri analizi dohodka, ki znaša v povprečju na zaposlenega v družbenih dejavnostih 61.000 dinarjev, kar je za 38 odstotkov več kot v istem obdobju leta 77, se ugotavlja, da je le-ta kljub porastu pod republiškim povprečjem, ki znaša 71.000 dinarjev. Čisti dohodek je porasel za 37 odstotkov in je v sorazmerju s republiškim povprečjem ter je znašal na zaposlenega 58.000 dinarjev; v gospodarstvu pa 59.000 dinarjev.

K podanemu stanju v analizi je potrebno dodati, da manjkajo v družbenih dejavnostih pri posameznih izvajalcih, sporazumi o svobodni menjavi dela in zato temelji že prej navedeni celotni prihodek na začasnih akontacijah in osnovi meril iz preteklega leta. MG

Delegacija občine Ptuj v pobratenem Arandjelovcu

V ponedeljek je odpotovala v Arandjelovac 4-članska delegacija, ki jo vodi Cveto DOPLIHAR, predsednik SO Ptuj, sodelujejo pa še Franc Zadavec, Vaclav Vrabčič in Branko Novak. Naši predstavniki so v imenu delovnih ljudi in občanov prenesli Arandjelovčanom iskrene čestitke ob občinskem prazniku, ki ga praznujejo 19. septembra, v spomin na osvoboditev tega lepega šumadijskega mesta.

Kot vsako leto, tudi letos poteka v Arandjelovcu velika kulturna manifestacija — „Mermer i zvuci“, ki privablja k sodelovanju umetnike z vseh področij ustvarjanja. Največ priznanj pozanjuje kiparji, ki iz vjenčakega marmorja oblikujejo kipe, — mnogi izmed njih ostanejo v skrbno urejenem parku Bukovička banja.

Tudi letošnje srečanje predstavnikov

pobratenih občin daje povod za nadaljnje tesnejše sodelovanje tako na družbeno-političnem, gospodarskem, kulturnem kot športnem področju.

Vsakoletna srečanja poglabljajo bratske vezi, ki jih utrjujejo delovni ljudje in občani tudi z obiskom izseljencev z „Vlakom bratstva in prijateljstva“.

N. D.

OBRTI, KI IZUMIRAJO

V seriji reportaž pod skupnim naslovom „obrti, ki izumirajo“, smo tokrat obiskali kotlarsko delavnico Ludvika Sölošija v Vošnjakovih ulici v Ptuj. Tisti, ki ste se že kdaj sprehodili mimo njegove delavnice ali pa ste bili celo njegova stranka se gotovo spominjate kotlička, ki visi nad vhodnimi vrati. Ta simbolično predstavlja obrt, tako, da lahko že od daleč veste, če ste prav prišli.

Bakreno pločevino je treba najprej zagreti, jo lažje oblikuješ.

Foto: M. Ozmeč

O začetkih te obrti v Ptuj, je Ludvik Sölošij najprej povedal: „S kotlarstvom v tej hiši je začel moj dedek, pravzaprav očim mojega očeta Ludvika. Že pred vojno je bilo to, po vojni, leta 1949 ko je

dedek umrl je obrt prevzel moj oče. V njegovih rokah je bila obrt vse do lanskega leta, ko je umrl.“ In kakšen je pravzaprav ta poklic, kaj vse izdelujete? „Ja, osnovno delo je izdelovanje kotlov za žganjekuho. Mali od 30 do 80 literski kotli so navadni, večji od 100 do 150 litrov pa potrebujejo že „alfo“. No, razen tega izdelujemo še različne izdelke za organizacije združenega dela v Ptuj in izven njega. Največ dela imamo prav sedaj v teh dveh mesecih, ko bodo kmalu

sedaj je pač sezona in je zato največ dela, pozimi ni tako hudo.“ Sami tega dela gotovo ne zmorete, kdo vam pomaga? „Zaposlena imam še dva pomočnika, ki sta pomagala že očetu, sedaj pa nadaljujemo skupaj. Včasih nas je moralo biti več, ker smo hodili še ven k strankam, sedaj pa je dela mnogo manj in znani smo po Sloveniji in Hrvaški, tako da nas je čisto dovolj za delo, ki ga imamo.“ Mogoče veste, ali je v Sloveniji še kakšen kotlar?

„Verjetno da ne, vsaj jaz ne vem za nobenega. V Mariboru je bil še pred 5 leti, sedaj ga ni več, to ni delo, ne spleča se. Vem, po številu strank iz vse Slovenije in sosednje republike, da sem daleč naokrog sam v tej obrti.“

Kaj pa vi, ste poskrbeli, da bo vaša obrt šla dalje, še za vami? „Težko, jaz namreč nimam moškega potomca, pa ne vem kako bo potem, verjetno bo za mano ta obrt izumrla. Pa tudi, če bi imel sina, ga ne bi pustil v to obrt, pretežko delo je, ni življenja, še manj bodočnosti. Vsi so kotlarstvo že pustili, jaz pa še nekako premagujem vse te težave današnjih dni.“

Vaša osnovna surovina je bakrena pločevina, kje jo kupujete? „To je pa spet problem zase. V Ptuj sploh nimajo tega materiala, pa tudi v Mariboru dobim bolj težko. Kadar pa dobim, je to zelo malo, tako, da moram skoraj za vsak kos posebej v Maribor. Draga pa je ta bakrena pločevina 80 din je treba odšteti za 1 kg.“

Iz česa je sestavljena ta celotna oprema za žganjekuho? „Precej je tega, v glavnem pa

trije osnovni elementi: kotel, peč in hladilnik. Največ dela vzame kotel, vse pa je delano ročno s kladivom.“ Kaj pa drugače, kako družba vrednoti vaše delo?

Ludvik Sölošij ob delu, ki ga „držijo pokonci“.

Foto: M. Ozmeč

„Vidite, to pa je tisto, kar je bolelo že mojega očeta. Toliko se govori in piše, da obrt izumirajo, malo pa storijo, da do tega ne bi prišlo. Kot da nismo zanimivi, kot da nas družba ne potrebuje. Večje možnosti za investicije bi nam morali dati; sedaj sem v teh letih, še razmeroma mlad z veseljem bi se podstopil recimo razširitve delavnice, pa so tako velike datjave, da ob koncu vsakega meseca komaj ostane nekaj denarja za sproti. Ja, saj pravim, če ne bi takorekoč v delavnici gor zrasel, potem bi že zdavnaj opustil to obrt.“ M. Ozmeč

UKREPI PRI ELEMENTARNIH NEZGODAH V KMETIJSTVU V KMETIJSKEM KOMBINATU PTUJ

Glede na velike škode, ki jih že tri leta zaporedno povzročajo vremenske nepravilnosti (suše, mraz, toča in vihar), se je Kmetijski kombinat Ptuj TOZD Kmetijstvo znašel v težkem finančnem stanju. Posledica tega je, da v TOZD Kmetijstvo ne bodo realizirali plansko postavljenih rezultatov za leto 1978.

V letošnjem maju je v času najmočnejše vegetacije slana uničila 22 do 45 odstotkov pridelka grozdja, vso sadje in prav tako prizadela tudi poljščine. Mraz je poškodoval 80 hektarjev posevkov in posledica tega je bila manjši pridelek ter ponovni posevek na približno 120 hektarjih.

V sredini julija je še preostali del pridelka v delovnih enotah Podlehnik in Osojnik uničila toča, ki je najbolj prizadela vinograde. Škoda je nastala predvsem zaradi odlomljenih mladik. V dneh 18. in 19. julija je ponovna toča prizadela delovno enoto Trnovca vas in poškodovala posevke pese, koruze in pšenice, skupno na 185 hektarjih. Večkratni močni nalivi pa so prizadeli žita, saj je bilo ocenjeno, da je 600 hektarjev pšenice poleglo že ob cvetenju, zaradi česar je bil močno prizadet pridelek.

Uspešno delo ZRVS

Predsedstvo zveze rezervnih vojaških starešin občine Ptuj, je na seji v petek ocenilo uresničevanje programa dela organizacije ZRVS do 15. septembra letos. Program je obsegal izvedbo seminarjev po krajevnih organizacijah, udeležbo in politično delo ob volitvah, akcijo „Po poteh revolucije“, razna tekmovanja, osmo srečanje ZRVS v Dobrepolju v Suhi krajini in obisk skupine članov ZRVS iz Beograda in Titovih Ulic, ki so bili v Ptuj.

Predsedstvo je srečanja in obiske ugodno ocenilo, prav tako delo vseh, ki so pri tem sodelovali. ZRVS je izvedla skupščine v vseh 35 krajevnih skupnostih na območju ptujске občine, prav tako je tudi uspešno organizirala in sodelovala pri obrambnih dnevih MDA „Slovenske gorice 78“. Skratka, ocena uresničevanja programa dela je bila nadev ugodna.

V nadaljevanju je tekla beseda o nalogah, ki so še pred organizacijami ZRVS. Med njimi je najpomembnejše občinsko tekmovanje, v katerem bodo sodelovale vse krajevne organizacije. Tekmovanje bo na območju Jelovic v Halozah in bomo o tem več zapisali v prihodnji številki. Gre namreč za to, da se ob zaključku srečanja mlade vojaške starešine podrobneje seznanijo s prispevkom, ki ga je dalo to območje Haloz med NOB.

m. g.

Iz navedenih ugotovitev je razvidno, da je škoda v kmetijstvu izredno velika in da delavci zaposleni v TOZD Kmetijstvo, glede na to, da so letos že tretjič zapored doživeli elementarno nesrečo, nimajo zagotovljenega nadaljnjega razvoja in ne socialne varnosti. Prav zaradi tega je potrebna široka akcija za ublažitev posledic elementarnih nezdov v kmetijstvu.

Iz programa ukrepov za izboljšanje poslovanja po posledicah elementarnih nezdov so bili v Kmetijskem kombinatu Ptuj sprejeti naslednji predlogi sanacijskih ukrepov:

1. Ker v letošnjem letu TOZD Kmetijstvo ne bo zmogla odplačila anuitet, bo potrebno zaprositi za odložitve anuitet za odplačilo kreditov za osnovna in obratna sredstva v znesku 15.052.078 din.
2. TOZD Kmetijstvo ima veliko obveznosti do bank. Plačati bo potrebno precejšnje obresti od najetih kreditov. Ker teh obveznosti ne bodo zmogli, predlagajo, da se odobri odpis obresti od kreditov za leto 1978 v višini 4.331.424 din.
3. Bankam se posreduje predlog KZRS Slovenije, da se pri investicijskih naložbah odobravajo

kreditni brez lastne udeležbe, ker jih zaradi izpada dohodka v zadnjih treh letih enostavno ni in zaradi tega ni mogoče izvajati programa naložb sprejetih s srednjeročnim programom razvoja za obdobje 1976 do 1980.

4. Banke bi naj zahtevke za zaprosene kredite odobravale hitreje in v čim krajšem roku dale na razpolago odobrena sredstva. Zlasti nujna je odobritev kredita za odkup zemlje, tako pri banki kot pri kmetijski živilski razvojni skupnosti.

5. Za kmetijstvo kot privilegirano dejavnost bi bilo potrebno znižati obrestno mero od kreditov in ponovno vzpostaviti nekdanje razmerje.

6. Vse začete investicije je potrebno končati v določenih rokih s ciljem, da se preprečijo prekoračitve investicijskih naložb in čimprej povečajo proizvodne zmogljivosti.

7. Uničene in poškodovane nasade bo potrebno sanirati in dodatno zagotoviti za usposobitev 55 hektarjev vinogradov, kar pomeni, da je potrebno za sanacijo 859.500 din. Še vedno ni rešen zahtevek za sanacijo vinogradov, ki jih je prizadela pozeba v letu 1977. Predračunska vrednost naložbe je 1.998.722 din.

8. Kmetijski kombinat Ptuj TOZD Kmetijstvo je predlagala SIS in drugim državnim dejavnikom, da naj preučijo možnosti razbremenitve kmetijstva s prispevki za splošno in skupno porabo, oziroma se naj najdejo druge osnove in merila za financiranje teh državnih dejavnosti in ne le osebni dohodki kot je to primer sedaj.

9. Izvršnemu svetu Skupščine občine Ptuj je bilo predlagano, da čimprej doseže podpis samoupravnega sporazuma o financiranju sklada za pospeševanje kmetijstva pri vseh TOZD občine, oziroma naj sprejme odlok o obveznem financiranju. TOZD Kmetijstvo je sicer podpisnik tega sporazuma, vendar sredstev v dani situaciji ne more nakazati.

10. Kmetijski kombinat Ptuj TOZD Kmetijstvo predlaga, da se

naj sklad za pospeševanje kmetijstva ustanovi kot republiški sklad, v katerega bi vse kmetijsko razvite in kmetijsko nerazvite občine prispevale svoj delež. Sredstva pa bi vlagali na področjih, kjer se kmetijska proizvodnja dejansko odvija in skrbi za proizvodnjo hrane. Hkrati predlaga spremembo programa sklada, ki se naj nameni za sofinanciranje in predvsem za uvajanje sodobnejših metod v kmetijski proizvodnji, da bi dosegli čimvišji pridelke na hektar ter čimboljšo kvaliteto v družbenem in zasebnem sektorju.

11. Kmetijski živilski razvojni skupnosti Slovenije se predlaga, da odstopi od združevanja sredstev v višini 0,05 din pri premiji za mleko, katera se naj vrne proizvajalcu mleka od 1. januarja 1978.

12. Vsi zaposleni v Kmetijskem kombinatu Ptuj so že prispevali enodnevni zaslužek za sanacijo posledic. Hkrati s tem pa bi se naj po vzgledu drugih občin tudi v ptujski občini vključili vsi občani v solidarnostno pomoč, v akcijo za ublažitev posledic elementarnih nesreč, ki so prizadele kmetijstvo v družbenem in zasebnem sektorju občine Ptuj.

13. Vsi zaposleni v TOZD Kmetijstvo KK Ptuj se zavezujejo, da bodo delali 4 dni brezplačno za stabilizacijo finačnega stanja TOZD. Delo je potrebno opraviti v mesecih avgust, september, oktober in november ter v času, ko je potrebno zaposliti dodatne delavce za delo, ki bi se drugače moralo opraviti v nadurnem delu.

14. Družbenopolitične organizacije v Kmetijskem kombinatu Ptuj bodo izvedle akcijo prostovoljnega darovanja obveznic posojila za ceste.

V zvezi s predlaganimi ukrepi je bila v TOZD Kmetijstvo imenovana komisija, katere naloga je, da sproti spremlja izpolnjevanje prevzetih dolžnosti odgovornih oseb in usmerja napore kolektiva za čimboljšo in uspešnejšo realizacijo predlaganih ukrepov ter hkrati obvešča o izvajanju akcije samoupravne organe in kolektiv.

M. Pišek

Akcije mladih varčevalcev

Številne prostovoljne dejavnosti v šolah so z novim šolskim letom ponovno oživele, med njimi tudi delo pionirskih hranilnic. Po podatkih je konec junija letos bilo vključenih v organizirano pionirsko varčevanje že 65 odstotkov vseh pionirjev v osnovnih šolah ptujске občine. Število varčevalcev se je od lanskih 5435 povzpelo na 5480. Čeprav ni zabeležen občuten številni porast varčevalcev, je privarčevana vsota v obdobju maj 77 — maj 78 narasla od 554.997,55 dinarjev na 661.080,85 dinarjev. Na vprašanje, zakaj tako majhen številni porast varčevalcev, je težko odgovoriti. Drži pa, da ponekod preveč pozornosti posvečajo že vključenim varčevalcem, manj pa pridobivanju novih.

Po programu temeljne banke Maribor bodo pionirji v pionirskih hranilnicah v okviru akcij vzpodbujanja varčevanja med mladimi, tekmovali v oktoberskem medšolskem tekmovalju in akciji „striček Cvenk“. Oktobrsko tekmovalje prinaša novo obliko tekmovalja, saj bodo mladi varčevalci tekmovali s svojimi literarnimi, likovnimi in fotografskimi izdelki; ustvarjali bodo na temo „varčevanje“. Samo tekmovalje bo potekalo v dveh skupinah: v prvi skupini bodo tekmovali učenci osnovnih šol, v drugi

dijaki srednjih šol. V prvi skupini bo nagradnih 9 izdelkov, v drugi trije izdelki. Zanimivo je, da lahko vsaka šola, kjer dela pionirska hranilnica, sodeluje na oktoberskem tekmovalju le s tremi izdelki. Vse izdelke pa je potrebno poslati KB Maribor do 9. oktobra.

Tudi v tekočem šolskem letu bodo mladi varčevalci tekmovali v akciji „Striček Cvenk“. Za razliko od tekmovalja v šolskem letu 1977/78, bodo letos tekmovali za maskoto „strička Cvenka“; dosej so bili to izleti „strička Cvenka“. Varčevanje med mladimi ima veliko prednosti, zato mu v banki posvečajo posebno pozornost.

V poslovni enoti KB Maribor v Ptuj bodo za mlade varčevalce uredili tudi pionirsko sobo, ki bo predvidoma pripravljena za prve obiskovalce za 29. septembra, praznik pionirjev. Predstavniki poslovne enote pa v teh dneh pridno obiskujejo mlade varčevalce in jih seznanjajo z letošnjimi akcijami pionirskega in mladinskega varčevanja. O tem pa je na seji v prejšnjem tednu razpravljala tudi odbor mentorjev pri poslovni enoti; ob tej priložnosti pa so se mentorji dogovorili za program dela do sklica zbora mentorjev, ki bo v naslednjem mesecu. MG

Pionirka Barbara Glatz je prerezala otvoritveno vrvico na novi asfaltirani cesti v KS Rogoznica.

Foto: Z. Kodrič

Novi cesti za krajevni praznik

Na predvečer praznika krajevne skupnosti Rogoznica so v soboto 16. septembra ob 17. uri predali namenu novo asfaltirano Prečno pot na Rogoznici in Ulico Jožef Lackove v Novi vasi pri Ptuj.

Marija Šumandlova je v uvodnih besedah orisala prizadevanja krajanov pri zbiranju potrebnih finančnih sredstev kar je obremen vsodbuda vsem tistim, ki jih te naloge še čakajo.

mš

Aluminij povabljen med naše delavce v Avstriji

Pred dobrima dvema letoma se je pričelo prijateljsko sodelovanje med NK Aluminijem iz Kidričevega in ekipo naših zdomcev v Avstriji, Slavijo. V pokrajini Vorarlberg je zaposlenih okrog 10.000 naših delavcev. Veliko pomeni tem ljudem bratsko sodelovanje. Zato so se nogometiški Aluminija lanske leto tudi udeležili nogometnega turnirja ekip naših zdomcev v Dornbirnu. Kasneje pa so povabili v Kidričevo tudi ekipo Slavije iz Dornbirna. Pot do Dornbirna in nazaj je dolga, ob tem pa je še vse povezano vse z velikimi finančnimi izdatki. Za lansko potovanje so finančna sredstva prispevali: Čevljarska delavnica Kidričevo, občinski sindikalni svet, vendar pa je bilo vseh sredstev le za eno četrtno, vse ostalo pa je prispeval NK Aluminij.

Pred nekaj dnevi je prišlo povabilo iz Dornbirna od naših zdomcev, prav tako pa od konzulata v Feldkirchnu. Vendar se je Aluminij tokrat znašel v zadregi, kako ugoditi prošnji naših delavcev zaposlenih v tujini. Kot vedno se

zatakne pri finančnih sredstvih. Urejanje stadiona (atletske steze, ograja in vhod), zraven pa še nastopanje treh selekcij so „izčrpali“ blagajno Aluminija. Nekateri si predstavljajo pod tem nekakšen izlet, vendar lahko povedo vsi udeleženci lanskih srečanj, da ne gre zgolj za izlet, marveč za poglobljene stikov.

Pot v Dornbirn je povezana z velikimi finančnimi izdatki in sicer je cena potovanja 50.000 din. Mislim, da pomoč Aluminiju v tem trenutku ne bi smela biti vprašanje tako pri TTKS, kakor pri vseh družbeno političnih organizacijah. Kajti Aluminij bo zastopal celotno ptujsko občino med našimi zdomci. Le-tem pa govor v materinem jeziku, kakor tudi novice iz domovine veliko pomenijo. Zatorej je potrebno stopiti v akcijo, da se ta sredstva zagotovijo, s tem pa se bodo prenesli pozdravi za še poglobljeno sodelovanje med našimi zdomci in matično domovino.

D. Klajnšek

**TOVARNA GLINICE IN ALUMINIJA „BORIS KIDRIČ“ KIDRIČEVO
SPREJME VEČJE ŠTEVILO DELAVCEV ZA DELO V ELEKTROLIZI.
PRIJAVE SPREJEMA SPLOŠNI SEKTOR DELOVNE ORGANIZACIJE.**

„Kmečka žena je tudi mati, delavka in gospodinja“

POGOVOR Z BRANKO LAH

Pred tremi leti je začela z delom kmetijsko gospodinjstva pospeševalna služba tudi za območje občin Ptuj in Ormož. Za organizacijo in delovanje te službe skrbi združena zveza Slovenije v Ljubljani.

Na območju Slovenije je sedem pospeševalk, ki delajo pri posameznih zavodih, Branka pri Obdravskem zavodu za veterinarstvo in živinorejo v Ptuj. Pri delu jim pomagajo mentorji oz. mentorice pri kmetijskih združenjih.

Vzrok za ustanovitev te službe je bil v tem, da izboljšamo življenje kmetice kot kmetijske proizvajalke in se le ta čim bolj izenači z življenjskimi pogoji delavk.

KJE SO PROBLEMI, KI VAS SPREMLJAJO IN KAKO JIH REŠUJETE?

„Sedaj imamo prek 60 % mešanih kmečkih gospodinjstev, saj moški največkrat delajo v družbenem sektorju, žene pa vodijo gospodarstvo in gospodinjstvo na kmetijah. V kooperantskih odnosih in med člani v združenjih pa prevladujejo moški. Zato se moramo zavzemati za uveljavljanje pravic, ki ženski pripadajo na osnovi njenega dela. Za svoje pravice pa se bodo morale boriti tudi kmetice same, kajti brez njihove udeležbe uspeha ne bo. Čeprav vseh neresenih vprašanj ne bomo mogli rešiti takoj, pa bomo skušali v prvi vrsti rešiti najnujnejše probleme: izobraževanje za sodobnejše kmetovanje in s tem večjo produktivnost dela ter boljše življenjsko raven kmečkega prebivalstva; v sistemu invalidskega in po-

kojninskega zavarovanja vse prepočasni napredujemo; uveljaviti moramo zdravstveno varstvo kmečkega prebivalstva; posebno obliko zdravstvenega varstva kmečkih žena, da bo kmečka žena pri zaščiti materinstva izenačena z delavkami; na vasi je preslabo razvito otroško varstvo, saj je bilo v letu 1976 zajetih v otroško varstvo le 0,4 % vseh kmečkih predšolskih otrok.“

VI SKRIBITE TUDI ZA GOSPODINJE, ORGANIZIRATE IZOBRAŽEVANJE, SEMINARJE, KAJ VSE STE VKLJUČILI V PROGRAM IZOBRAŽEVANJA?

„Kmetijska gospodinjstva pospeševalna služba skrbi predvsem za izobraževanje kmetice za kmetijsko proizvodnjo in tudi za potrebe kmetice kot gospodinjke. Izobraževanje poteka v obliki predavanj, seminarjev, tečajev in strokovnih ekskurzij. V letošnjem letu smo se odločili za naslednje teme iz kmetijske proizvodnje: — mehansko pridobivanje mleka, vzreja pujskov in krmljenje plemenskih svinj, krmljenje krav molznic, siliranje trave in koruzne silaže pod folijo. Iz vrtnarske proizvodnje smo se odločili za ureditev kmečkega vrta in pridelovanje vrtnin. Iz gospodinjstev pa za te teme:

zamrzovanje živil, ureditev kmečkega doma, uporaba drobnih gospodinskih strojkov s prikazom in elektrifikacija podeželja.“

LE NEKAJ MESECEV JE ŠE DO ZIME. TAKRAT JE NA KMETIJAH NAJVEČ ČASA, KAJ NAMERAVATE VKLJUČITI V PROGRAM IZOBRAŽEVANJA ZA ZIMSKE MESECE?

„V letošnji zimski sezoni bomo uvrstili tudi nekaj tem iz zdravstvenega varstva: higiena v našem domu, vzgoja in nega predšolskih otrok, najpogostejše ženske bolezni.“

Pri organizaciji vseh naštetih vrst naša služba dobro sodeluje z aktivni kmečkih žena po vaseh. Dva do trikrat letno pa se sestajajo odbori kmečkih žena, ki so pri združenih organizacijah in ga sestavljajo predsednice aktivov.“

KAKO KMEČKIM ŽENAM ORGANIZIRATE MALI DOPUST, SAJ VEMO, DA SI KAJ VEČ KMEČKE ŽENE ZAKRAT NE MOREJO PRIVOŠČITI?

„V poletnih mesecih organiziramo strokovne ekskurzije, da tako naše kmečke žene spoznavajo življenje in delo kmetovalk in delavk v tovarnah drugod po Sloveniji, Hrvaški in tudi v Avstriji. Hkrati s tem pa spoznavajo našo ožjo in širšo domovino.“

N. Topolovec

TGA „BORIS KIDRIČ“ KIDRIČEVO

Pred uvedbo premakljivega delovnega časa

V začetku letošnjega leta so delavci kadrovskega sektorja v TGA Kidričevo izdelali konkreten predlog o uvedbi premakljivega delovnega časa. Pri tem so se oprli na že opravljene raziskave v svetu o prednostih, ki jih prinaša svobodnejše odločanje delavcev o prihodu in odhodu na delo. Upoštevali so tudi izkušnje nekaterih slovenskih delovnih organizacij, ki so premakljivi delovni čas že uvedle, pri tem pa so v predlogu upoštevali še specifične pogoje dela v TGA.

Glede na to, da je tehnološki proces zahteven in ne dopušča prekinitev v nekaterih TOZD, premakljivega delovnega časa ne bo mogoče uvesti v celotni delovni organizaciji hkrati in pod enakimi merili. V TOZD promet, kjer je manjše število zaposlenih, so v prvi polovici septembra že prešli iz togega na premakljivi delovni čas, v delovni skupnosti skupnih služb, so ta prehod predvidevali za 1. september, vendar pa bodo zaradi nepravilne dobave posebnih žigosnih ur ta rok prestavili na 1. oktober.

S tem bodo omogočili brezhiben in objektivni sistem evidentiranja prisotnosti na delu. Poskusno delovanje premakljivega delovnega časa bo v TGA predvidoma trajalo šest mesecev, po tem obdobju pa bodo ob analizi uspehov in slabosti ter anketi med delavci prišli na stalno obliko uvedbe subjektivnega odločanja o prihodu in odhodu na svoje delovno mesto.

Sedanji koncept določa obdobje obveznega delovnega časa, ki traja od 8.30 do 13.30 ostali čas, ki je potreben za izpolnitev normalne obveznosti del in nalog pa lahko zaposleni določijo sami. To velja le za delovno skupnost skupnih služb, medtem ko v drugih TOZD obstajajo še različne variante o katerih

bodo delavci še razpravljali in se zanje odločili, npr. letni in zimski delovni čas ali premični delavnik z omejenim izborom za delavce v izmenah. Omenjeni predlog določa tudi možnost primanjkljaja mesečnega fonda delovnih ur, ki lahko znaša največ 10 ur, in možnost presežka delovnih ur, ki lahko znaša prav toliko.

Dosedanji rezultati v nekaterih slovenskih delovnih organizacijah, ki so že uvedle sistem premakljivega delovnega časa, kažejo nekatere prednosti in pridobitve v korist delavcem in to je tudi glavni namen prehoda na ta sistem v TGA. Poglavitne prednosti so v svobodnejšem odločanju delavcev in njihovem boljšem psihičnem počutju, v boljšem izkoriščanju delovnega časa in v boljšem ter racionalnejšem izkoriščanju prostega časa.

Ob tem se neposredno pojavi zahteva po boljšem koordiniranju in planiranju dela, delavec mora postati samostojnejši pri delu, saj se lahko zgodi, da se čas njegovega dela in dela njegovega nadrejenega ne ujemata v celoti. Poglavitni argumenti za uvedbo premičnega delovnega časa v TGA so zmanjšanje nadur, zmanjšanje števila zamud in enodnevnih izostankov ter boljših izostankov in zmanjšani problemi s prevozi na delo, saj lahko delavec svoj prihod in odhod prilagodi svojim možnostim in se izogne prometnim konicam.

S prehodom na novi sistem delovnega časa bodo v Kidričevo po dosedanjih ocenah predvidoma dosegli precejšnje uspehe v procesu humanizacije dela. Hkrati bo to korak naprej pri procesu usklajevanja z zakonom o združenem delu in pri dajanju možnosti vplivanja delavcev, ki bi morali v vsaki delovni sredini postati resnični subjekti.

B. VODUŠEK

Novi zakon o ukrepih v živinoreji

POGOVOR Z MARIJO LJUBEC

V Uradnem listu SRS št. 17/78 je izšel novi zakon o ukrepih v živinoreji, ki med drugim določa tudi ukrepe za pospeševanje živinoreje.

Določbe tega zakona se nanašajo na rejo goveda, prašičev, konj, perutnine, ovac, rib in čebel. Ukrepi za pospeševanje živinoreje so določeni z zakonom zaradi stalnega povečevanja proizvodnje, preprečevanja tržnih nihanj v proizvodnji in prometu živine ter živalskih proizvodov, kar pomeni za večjo prirejo mesa in mleka.

Povzetek določil zakona, ki zanimajo naše kmetovalce, je pripravila inšpektorica za kmetijstvo pri SO Ptuj, Marija Ljubec.

„Zelo pomemben ukrep za pospeševanje v živinoreji je oplojevanje, ki se lahko opravlja z osemenjenjem, pripustom ali parjenjem.“

Način oplojevanja predpiše skupščina občine na svojem območju in z odlokom ter skrbi za njegovo izvedbo. Pri tem upošteva naravne in gospodarske razmere v hribovitih, odročnih in ostalih krajih svojega območja, sprejete selekcijske programe, izvajanje najnujnejših ukrepov in preprečevanje nenačrtnega parjenja v so-

rodstvu. Z odlokom se predpiše cena oplojevanja živali na območju občine zaradi enakomerne porazdelitve stroškov na vse rejce.

Za oplojevanje se smejo uporabljati le ocenjeni, odbrani in priznani plemenjaki s preverjenim rodovnikom. odberejo se pa lahko le plemenjaki, ki so potomci preizkušanih očetov, mater z nadpovprečno plemensko vrednostjo ali plemenjaki, ki so preizkušeni glede svojih proizvodnih lastnosti, v določenih primerih tudi glede lastnosti potomstva.

Osemenjevalec ali rejec plemenjaka mora ob vsaki osemnitvi ali pripustu goveda, prašičev, konj in ovac izdati potrdilo, ki mora vsebovati podatke o datumu osemnitve ali pripustitve, ime in evidenčno številko plemenjaka ter druge podatke, ki so pomembni za ugotavljanje in spremljanje plemenske vrednosti in plodnosti živali ženskega spola, ki se oplojuje ter njenege potomstva.

Ocenjevanje, odbira in

priznavanje plemenjakov se izvaja vsako leto.

Ocenjevanje in odbira plemenjakov za osemenjevanje merjascev v selekcijskih središčih, plemenskih jat perutnine, odbiro plemenskih žrebcev, trotarjev na plemenilnih postajah in plemenskih ribjih jat izvajajo komisije, ki jih določi republiški sekretar za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano.

Plemenjake — bike, merjasce in ovne za prirodni pripust pa ocenjuje in odbira komisija, ki jo imenuje občinski upravni organ, pristojen za kmetijstvo.

Komisije izdajo odločbe o priznanju plemenjaka in plemenskih jat.

Za oplojevanje se smejo torej uporabljati le ocenjeni, odbrani in priznani plemenjaki. Novi zakon tudi določa, da morajo biti žrebci, merjasci in ovni z nepoznamim poreklom kastrirani in sicer: žrebci do starosti dveh let, merjasci do starosti šest mesecev in ovni do

starosti osem mesecev, razen žrebcev, ki se športno udeležujejo. Kastrirati oz. sterilizirati je potrebno tudi vse neodbrane bike, če se ugotovi, da se uporabljajo za plemo.

Stroške v zvezi s kastriranjem in steriliziranjem plačajo lastniki ali uporabniki živali.

Kot kmetijski inšpektor ugotavljam, da je kljub že izvedenim številnim ukrepom v naši občini še vedno precejšnje število tako imenovanih „črni“ plemenjakov, to se pravi neocenjenih in neodbranih merjascev, žrebcev in bikov z nepreverjenim rodovnikom, ki se uporabljajo za oplojevanje, kar je v nasprotju z določili zakona.

Novi zakon prinaša tudi višje sankcije za kršitelje zakona, zato ob tej priliki ponovno opozarjamo rejce, ki se ukvarjajo z rejo in oplojevanjem neodbranih plemenjakov, da upoštevajo določila novega zakona.“

N. Topolovec

Bliža se čas siliranja koruze in zadnjega odkosa trave

Čas siliranja koruze se nam hitro približuje, zato moramo že sedaj pripraviti vse potrebno, da ob siliranju ne bo zastojev. Predvsem moramo pregledati stroje — silokombanje in siloreznice, zamenjati iztrošene ležaje, nože in verige. Zavedati se moramo, da nam pretirana veriga, ki pride v boben med nože lahko povzroči veliko škodo, zato te stvari raje pravočasno zamenjamo.

Sedaj je čas, da obnovimo dotrajane premaze sten v silosih, stene očistimo z jeklenimi krtačami in jih ponovno premazamo z IBITOLOM ali z DONILITOM. Silosi, ki si bili že premazani z IBITOLOM se ne smejo več premazati z DONILITOM, ker se ta ne bi oprejel stene, zato moramo take silose ponovno premazati z IBITOLOM.

Najprimernejši čas za siliranje koruze je takrat, ko je koruza v voščeni zrelosti. Koruza v voščeni zrelosti vsebuje odrog 30 % suhe moli. V letošnjem letu bo to zaradi razmeroma hladnega vremena

šele po 10. oktobru. Če bi s siliranjem koruze pričeli pre zgodaj, bi zaradi visokega odstotka vlage dobili silažo z nizko hranilno vrednostjo in z veliko ocetne in maslene kisline. Ti dve kislini pa sta v silaži nezaželjeni, ker nam močno znižata kakovost silaže.

Zelo dobro silažo dobimo, če mešamo koruzo in zadnji odkos trave. Travo, ki jo siliramo skupaj s koruzo, moramo pokositi dva do tri dni pred siliranjem, da malo ovene, nato pa jo mešamo s koruzo.

Koruzo in travo lahko siliramo v stolpne in koristaste silose ali pa v kup pokrit s plastično folijo. Če nimamo dovolj prostora v stolpnem ali v koristastem silosu lahko preostalo krmo siliramo še v kup pokrit s plastično folijo.

Siliranje krme v jeseni je zadnja priložnost, da se oskrbimo z zadostnimi količinami krme za zimo, zato te priložnosti ne smemo zamuditi.

Vlado Tumpej dipl. ing. agr.

V senci preteklosti

Malokateri je pred dobrimi desetimi leti pomislil, da bo konj postal prava redkost, še posebno pri kmečkih opravilih in prevažanju težkih tovorov iz kraja v kraj ali iz težko dostopnih gozdov. S konjsko vprego smo se srečevali skoraj na vsakem koraku, tudi v mestnem prometu, posebno takrat, ko so natovorjeni z raznolikim blagom, danes bi lahko rekli, nežno topotali, po tlakovanih cestičkih. Po lepoti in moči konjev so mnogokrat ocenjevali tudi vrednost in delavnost kmeta ali drugega lastnika, zato so tem živalim posvečali veliko pozornosti in časa.

Takšno prizadevnost so znali konji človeku tudi nekajkrat bogato poplačati, saj so bili osnovna delovna moč na njivah, v gozdovih, ob nedeljah in drugih praznikih pa so jih peljali na izlete, na gostije pa tudi odhodi k vojakom niso bili brez lepo okrašene konjske vprege. Veliko dobrega in tudi lepega so te plemenite živali predstavljale v življenju naših očetov in mater, posebno pa še dedov, ki danes kar težko dojamemo revolucionarno spremembo. Konj, nekoč simbol moči in lepote, je danes postal že v mestih in industrijskih središčih že skoraj senzacionalen dogodek. Danes je konj dobil svojega tekmečca v kovinskem bratu, ki je

ohranil njegove najboljše lastnosti, to pa je predvsem moč, vztrajnost in do neke mere tudi poslušnost. Sodobni „konji“ nam prav to kar prevečkrat, tudi v odločilnih trenutkih odpovedo. Da je velika prednost na strani železnih konjev ni potrebno prepričevati nikogar,

razvojem pa so že povsem izpodrinjeni. Enaka usoda čaka konja tudi na sodobne urejenih kmetijah, ki jih je tudi pri nas iz dneva v dan več. Ta naravna selekcija pa je spremenila tudi način življenja mnogih obrtnikov, ki so iz dobrih starih kovačev

Na letošnjem Ožboltovem sejmu (5. avgusta v Ptuj) je bil dovoljen nakup in prodaja konj. Na sliki: Občutek tesnobe, morda tudi žalosti za prodanim žrebčkom... Posnetek: N. Topolovec

saj z njim ni toliko skrbi in dela, popeljejo pa nas mnogo dlje in hitreje. Danes je že kar na dlani, da pravih konjev ostaja vse manj, v krajih s h. trim industrijskim

postali avtokleparji, saj je dohodek tudi mnogo višji in obetavnejši za prihodnost, ko bomo konje kmalu lahko gledali samo še v rezervatih in na hipodromih. Viktor Horvat

Akcija za odpravo posledic po elementarnih nesrečah v kmetijstvu — skupna akcija vseh delovnih ljudi

V zadnjem času smo večkrat slišali, da z akcijo ublažitve posledic po elementarnih nesrečah v kmetijstvu ptujske občine kasnimo. Da bi dobili odgovor na to vprašanje, smo se obrnili na Cirila Sateja, predsednika štaba za odpravo posledic po elementarnih nezgodah, ki ga je v mesecu avgustu imenoval izvršni svet SO Ptuj. Štab je bil ustanovljen z namenom, da bi v občini imeli stalni organ, ki bi v primeru elementarnih nezgod poleg štaba civilne zaščite, deloval pri odpravljanju posledic elementarnih nezgod.

„Čeprav štab za odpravo posledic po elementarnih nezgodah v občini Ptuj ni že prej deloval, to še ne pomeni, da nismo v pristojnih službah ničesar naredili za reševanje tega vprašanja. Že leta nazaj obstajajo v občini ustrezne službe in komisije, ki so bile vselej prisotne, ko je bilo potrebno. Moral bi tudi odgovoriti na vprašanje, zakaj v ptujski občini kasnimo v primerjavi z ostalimi občinami (Maribor, Murska Sobota). Trdim lahko, da prav nič ne kasnimo, saj smo se tudi dosedaj trudili, da bi bile posledice po naravnih nesrečah, čim manjše. Dodati je potrebno tudi, da v okviru ptujske občine naravna katastrofa ni dosegla takšnih obsegov, kot je to bil primer v mariborski in prekmurski občini, kjer je bil ogrožen predvsem živinski fond. Tako smo tudi v štabu prepričani, da bomo v kratkem rešili vsa odprta vprašanja v občini,“ je povedal Ciril Satej.

Kaj smo v občini za odpravo posledic že naredili?

— Kaj smo v občini za odpravo posledic že naredili? „Za pred ustanovitvijo štaba za odpravo posledic po elementarnih nezgodah, se je pristopilo k ugotavljanju škode po požehi in toči. Tako se je redno delalo na zabeleži posledic. Kmetje, ki so bili prizadeti, so bili pravočasno obveščeni, da naj po obstoječih predpisih zaprosijo za olajšave in pomoč. Po obstoječih predpisih so olajšave možne na področju zni-

žanja davčnih obveznosti in obveznosti s področja starostnega in zdravstvenega zavarovanja kmetov. Na davčno upravo, kjer dela posebna komisija za odpis davkov, je doslej prispelo 921 vlog kmetov, ki so zaprosili za navedene olajšave. Predvidevamo, da bo davčna uprava odpisala vsem 921 kmetom občinsko davčno obvezo v višini 216.414 dinarjev. Obenem predvidevamo, da bodo ti kmetje tudi deležni olajšav iz starostnega in zdravstvenega zavarovanja v višini 3.466.486 dinarjev. Vloge so poslali kmetje iz predele, ki so bili najbolj prizadeti, t. j. Cirkulan, Leskova, Juršinc, Destrnika, Zavrča, Podlehnik, Polenšaka, Stoperc, Vidma, Zetal, Ptujca, Vitomarc, Markovec, Ptujске gore in Lovrenca. Lahko rečem, da so vse vloge upravičene. Moti le to, da je prispelo iz krajevne skupnosti Podlehnik, ki je bila precej prizadeta, le 38 vlog. Vzrokov za to zaenkrat še ne poznamo.

V ptujski občini smo se tudi odločili za solidarnostno akcijo enodnevnega zasluzka, da bi tako pomagali pri ublažitvi posledic po naravnih nesrečah. Mislim, da mora v akciji solidarnosti sodelovati sleherni zaposleni. Sredstva, ki jih bomo zbrali na ta način bomo enakomerno porazdelili glede na odstotek poškodb rastlin in posledic v določenih krajevnih skupnostih. Štab je tudi predlagal, da se v vseh prizadetih krajevnih skupnostih imenujejo posebne komisije, da ocenijo nastalo škodo. Ocene komisij iz krajevnih skupnosti bomo nato primerjali z že obstoječo oceno. Tako bomo tudi pripomogli, da bo štab sredstva, ki jih bomo zbrali s solidarnostno akcijo, kar najbolj pravično razdelil. Sredstva se bodo namenila za regresiranje nabave zaščitnih sredstev, mineralnih gnojil in semen. Pomoč bomo nudili tako v družbenem kot tudi v zasebnem kmetijstvu v materialni obliki in ne v gotovini in sicer v višini sredstev, ki jih bomo zbrali s solidarnostno akcijo,“ je zaključil Ciril Satej.

Prilagodila: MG

Ptujska gora**Drugi krajevni praznik**

Ptujka gora, privlačna za številne turiste

Foto: R

V počastitev krajevnega praznika KS Ptujka gora, ki ga letos praznujejo že drugi ob obletnici začetka delovanja Tehnike Lacko v Stogovcih, se bo predvidoma v petek 22. septembra sestel zbor delegatov. Ob tej priložnosti bodo učenci tamkajšnje osnovne šole pripravili kulturni program, Stojan Kerbler pa bo v avli osnovne šole pripravil razstavo svojih umetniških fotografij.

BV

Prenovljeni dom kulture ob krajevnem prazniku

Prebivalci krajevnega skupnosti Pragersko so bili zaradi izredno pomembne strateške točke, saj vključujejo najpomembnejše železniško križišče na Štajerskem pa tudi širšem območju SR Slovenije, v času NOB izpostavljeno posebno težavnim življenjskim okoliščinam, med katerimi je bilo izseljevanje zavednih Slovencev med prvimi akcijami okupatorja. Ze prvo leto okupacije, točneje 26. sept. 1941 je bilo z območja današnje KS Pragersko zaprtih prvih šest talcev, štiri od teh so pozneje ustrelili v Soštanju, dva pa v Mariboru.

Ta tragični dogodek je prebivalce krajevnega skupnosti Pragersko vzpodbudil, da so si 26. september izbrali za svoj krajevni praznik. Letos ga bodo praznovali tretjič. Toliko let je minilo, odkar so se prebivalci tega kraja preoblikovali v samostojno krajevno skupnost.

Letošnje svečanosti v okviru praznika so pričeli že v petek, 15. in soboto 16. septembra, ko so se

Studence**Novi metri asfalta**

Te dni gradi cestno podjetje Maribor v krajevni skupnosti Studence, v občini Slovenska Bistrica, okoli 1400 metrov novega asfaltnega cestnišča n to skozi naselje Krasna ter Novake. Predpračunska vrednost investicij znaša okoli 115 milijonov starih dinarjev, od tega bodo kar polovico zagotovili krajan KS Studence, medtem ko bo drugo polovico sredstev zagotovila samoupravna komunalna interesna skupnost občine Slovenska Bistrica.

Načrtujejo, da bodo dela zaključena do konca tega meseca. Z dokončanjem teh del pa bo zaključena tudi celotna investicija iz programa asfaltiranja cest v KS Studence, iz sredstev samopri-
spevka, ki ga plačujejo kraji v obdobju od 1975 do 1980.

Skupno je sedaj v KS Studence asfaltirano prek 3 km cest. Vse pa so asfaltirali v obdobju zadnjih dveh let. Rezultati so toliko pomembnejši, ker je KS Studence območje manj razvitih KS v SR Sloveniji, z vsega okoli 1040 prebivalci, združenih v okoli 250 gospodinjstev in je komaj 250 prebivalcev redno zaposlenih.

Ko bodo izplačali ta samopri-
spevek, prebivalci KS Studence že načrtujejo novega. Sredstva iz tega referenduma pa nameravajo uporabiti za izgradnjo vrtca v Studencih, obnovili bodo kanalizacijo in zgradili nove kilometre vodovodnega omrežja.

Viktor Horvat

Pragersko

nogometne ekipe iz občin Slov. Bistrica, Maribor in Ptuj, pomerile za prehodni pokal krajevnega skupnosti.

Najpomembnejši dogodek letošnjega praznika bo v petek, 22. septembra popoldne, ko bodo predali svojemu namenu prenovljeni dom kulture na

V zadnjih nekaj letih je za Pragersko značilna hitra gradnja zasebnih stanovanjskih hiš.

Pragerskem. Dan kasneje, to je v soboto 23. septembra pa bo v prenovljenem domu kulture še osrednja proslava ob prazniku KS s kulturnim programom, ki ga bodo izvedli učenci osnovne šole, gojenci vrtca, člani ZSMS in

pevski zbor „Velenik“ iz Pragerskega. Na večer tega dne pa bodo pripravili še velik ognjemet.

V nedeljo 24. sept. bodo svečanosti nadaljevali šahisti. Dopoldne pa bo še svečana seja članov zborov delegacij KS, na kateri bodo podelili priznanja KS in odličja OF najzaslužnejšim krajanom. Udeleženci se bodo nato skupno zbrali še na komemorativni svečanosti pred spomenikom NOB na Pragerskem,

kamor bodo iz pokopališča Sp. Polskava, prenesli spominske žare petih talcev, v novo prizidani del spomenika NOB pred osnovno šolo Pragersko.

Besedilo in posnetek: Viktor Horvat

Manjka še asfalt do Makol

V prejšnjem tednu so zaključili z modernizacijo ceste od Majšperka skozi naselje Lešje, ki je s tem dobilo sodobno cestno povezavo tako s Ptujem, kot širšim zaledjem. Vendar pa ne samo to, kajti izginil je tudi cestni prah s katerim so se do sedaj predvsem v poletnih mesecih neprenehoma ubadali številni domačini.

Zaradi pomanjkanja sredstev je bila v letošnjem letu omogočena le skozi naselje, tako da je še nekaj kilometrov ceste do Makol ostalo brez asfaltna prevleke. Ta cesta je trenutno v precej slabem stanju, vendar kupi gramoz za čakajo ob strani, da jo bodo lahko vsaj delno popravili. Modernizacija tega dela ceste bi bila pomembna pridobitev za ta del dravinjske doline, saj bi bila omogočena dobra povezava z že asfaltirano cesto od Makol do Poljčan. Treba bo najti rešitev v kar najkrajšem času, saj si prebivalci številnih zaselkov ob tej cesti in v njeni bližini že dalj časa želijo boljše povezave s središči, kamor se vsak dan vozijo na delo.

Ker je cesta republiškega pomena, bo sredstva za modernizacijo poleg občin Ptuj in Slovenska Bistrica prispevala najbrž še Republiška skupnost za ceste.

Kdaj se bo modernizacija začela in kdaj bo končana pa lahko zaenkrat le še ugibamo.

B. VODUŠEK

Cesta od Lešja do Makol potrepljivo čaka na asfaltno prevleko. FOTO: B. VODUŠEK

Za lepše okolje...

Vzgojiteljice in vsa ostalo osebje v otroškem vrtcu Kidričevo se je in se bo udeležilo delovne akcije, v kateri naj bi uredili dvorišča na katerem se igrajo otroci. Večkrat letijo kritike na račun vzgoje in vzgojiteljic in ne nazadnje tudi na cene v zvezi otroškega varstva.

Cerjav je bila nedelavna sobota, so vzgojiteljice skupaj s svojimi možmi z najrazličnejšim orodjem v roki pričele z urejanjem dvorišča. Seveda na prvi delovni akciji ni bilo vseh uslužbenk. Da bi vse prispevale k ureditvi dvorišča in okolja bodo izvedli še eno delovno akcijo.

Vzgojiteljice in ostalo osebje v zavodu se trudi, da kar največ prispeva k vzgoji otrok, to jim nudi tudi nekaj zadovoljstva, otroci pa najdejo veliko tega v igri. Res je, da morajo starši prispevati sredstva za varstvo in vzgojo svojega otroka. Tudi starši bi lahko pomagali in delo bi bilo prej končano, seveda jih je potrebno poprej tudi povabiti. Kljub temu, da je bila NEDELOVNA SOBOTA, so se delavke v vrtcu v Kidričevem še posebej izkazale. Podobnih primerov bi lahko bilo še več in ne samo v otroškem varstvu. D. Klajnšek

Krajevna skupnost Turnišče**Težave s preskrbo z osnovnimi živili**

V krajevni skupnosti Turnišče že dlje časa ugotavljajo, da peša preskrba z osnovnimi življenjskimi potrebščinami. Trgovina „Izbire“ ne more več kriti vseh potreb. Tudi prebivalstvo je v tej krajevni skupnosti v zadnjem času zabeležilo izreden porast, okrog 30 do 40 odstotkov. To pa se seveda tudi odraža v že omenjenem problemu.

Predstavniki krajevnega skupnosti so zelo resno pristopili k razre-

ševanju te problematike. Tako so že predlagali, da bi bila najboljša lokacija za nov trgovski lokal v bližini hajdinske železniške postaje. Z novo trgovino bi pridobili tudi prebivalci sosednjih krajevnih skupnosti, to je Ivan Spolenjak in Hajdina. Seveda bi bila to špecerijska trgovina, poleg pa še mesnica.

Ob vsem tem je potrebno reči, da so v krajevnih skupnostih Ivan Spolenjak in Hajdina pravilno načrtovali in so v svoje srednjeročne razvojne programe, že vnesli potrebo po trgovini; medtem, ko srednjeročni razvojni program krajevnega skupnosti Turnišče ne vsebuje potrebe po trgovini. To pa jih ne ovira, da ne bi zadovoljivo rešili nastalega problema.

Da ne bi ostalo samo pri govorjenju, so že navezali stike s predstavniki Izbire, ki so jih seznanili, da načrtujejo razširitev že obstoječega lokala, kar pa kljub temu ne bo prineslo željenega. Tako so soglašali, da bodo o problemu obvestili še druge trgovske delovne organizacije v Ptuj in se pri njih pozanimali za možnosti gradnje novega trgovskega lokala.

Besedo k temu pa bo na prihodnji seji izrekel tudi svet potrošnikov v Turnišču. Zavzetost, ki jo reševanju te problematike kažejo predstavniki krajevnega skupnosti, je vredna vse pohvale.

MG

Dober no lepi den van želin. Predfsen lepega no sončnega, da bi nan sunček v goricah tiste ostonke mraza no toče malo razmehča, ker mo drgačik mogli grozde tuči no ne prešati. Pa tudi koruza je še tak zelena kak naši živinorejci, ki morejo toto karuzno zlato tak drogo plačevati. Jam kak se kajti spremijajo. Fčosik je karuza kruh srmakof bila, gnes pa svije pšenico jejo, karuzni kruh pa je pribojšek na jedilnikih dobro finančno skonštruiranih delovnih ludekof no občonof. Saj rečen, svet se okoli suče no kajti se spremijajo.

To v nedeljo sma z mojo Mico na letalskem mitingi bla. Saj vete, tan v Moškojncih. Praf lepo no lušno je blo. Saj rečen kak tota tehnik napredvle. Najboj so se mi tiste akrobacije dopadnole gdo je pilot z glavoj prta zemli obrjni leta. Poleg mene je bila moj sosid Juža pa je reka: „Saj to nič neje. To sen jaz prejšnji tjeđen tudi z mojin fičon nareda...“ Pa še resen je, zato pa ma gnes roko no nogo v gips zamotani. Gdo je moja Mica vidla kak tisti padalci lepo no dobro skočejo, mi je fčosik rekla: „Lujs, vpiši se med padalce, saj vidiš, da si zodja leta že boj sfohni pri „skokaji“. Zaj mo si padalo kupa no mo vida, če de kaj bojše. Ja, človik se pač more z nekšnin športon ukvorjati.

Drogi broci, če se spunite, sen van predloni pisa v toten jesensken kajti, da bi mi prišli pomogat jabolka obirat no, da si jih lahko po mili volji odpelate kejko čete. Letos vas lepo prosim, če ma ker kokšno jabolko, da mi jo pošle, ke mo vida kokšni žmah ma letos toti sodež. Pri nas je mraz že na spmlood fsa jabolka potrga no jih niti teško nemamo, ke bi si lahko kljujece za zimsko preževkovaje naredili. Priporočan se fsaj za eno kišto, če bi mi ker polovjok jebelšnice odstopa pa seveda tudi ne bi jezen bija.

Tejko van te naj bo za gnes. Ne pozobite na mojo prošjo, lepo vas pozdrovnan no van želin lepo jesen.

Te pa srečno. Spunte se me kaj no mi pište.

LUJZEK

RADIOFOTOGRAFIRANJE V OBČINI PTUJ POPRAVEK

Pri primerjanju rukupisa z izvornikom, da je pri prepisu četrtega odstavka OBJAVE, ki je bila objavljena v zadnji številki Tednika, prišlo do napake, zaradi česar besedilo ni dovolj razumljivo. Četrty odstavek objave od razporedu radiofotografiranja se pravilno glasi:

„Občani, zaposleni v Bolnišnici, TOZD za vzdrževanje voz, Delta — Labod, AGIS in Elektrokovinar, vsi iz Ptuja in TGA „Boris Kidrič“ Kidričevo, bodo radiofotografirani v svoji delovni organizaciji. Vabilo, ki so ga prejeli v kraju bivanja pa naj oddajo v svoji delovni organizaciji na dan radiofotografiranja. Tisti, ki bodo prejeli vabilo že po končanem radiofotografiranju, ga naj oddajo takoj Štabu za radiofotografiranje Trstenjakova 9 Ptuj.“

Vse občane prosimo, da izpolnijo vprašalnik „podatki o zdravju“, natisnjen na hrbtni strani vabila.“

VČERAJ RESNIČNOST — DANES PRETEKLOST

Še včeraj je bilo mestno središče kot pred dvajset in več leti, z majhnimi uličnimi svetilkami, posamezne je že „upogibal“ zob časa in brezskrbne sprehajalce je oviral edinole promet na avtobusnih postajališčih. Zanimarjene zelenice pa so kljub vsemu nudile „pašo“ za oči, predvsem tistim, ki posedajo za zidovi stanovanjskih in drugih objektov in prihajajo v mestno središče samo po nakupih.

Da, prav tako je bilo še včeraj, lahko bi rekli samo pred nekaj urami. Danes pa se je vsa ta podo-

Slovenska Bistrica

ba „porušila“. Namesto ceste zijajo globoki jarki mestne kanalizacije, promet je komajda še prisoten, zato pa toliko večja ovira

v novi podobi. Posebno številne še nadalje ostajajo pripombe, da je sedanje urejanje središča povsem „pometlo“ z že tako skromnim zelenjem, saj so buldožerji, z nekaj posegi izruvali še zadnji grm in travo iz mestnega središča.

Pričakovati je tudi, da se bodo

Tako je bilo včeraj, kako bo jutri?

za delavce, ki prav te dni spreminjajo podobo mestnega središča. Pomanjkanje potrebnih obvoznic je tokrat prišlo do polnega izraza, saj mnogi prej pridejo do delavnega mesta ali domov peš, kot z avtomobilom. Tisti, ki se vozijo z avtobusi pa se vsako jutro znova sprašujejo, če bodo pravočasno prispeli na delovno mesto.

Takšna negotovost bo, kot kaže, ostala še precej časa, saj so z deli pri urejanju mestnega središča komaj pri slabi polovici ali še to ne. Številni občani, ki prav radi postajajo ob gradbišču, največkrat dela spremljajo z dvomi, zlasti glede dogovorjenega roka v katerem bi moralo biti mestno središče

obnovi ceste skozi mesto pridružila dela na obnovi zunanosti mestnih zgradb, saj marsikje že krepko odpada omet. Dogovor v tej smeri je že bil sprejet, fasade pa še čakajo. Podobna negotovost je prisotna tudi na kraju, kjer naj bi stala nova avtobusna postaja, saj je sedaj zasilno postajališče na že tako tesnem Šarhovem trgu. Kljub obljubam še ni videti, da bi z izgradnjo postajališča kaj kmalu pričeli, saj je ostalo vse po staremu. Na kraju kjer naj bi stala nova avtobusna postaja občinskega središča Slov. Bistrica je sedaj samo „prenočišče“ avtobusov, ki v jutranjih urah odpeljejo v različne smeri.

Besedilo in posnetek: Viktor Horvat

OBOGATENA PONUDBA TURISTIČNIH SPOMINKOV

Turistično društvo Ptuj si, zlasti v zadnjih letih, prizadeva za boljše ponudbo turističnih spominkov, značilnih za naše območje. Zato deluje pri društvu posebna komisija, ki je že leta 1976 pripravila okvirni program dela do leta 1980.

ptujski občini veča, skladno s tem je potrebno razvijati tudi ponudbo turističnih spominkov. Spominek, ki ga ponujamo turistu, mora biti značilen za naše območje, ne sme biti drag in ne sme biti kič. Želimo si, da bi v Ptujju odpravili vse te

vseh prodajnih mestih, da bi bila prodajna mesta posebej označena v več jezikih, turistu pa mora biti spominek hitro dostopen in ponujen na primeren način.

Tako smo se s tovarno keramike v Libojah dogovorili za izdelavo že znanih krožnikov in majolik z Miheličevimi kurenti. Moram povedati, da nam je tovariš Mihelič pri tem pomagal z nasveti, za kar smo mu hvaležni. Ugotovili smo, da gresta omenjena spominka dobro v prodajo, saj je bila prva serija 2000 krožnikov in majolik razprodana v dveh mesecih. Naj omenim, da krožnik in majolika potujeta po celem svetu, saj so udeleženci lanskoletnega tekmovanja za Zlato lisico v Mariboru dobili ta dva spominka, tudi to prispeva k boljši turistični propagandi.

Sedaj se je krožniku z Miheličevimi kurenti pridružil še krožnik s podobo Ptujja. Kako gre v prodajo?

„Drugi krožnik s podobo Ptujja iz 16. stoletja je dokaj izviran spominek. Trg ga je dobro sprejel, saj tudi cena ni visoka in pričakujemo, da bo šel dobro v prodajo. Tako lahko rečemo, da smo začeli s serijo krožnikov, ki pa jo želimo razširiti še s kakšnimi drugimi simboli, značilnimi za naše kraje.“

V načrtu imate popestritev ponudbe. S čim?

„Mislimi smo tudi na domače lončarje in obrtnike, ki se ukvarjajo s tako dejavnostjo. Želimo jih zainteresirati za izdelavo spomin-

kov, klopotev, preš in podobno. K delu komisije pa bi morali pritegniti strokovnjake ptujškega muzeja, ki bi nam lahko z nasveti pomagali pri uresničevanju našega programa.“

Ponuja se tudi arheologija s svojimi najdbami!

„Vsekakor! Oljenka bi si hitro utrla pot na tržišču. Teh starih predmetov je precej, vendar bi nam tu res morali pomagati strokovnjaki iz muzeja. Sicer pa je naša dolžnost, da vključimo v prodajo tudi spominke, ki so značilni za našo arheološko dediščino.“

Vaša komisija si prizadeva, da bi na vseh prodajnih mestih postregli turistu tudi z najosnovnejšimi podatki o ptujskih in okoliških zanimivostih, o stalnih in občasnih razstavah.

„Vsa večja prodajna mesta, gostinski lokali in podobno, bi morali imeti najosnovnejše informacije — vsaj kam naj turisti gredo, da si lahko pod strokovnim vodstvom ogledajo vse znamenitosti. Zato pripravljamo v Ptujju seminar za vodiče, ki pa bi se ga naj udeležili tudi nekateri delavci v gostinstvu in trgovini.“

Obeti so vzpodbudni, upamo lahko, da bodo uresničeni. Gotovo pa cilja, ki si ga je zastavila komisija ne bo moč uresničiti dokler se ne bodo v delo vključili delavci Pokrajinskega muzeja, arheologi, trgovci, gostinci in ne nazadnje prebivalci Ptujja, ki jim manjka turistične vzgoje. Marsikateri ptujski občan ne pozna vseh znamenitosti Ptujja in okolice, niti tistih ne, ki so evropskega pomena. Zato lahko rečemo, da komisija orje ledino turistične vzgoje prebivalcev, želimo ji uspešno delo!

N. D.

Novi krožnik s podobo Ptujja iz 16. stoletja.

V Ptujju imamo karakteristični spominek-kurenta, poleg tega pa še Monografijo Ptujja. Komisija si prizadeva, da bi ponudbo popestrili tudi z ostalimi tipičnimi predmeti pa naj bo to preša, klopotec, oljenka ali pa podoba Ptujja na krožniku in podobno. Branko Kampuš je predsednik komisije, zato smo ga povprašali o delu in nadaljnjih načrtih.

lesene spominke, ki jih prodajajo od Kopra do Gevgelije, da bi Ptuj imel zraven kurenta še druge spominke. V drugih mestih je bera takih spominkov precej večja. Opravili smo anketo na mestih, kjer prodajajo te spominke in ugotovili, da smo v ponudbi zelo skromni. Malo večjo izbiro ima trgovina „Jasmin“, pa morda še „Bla-govnica“ Panonije. Prizadevamo si za enotno ceno spominkov na

Odprta razstava Življenje in delo Miška Kranjca

V okviru prireditev VI. ptujskih kulturnih srečanj so v ponedeljek 11. septembra v prostorih Ljudske in študijske knjižnice v Ptujju svečano odprli razstavo Življenje in delo Miška Kranjca, enega najplodnejših slovenskih še živčih pisateljev.

Zbranim je uvodne besede najprej namenil Drago Šuligoj, ravnatelj Ljudske in študijske knjižnice v Ptujju, ki je med drugim dejal:

„Čutimo veliko zadovoljstvo, da nam je uspelo pripraviti bogato razstavo našega pisatelja, ki bo kmalu praznoval svoj 70. življenjski jubilej. Bogato pravim zato, ker so razstavljeni skoraj vse izdaje Kranjčevih knjižnih del v slovensčini. Pogrešamo le dve njegovi knjigi in sicer Satire, ki so bile natisnjene v Lendavi 1935 samo v 10 izvodih in Južne vetrove, izdane 1937. Seveda pa je treba pripomniti, da v ozkem hodniku študijskega oddelka, kjer smo sedaj zbrani, nismo mogli prikazati vsega, kar je Kranjec objavil v različnih revijah in časnikih in kar je bilo natisnjeno o njem in njegovem delu. Razstavljeni so tudi primerki prevodov njegovih knjig v srbski in hrvaški jezik, ter nekatere druge tuje jezike.

Vendar nam že ta izbor kaže, da je v slovenski, južnoslovanski in

celo v svetovni književnosti malo pisateljev, ki bi napisali toliko knjig kot jih je Miško Kranjec. Delo kakršnega koli umetnika pa seveda ne tehtamo po količini ali zgolj po njej, zato je potrebno pisatelja Miška Kranjca pogledati še z druge strani. Napredna in revolucionarna slovenska misel je skoraj pol stoletja povezana s Kranjčevim imenom. Že od vsega začetka je ta naš pisatelj govoril o „malih ljudeh“, o ljudeh, ki jih je

imel rad, ki bi jim rad nekaj povedal, o vseh tistih, ki jim je kruh bridka stvar in ki jim je zemlja tista os, okoli katere se vrti vse njihovo življenje...“

Profesor Drago Šuligoj je za tem razstavo tudi svečano odprl. Preden pa so si jo številni obiskovalci podrobneje ogledali je o sami zbirki govoril še Jakob Emeršič. Razstava je na ogled še do 30. septembra.

M. Ozmeč

Zbranim je ob otvoritvi razstave Življenje in delo Miška Kranjca govoril Drago Šuligoj, ravnatelj knjižnice. Foto: M. Ozmeč

Albin Lugarič razstavlja v salonu Rotovž v Mariboru

Številni ljubitelji likovne umetnosti, umetnikovi prijatelji in znanci, med njimi je bilo veliko številno Ptujčanov, so se 7. septembra letos udeležili slovesne otvoritve samostojne likovne razstave akademskega slikarja ALBINA LUGARIČA iz Ptujja, ki jo je v razstavnem salonu Rotovž v Mariboru pripravila Meta Gabršek-Prošenc. To je letos v tem razstavnem prostoru že tretja predstavitev domačih likovnih umetnikov, je med drugim dejala avtorica razstave in poudarila, da je posebej zadovoljna, da lahko predstavi umetnika, ki živi in dela med nami, čeprav bi to morali storiti že pred letom, ko je umetnik praznoval svojo 50-letnico.

Razstava je postavljena tako, da zajema vsa slikarjeva ustvarjalna obdobja in opozarja na njegove najboljše značilnosti. Z izbranimi olji in risbami lahko spremljamo slikarja na njegovi razvojni poti, ki vodi od intimizma in poetičnega realizma, zablesčji z največjo močjo v barvnem ekspresionizmu ter se v prvi polovici sedemdesetih let včasih zateče v abstrakcijo. Lugarič stopa po tej poti dovolj varno in neodvisno. V zadnjem obdobju se umetnik vse bolj posveča krajini in uresničuje tisto kar so že v začetku petdesetih let napovedovali njegovi istrski motivi. Domače Haloze, Prekmurje in druge kraje z različno razgibanostjo obrisov ter barvno ubranostjo, slika umetnik kot enotno podobo njegovega čustvovanja.

Rektor mariborske univerze, umetnikov prijatelj in rojak — dr. Vladimir Bračič, ki je razstavo odprl, pa je med drugim dejal:

„Naš Albin, ptujski rojak, izhaja iz druge generacije slovenskih akademskih slikarjev, ki so jih vzgajali priznani vrhovi slovenske likovne ustvarjalnosti — partizani Jakac, Mihelič, Pirnat in drugi. Obdobje njegovega šolanja, je obdobje naše obnove in odpravljanja socialnih razlik, zastavljanja poti in izgradnje socializma. Nedvomno je, da ima to svoj odraz tudi v njegovih prvih delih. Rečeno je, da je Lugarič v prvem obdobju figurativnih in tudi današnja razstava govori o tem.

Toda ta figuratika ima nekaj svojega. Resnično ni več tiste nekdanje socialne poante, ki je spremljala mlade likovnike slovenskega rodu, ko so slikali berače, procesije in podobno, temveč je to druga socialna figuratika, ki nam predstavlja kmečke ljudi pri delu, žanjice, kosce, orače, lukarce, branjevke in starejše ljudi pri njihovih opravilih doma.

Tudi kadar slika pokrajino, to ni nikoli pusta pokrajina, neobdelana zemlja, to je pokrajina našega, slovenskega človeka. In prav skozi ta pristop k tej naši pokrajini se odraža njegova čista, preprosta, globoka in poštena ljubezen do te naše slovenske zem-

umetnike, ki svoja dela zapirajo v shrambe in kaj pomaga, če je slika narisana, vanjo vložena del umetnikovega življenja, — vendar pa spravljena. Ali ni boljše, da je nekje med ljudmi. Zato se Lugarič stalno odziva najrazličnejšim dobrodelnim akcijam in poklanja svoje slike, češ naj živijo med ljudmi in jih bogatijo. Naj jim povedo, če jim imajo kaj povedati, ker sem le tako uresničil del svoje zamisli.

Tak je naš tovariš Lugarič tudi kot pedagoški delavec. Z vso ljubeznijo prenaša na mladi rod svojo umetniško vizijo in poglede na življenje ter jim tako odpira oči za lepo in prijetno.

Dr. Vladimir Bračič odpira Lugaričevo razstavo. Ob njej sta avtor — ak. slikar Albin Lugarič in vodja razstavnega salona Rotovž Meta Gabršek-Prošenc. Foto: R

lje in do ljudi, ki imajo to pokrajino radi, ki jo kultivirajo, ki jo ohranjajo, ki jo čutijo za svojo domovino.

Naš Albin je tisti, ki ga dobro poznamo in ki se z njim večkrat srečamo v razpoloženskem pogovoru, ob kozarčku haloškega vina saj je izrazito lirične narave. In takšna je tudi njegova življenjska filozofija. Poglobljena, občutena in široko človeška v vseh pogledih. In takšen je odnos do njegovih slik, do njegovega dela. Sam pravi, da je pravzaprav težko razumeti

Slika je del njegovega življenja in zato sem prepričan, da boste ob tej razstavi to tudi začutili in da vas bo obogatila.“

Za tem je dr. Bračič začel umetniku še mnogo ustvarjalnih let, avtor 46 razstavljenih olj in risb pa se je zahvalil vsem, ki so počastili njegovo razstavo s svojim obiskom.

Samostojna razstava del akademskega slikarja Albina Lugariča iz Ptujja bo v razstavnem salonu Rotovž v Mariboru odprta še do 24. septembra. mš

VIDA ROJIC
UPORNE
SLOVENSKE GORICE

(65. nadaljevanje)

UPORNIKI V ORMOŽU IN SREDIŠČU

Za Vojkom (Ivanom Nemcem), ki je junija 1943 imenoval poverjenike OF pri Tomažu, je širil v ormoški predel glas OF tudi Slavko Ivanjšič-Boris iz Radomerja pri Ljutomeru. V gibanje je povezal mladega trgovskega nameščena Franja Mastena in njegovo ženo Katico r. Sovič. Oba sta stanovala v Ormožu. Njuni stiki so nato segli do Janeza Viherja v Strmec pri Jeruzalemu, do študenta Hojsa v Mali Nedelji in do bivšega šolskega nadzornika Karbaša pri Miklavžu.

Leta 1943 so se v Osvobodilno fronto povezali še Baranka Dokša v Ormožu, Snajderjevi v Zasavcih, Rizmanovi v Lačavesi, Zdravčevi na Kogu in Jože Kralj v Ilovcih. Franjo Masten je moral septembra 1943 v nemško vojsko in je pobežnil v partizane leta 1944.

Katica Masten je imela, kot se spominja že leta 1943 zvezo z Mariborom na javki v mlekarini na Koroški cesti.

Jesen 1943 so aktivisti OF ljutomerskega okrožja segli s svojim vplivom tudi v središko območje. Pri Dragu Klobučarju iz Središča, ki je delal tedaj v kmetijskem strojništvu, se je oglašil pred nastopom zime Slavko Ivanjšič-Boris. Sestala sta se v Salovcih. Zatem so se povezali s Klobučarjem Ernest Hlebec, jurist in Dušan Moškon, študent.

Decembra 1943 so poslali organizatorji upora v ptujskem okrožju v ormoški predel Ido Zadravec-Nado, bivšo dijakinjo, ki je tam skupaj z dijakinjo Marico Gašparič-Dragico iz Trgovišča, povezovala mladino v osvobodilni boj.

Milena Bokša-Boža iz Koračic, aktivistka OF že leta 1941, ki jo že dobro poznamo, je bila leta 1943 članica mariborskega okrožnega komiteja SKOJ, je spravila leta 1943 v partizane študenta Ivana Hrčiča-

Dušana iz Velike Nedelje. Dušan je ohranil po odhodu v partizane stik z domačini, med katerimi je bila njegova sestrična Nada Verdnik. Večkrat so prišli v Veliko Nedeljo kurirji iz Cankarjeve brigade po zbrane potrebščine. Nada Verdnik je bila leta 1943 povezana z Marico Gašperičevo v Trgovišču ter z mladinkama Kandričovo in Meškovo iz Velike Nedelje. Vse so zbirale potrebščine za partizane.

OSAMLJENA UPORNIŠKA SKUPINA V ORMOŽU

V Ormožu se je leta 1943 shajala skupina domoljubov, ki ni bila povezana z organizacijo Osvobodilne fronte, iskala pa je povezavo. Skupina je poslušala poročila iz Londona in radio „Svobodna Jugoslavija“, dokler ni padla Nemcem v pest.

Nemci so namreč poslali na ormoško območje proti koncu septembra 1943 gestapovskega agenta Lovrenčiča iz Ptujja, ki je prišel v gostilni Franca Horvata na sled upornikom in zvedel tudi za njihovo zalogo orožja. Izdajal se je namreč za partizana, ki išče ljudi za pomoč osvobodilni vojski.

Ko je zvedel dovolj, so Nemci aretirali 15. oktobra 1943 najprej gostilničarja Franca Horvata, predvojnega člana Sokola in Vasa Vlasalje-

Dom Tončka Strajnska na Kapeli, ki so ga obkolili Nemci 30. novembra 1943, ujeli Tončka in ga ustrelili leta 1944. Foto: R

viča, bivšega jugoslovanskega orožnika, čez nekaj dni Ivana Mastena, kmeta iz Pušenc, novembra pa Ivana Likavca, trgovca v Ormožu, Mirka Bernharda, gostilničarja ter Cirila Pinteriča, mlinarja iz Pavlovec, nazadnje pa še Boža Kuhariča, ekonomskega tehnika iz Ormoža. Boža, ki je bil hrom, so konfirirali najprej v Ormožu, nato pa v Gradcu, druge pa so odvedli v taborišče, kjer je Vlasaljevič umrl.

SPOPADI S SOVRAŽNIKOM V LJUTOMERSKEM IN ORMOŠKEM OBMOČJU LETA 1943

Ko sta člana PK KP za Stajersko Stefka (Cvetka Praprotnik) in Stefan (Tone Znidarič) v začetku septembra 1943 na sestanku ljutomerskega okrožnega odbora OF, dala navodila za pospešen osvobodilni boj, so pričeli aktivisti z raznimi akcijami.

V tem času so se med aktivisti uveljavili Franc Belšak-Maks, Jože Kralj-Trpk, Ciril Jureš in Janez Ros-Jan poleg že znanih članov ljutomerskega okrožnega odbora OF.

Ze 8. septembra 1943 so aktivisti napadli vermansko postajo v Cezanjevcih. Zaplenili so orožje in uniforme, nato pa napadli še vermansko postojanko na Kapeli, kjer so pridobili 30 uniform in zažgali skladišče. Nemci so ogorčeni nad akcijo uprizorili hajko, ki ni bila uspešna.

V nemškem orožniškem poročilu 19. septembra 1943 beremo o hajki, da je zasledovalo partizane v občinah Mihalovci in Ljutomer. 500 mož dveh kompanij vermanov, ena iz Ljutomera, druga iz Ptujja, vermanski tečajniki iz Ljutomera in orožniki iz Ptujja in Radgone. Ko so 18. septembra zjutraj odkrili dva možka pri ljutomerskem pokopališču, se nista hotela predati. Zato je nanju streljal s karabinko verman iz Ptujja. Možka sta odgovorila s strelji iz pištol in se nato izgubila izpred očij zasledovalcev.

V nemškem orožniškem poročilu beremo dalje, da so vermani čez štiri ure spet odkrili enega izmed partizanov in ga hudo ranili v glavo. Odpeljali so ga v ormoško bolnišnico. Domnevajo, da je ranjeni partizan, mizarski pomočnik Franc Kramberger, r. 1910 v Mali Nedelji.

30. novembra 1943 so obkolili Nemci Strajnskovo hišo na Kapeli in ujeli Tončka Strajnska. Na poti iz Radgone je padel v gestapovske roke Rudi Seršen. Oba so Nemci ustrelili kot talca spomladi 1944, prvega v Vitanju in drugega v Hrastniku.

25. decembra 1943 so se spopadli z nemškimi orožniki pri Črvičevi domačiji v Radomerju Danijel Hojs-Ljubu in še nekaj aktivistov z nemškimi orožniki. Umik so izsilili z jurišem. Nadaljevanje prihodnjič

ŠAH

Razvoj dopisnega šaha v Ptuj

Glede na to, da je bil v soboto v Ptuj tradicionalni šahovski turnir dopisnih šahistov SR Slovenije, na njem so nastopali le šahisti, ki igrajo tudi dopisni šah in ker je bila v nedeljo v Ptuj redna skupščina dopisnih šahistov z območja Slovenije, je prav, da na kratko bralcem predstavimo dopisni šah na sploh, predvsem pa razvoj dopisnega šaha v Ptuj. Šahovsko društvo „Izbira“ Ptuj je danes eno najmočnejših v dopisnem šahu v Sloveniji, vendar to ni nastalo slučajno.

Šahisti igrajo dopisne partije tako, da si poteze sporočajo po pošti po posebnih dopisnih šahovskih pravilih. Dopisni šah je popularen že več stoletij. Mednarodna dopisna šahovska federacija (ICCF) prireja mednarodna dopisna šahovska tekmovanja reprezentanc, moštven in posameznikov (dopisne šahovske olimpiade, moštveno prvenstvo Evrope, evropsko in svetovno prvenstvo za posameznike, kvalifikacijske turnirje ipd.) ter podeljuje mednarodne dopisne šahovske naslove (dopisni veleojster in mednarodni mojster).

Na območju Jugoslavije organizira dopisna šahovska tekmovanja (ekipno in posamezno prvenstvo Jugoslavije v vseh kategorijah, kvalifikacijske turnirje ipd.) Svet za dopisni šah Šahovske zveze Jugoslavije, tekmovanja na republiškem nivoju (ekipno in posamezno prvenstvo republike, propagandne turnirje ipd.) pa odbor za dopisni šah Šahovske zveze Slovenije.

Med ptujskimi šahisti sta okoli leta 1960 pričela nastopati na dopisnih turnirjih Podkrajšek in Bohak, kasneje so se jima pridružili še Šeruga, Sedlašek, Polajžer in Benkič, zadnji dve leti pa še Škarja, Dajko, Vaupotičeva in Razlagova tako, da skoraj cela prva ekipa društva nastopa tudi na dopisnih tekmovanjih. Ptuj je tako eden najmočnejših dopisnih šahovskih centrov v naši republiki, zborovanje dopisnih šahistov Slovenije v Ptuj pa priznanje za uspešno popularizacijo dopisnega šaha pri nas.

Ptujski dopisni šahisti so na domačih in mednarodnih tekmovanjih dosegli nekaj izrednih rezultatov. Moštvo šahovskega društva „Izbira“ Ptuj že več let zelo uspešno nastopa v finalu moštvenega prvenstva Jugoslavije ter je osvojilo enkrat prvo do drugo in enkrat tretje do četrto mesto v državi; Podkrajšek in Bohak pa sta stalna člana slovenske in jugoslovanske reprezentance. Podkrajšek je na osmem prvenstvu Jugoslavije (sezona 1964/65) osvojil odlično drugo mesto v državi, Bohak pa je zmagal na več mednarodnih turnirjih in se uvrstil na polfinalni turnir za svetovno prvenstvo, kjer prav tako uspešno nastopa. Solidne rezultate so na raznih turnirjih dosegli še Šeruga, ki je eden najzanesljivejših igralcev ptujске ekipe, Škarja, ki je zmagal na polfinalnem turnirju za prvenstvo Slovenije ter Vaupotičeva in Benkič. -bj-

Uspeh ptujskih invalidov v Mariboru

Ob 30-letnici podjetja Elektrokovina Maribor, so v tej delovni organizaciji pripravili vrsto priložnostnih srečanj, med njimi niso bila redka športna srečanja. Organizirali so tudi športno tekmovanje invalidskih ekip, ki se ga je udeležila tudi ekipa invalidskega športnega društva „Borec“ iz Ptuja. Ptujski športniki so se tudi tokrat dobro odrezali, saj so med kegljači dosegli najboljši rezultat. Skupno je nastopilo 5 invalidskih ekip.

Po tekmovanju so se športniki udeležili tovariškega srečanja ob Bresterniškem jezeru. Nasploh pa so bili zelo zadovoljni nad organizacijo srečanja, seveda pa je k temu prispeval tudi odlični rezultat.

MG

Del množice udeležencev srečanja, ko so jim stregli vojaki-kuharji

MG

Del množice udeležencev srečanja, ko so jim stregli vojaki-kuharji

Kmečka hiša in njena okolica nista več pomnik kmečke kulture

Mi sliko kmečke pokrajine vede ali nevede pazimo z visokimi hišami, ki nekako zaničljivo gledajo stare ali manj stare kmečke hiše. Kaj meni o tem Branka Lah, vodja kmetijsko-gospodinske pospevalne službe?

„Stare kmečke domačije so še vedno najštevilnejše v kmečkih vaseh. Nekateri kmečki domovi so še mogočni, nekateri že propadajo, vsi pa imajo neke skupne značilnosti. Množica kmečkih domov je dala obliko našim vasem in svojstveno obeležje našim krajem. Prav ti stari domovi imajo pravico, da jih imenujemo slovenski kmečki domovi. Če od daleč pogledamo takle star kmečki dom, trdno vsajen v pobočje, skladno postavljen med gospodarska poslopja, je kot zraščan z zemljo, ki daje kruh njegovim prebivalcem. Tako domač se nam zdi in zato tudi lep. Toda to je le zunanji videz, kajti v današnji dobi hitrega napredka, ko nam čas prinaša vedno nove spremembe, so tudi naši stari domovi potrebni hitre preobrazbe. Potrebno jih bo obnoviti ali zgraditi nove.“

Ob številnih novostih, ki jih prinaša tržišče in ob vplivih iz mesta, je to vedno težja naloga. Problem je v tem kako in kje uporabiti različne materiale in industrijske izdelke, da se nam bodo lepo vklapljalji v okolje. Ze danes po naših

Gospodarsko poslopje kaže, da je še življenje v bližini, hiša pa je že zdavnaj zapisana propadu. Posnetek: FF

vaseh vidimo preveč nelepih in brezdušnih preureditev kmečkih hiš, ki jim je botrovalo sovraštvo do vsega starega. Mnogo je kričeh in neskladnih kmečkih hiš, ki hočejo biti moderne in nimajo s kmečkim domom nič več skupnega. Mnogi koristni novi materiali se uporabljajo na napačen način in vse preveč materialov in barv uporabljamo kot okras teh hiš.

Pri ureditvi hiše se moramo zavdati, da ne smemo uporabljati preveč različnih materialov v istem prostoru. Materiali, ki jih uporabljamo morajo izvirati iz okolja, kjer jih uporabljamo, tako se lepo sklapijajo z njim. Pri uporabi posameznih materialov moramo imeti tudi pravo mero (na primer uporaba lesa in kamna). Če na pri-

mer kamen in les uporabljamo v pravi meri, delujeta zelo lepo, če pa je katerega preveč pa daje to nenaraven izgled.“

O UREDITVI OKOLJA
KMEČKIH HIŠ: Nasvet Branke Lah:

Socialno ekonomske spremembe podeželja pa se odražajo tudi v spremembi kmečke hiše in njenega okolja. Kmečka hiša in njena okolica vse bolj izgubljata svoj pomen, se zgledata po mestu, vedno manj sta pomnik kmečke kulture. Zaradi tega je potrebno hitro ukrepanje.“

KAJ VSE MORAMO STORITI, KAKO MORAMO UREDITI OKOLJE?, KAJ JE POTREBNO UPOŠTEVATI? VERJETNO RECEPTA NIMAMO?

„Nekega splošnega pravila za ureditev kmečkega okolja ni. Ureditev je odvisna od števila in razporeditve objektov na domačiji, od nagiba terena ter od potreb in zahtev prebivalcev. Pri ureditvi pa pazimo na to, da uporabljamo čim bolj enostavne materiale. Ograja postavljamo le tam kjer je potrebna. Najmanj bo motila ograja v obliki žive meje ali ograja iz lesa, ki naj ne bo obarvan, ampak samo impregniran.“

Kratko obdobje od zadnje konference MA „Franc Kramberger“ Rogoznica, je bilo močno delavno, prav gotovo tako kot ostala v 20 letni aktivnosti mladih v Rogoznici. Mladi, ustvarjalni, polni načrtov smo povsod enaki. Vsak pa ima nekaj čisto svojega, specifičnega za svoj kraj in družbo.

Takšen, eden od petih aktivov v OO ZSMS Rogoznica, je tudi naš mladinski aktiv. Letos podrobneje odgovarjamo za pretekli in prihodnji dve leti s prelomnico, letno konferenco MA, ki je bila 21. aprila 1978. Ta je znova zavezala vse mladince, da se čvrsteje povežejo svoje interese in ob pregledu doseženih in nedoseženih plodov v mnogih zbudila tudi lastno željo po boljši povezavi. To pa je tudi želja posredovalke-predsednice aktiva Anke Lenartove.

Mladinski aktiv „Franc Kramberger“ steje 64 članov, ki so izpolnili evidenčne liste. Viden je nagel upad števila članstva, kar pa gre na račun novoustanovljenih KS v Ptuj, 25 naših mladincev se je aktivno vključilo v KS Budina, Brstje in Franc Osojnik. Osnovna oblika obveščanja so masovni sestanki, ki se jih udeležuje okrog 40-45 članov. Sekretariat steje 11 članov. Na 16 sestankih so zabeležili 73 % obisk. Vsi vemo, da je organiziranost mladih v KS zelo kompleksna naloga in je prav zato najboljša razdelitev dela na posamezna interesna področja — 7 komisij. To so komisije za idejnopolitično delo, kulturno,

Sepember je pri nas čas vsakoletnih priprav na „Veseli dan naših vasi“ in druge prireditve v okviru krajevnega praznika. Mladina je tudi sodelovala kot tehnični

kader in organizator kolesarske dirke.

Leto 1977 je bilo tudi v znamenju priprav na volitve. Vse spremembe smo tudi pri nas dosledno upoštevali in kandidirali ljudi, ki so voljni in sposobni delati. Razpravljali smo tudi o ustavni preobrazbi KS. Ob referendumu smo se aktivno vključili v priprave, o čemer priča tudi ena od nagrad OK ZSMS za iepo okrašeno volišče. Tudi komisija za sodelovanje z JLA je zazvela. Prijeten večer je bil ob zvokih ansambla iz JLA. Takšni medsebojni stiki niso odveč, še premo jih je. Pohvalimo se lahko z veliko angažiranostjo mladih v družbenih organizacijah in društvi. Dramska sekcija pri PD sestoji skoraj izključno iz mladincev pod strokovnim vodstvom režiserja Petra Malca.

V tej dvehletni bilanci ne smem pozabiti cele vrste uspešnih praznovanj, plod dela studentke Olge Matjašičeve, predsednice komisije za kulturo. Mislim na zaporedje praznovanj 8. februarja, 8. marca, 1. maja, 25. maja, 22. julija, 29. novembra, 22. decembra. Tesno je bilo z nami združena tudi obveznost v predkongresnem obdobju.

In kaj smo storili od te konference do danes? Ze takoj na konferenci smo razkrili mnoge probleme, ki zavirajo nase aktivnost. Eden izmed njih je nezrelo pojmovanje delegatskega sistema s strani kadrovanja in delegatov samih, zapiranje posameznih aktivov v ozke kroge in

podobno. Močno je prisotna tudi neaktivnost TVD Partizana Rogoznica.

Na konferenci smo izvolili novo vodstvo, izdelali program MA za naslednje leto, izdali svoje glasilo Bilten MA Rogoznica. Podrobneje smo obravnavali poročilo o delu OK za obdobje 1976-1978. Seznanili smo se z listo predsedstva OK in evidentiranimi kandidati za X. kongres. Da bi čimbolj spoznali gradivo za X. kongres smo si medsebojno razdelili področja. Predvidevali smo, da bomo v zadnjem delu počitnice seznanili z njim vse mlade. To obliko smo opustili, ker je OK ZSMS ponudila boljšo. V petek 8. septembra 1978 je izvedla strokovno razlago in priložnostno razpravo. Nekaj je bilo v počitnicah tudi organiziranega športa. V počastitev Dneva borca smo organizirali kolesarsko dirko, ob Dnevu vstaje pa proslavo z družabnim večerom. Prijeten je bil večer med brigadirji v Dornavi.

Pozna se, da so bile vmes počitnice. Sedaj je treba prijeti resno za delo in zaposliti čimveč mladincev. Vemo, da si moramo obojestransko nuditi pomoč z vsemi DPO. Vemo, da je treba storiti veliko, da bo krajevni praznik dosegel svoj raven. To pa ni le obojevanje uspehov in objokovanje neuspehov, ampak priložnost za odločen načrt start na bolje. In vemo tudi, da levi delež pri tem odpade na voljo.

A. Š.

Srečanje slepih in slabovidnih Slovenije

Na Okroglem pri Kranju je bilo v soboto, 9. septembra tovariško srečanje slepih in slabovidnih iz vse Slovenije. Srečanje je začel in pozdravil vse navzoče Jože Zupanc, predsednik Zveze društev slepih in slabovidnih Slovenije. Slavnostna govornica je Zofka Stojanovič, predsednica skupščine SIS socialnega varstva Slovenije.

Na srečanju so sprejeli tudi resolucijo o socialnem varstvu na vidu prizadetih oseb. Kulturni program je povezoval pevski oktet Zveze društev slepih in slabovidnih Slovenije, za zabavni del pa je poskrbel ansambel medobčinske organizacije slepih iz Kranja.

Celotna organizacija srečanja je bila odlična, posebno pa so se že izkazali vojniki garnizije iz Kranja, ki so s svojo vojaško kuhinjo pršli na kraj srečanja in z dobrim kruhom in še boljšim vojaškim golažem nahranili več kot tisočglovo množico udeležencev srečanja. Naj za konec še zapišemo, da se je srečanja udeležilo tudi za dva polna avtobusa članov ptujskega društva slepih in slabovidnih.

Besedilo in posnetek: R. Rakuša

Največja, kar jih je dolejš našel Marjan in ena redkih, ki je dočkala tako spoštovanja vredno težo in „starost“

Foto: B. Rode

Pa še naj kdo reče, da gob ni!

Pred enim tednom se je v našem uredništvu oglašil Marjan Kovačec iz Destrnika z velikim jesenskim gobanom, kar 1 kg in 23 dkg je pokazala tehtnica.

Marjan je povedal, da gobe redno nabira, kadar pač rasejo, vendar tako velikega gobana še ni našel doslej. Letos sicer ni prave gobje letine, kljub temu pa je gob precej, le znati jih je treba poiskati, vedeti za tisto pravo mesto, tega pa nedeljski gobarji navadno ne vedo in zato radi obupajo, če ni gobe na vsakem koraku.

N. D.

Strelstvo

Pokal za SD Turnišče

Na nagradnem občinskem tekmovanju v streljanju z zračno puško je prejšnjo nedeljo nastopilo prek 100 strelcev in strelk iz 10 strelskih druščin. Pokal je s 1700 krogi osvojila SD Turnišče pred SD Kidričevo. Najboljši posamezniki so bili Adolf Mihelač (181 krogov), Zdenka Matjašič (180), Nada Skok (176), Franc Novak in Ludvik Pšajd.

s. i.

Obvestilo

TOZD Elektro Ptuj

obveščam prebivalce Bukovcev in druge,

da je novozgrajena transformatorska postaja na jeklenem jamboru in priključni daljnovod v Bukovcih POD NAPETOSTJO.

Plezanje po jamboru in drogih ter približevanje delom, ki so pod napetostjo je **SMRTNO NEVARNO.**

II. ZRL — sever — članice:
Slavija — Drava 8:16 (3:8)

Zanesljiva zmaga v gosteh

Kutina, igrišče v športnem parku, gledalcev okrog 100, sodnika Jekoš in Zibert (Trbovlje); Slavija: Slakoper, Balaško 2, Vučinovec, Desič, Cugalj, Krnjič, Antolič, Andraši, Jelisevec, Šotič 2, Kaurin, Perič; Drava: Vogrinec, Mumlek 4, Černe 2, Ivančič 2, Krivec 1, Čuš, Vičar, Kranjc, Haložan 3, Pišek, Havlas 4, Sitzerfraj; Drava je v Kutini z zanesljivo, mirno in odlično igro v obrambi osvojila prve točke na gostovanju. Začetek srečanja je pripadel domačinkam, vendar le po rezultatu, saj so prve povedle. Od takrat naprej naprej pa je bila igra popolnoma v rokah igralcev RK Drava, čeprav so izenačile šele v 6. minuti z zadetkom Mumlekove. V 10. minuti je bilo 5:1 za Dravo, ob polčasu pa 8:3. V nadaljevanju so Ptujčanke nadaljevale z zanesljivo igro in vodile že z devetimi zadetki razlike. V trenutkih, ko bi lahko razliko povečale, jim športna sreča ni bila naklonjena. To potrjuje izjava domačega gledalca, ki je dejal, da se je Slavija iz tega srečanja še kar dobro izvlekla, saj bi rezultat lahko bil višji. Kljub temu, da so imele za seboj naporno pot od Ptujja do Kutine, so bile igralke Drave za razred boljše. Za zmago so zaslužene prav vse, saj so igrale borbeno in zavzeto od prve do zadnje minute.

I. kotar

V SOBOTO OB 19. URI

Drava — Slavonija DI

V četrtem kolu tekmovanja v severni skupini druge zvezne rokometne lige se bodo igralke Drave v Ptujju pomerile z ekipo Slavonije DI iz Slavonškega broda. Vodstvo kluba pripravlja ob tem presenečenja za gledalce. V petek ali soboto bodo iz letala odvrli lističe z obvestilom za srečanje. Določeno število lističev bo imelo žig RK Drava, kar bo veljalo kot vstopnica za srečanje. Med odmorom pa bodo izvedli žrebanje vstopnic. Ne glede na ta presenečenja pa si sobotno srečanje velja ogledati, saj bo domača ekipa po zmagi v gosteh tudi tokrat igrala na zmago.

Artenjak zmagal, Hvala tretji

V drugi dirki za državno prvenstvo v Mariboru na ploščadi STTC je nastopilo čez 100 tekmovalcev. V popoldanskem finalnem delu je bil med tekmovalci v vsaki kategoriji boj za čimboljšo uvrstitev. Največji uspeh je dosegel Otmar Artenjak, ki je tokrat bil neprekosljiv in bil v treh dirkah dvakrat drugi, v zadnji pa je zmagal. Langerholc si je napravil možnosti že v prvi dirki, ko se je na progi obrnil, toda z zagrizeno borbo v preostalih dveh vožnjah si je uvrstitev izboljšal.

KARTING

V kategoriji 125 ccm je zmagal presenetljivo Mirko Živec iz Most pred favoriziranimi Bužanom in Stanom, ki sta tokrat vozila pod povprečjem svojih sposobnosti. Tokrat je z odlično vožnjo presenetil Anton Domiter, ki si je s tem priboril visoko uvrstitev. V kategoriji juniorjev je zmagal Bitenc iz Most. Z odličnimi vožnjami pa je vse presenetil mladi

nadarjeni tekmovalac Armando Hvalec.

Rezultati dirke so naslednji: 100 ccm juniorji Hvala 3. mesto, Baževič 12. mesto; 100 ccm Artenjak 1. mesto, Langerholc 3, Korošec 15, Horvat 26; 125 ccm Slana 4. mesto, Domiter 5, Aracki 8, Krajnc 9, Pulko 15, Črešnik 18, Bolcar 19;

V ekipni konkurenci so tokrat ponovno slavili tekmovalci iz Most, ki so zbrali 106 točk pred Ptujem 92, Vrhnika 60, Oroslavje 58, Koprivnica 56 itd. anc

NOGOMET

Boč: Apače 2:1

Kadeti Apače so igrali svojo drugo prvenstveno tekmo z ekipo Boča iz Poljčan. Bili so veliko boljše nasprotnik, vendar jim je sreča tokrat obrnila hrbet. Zadelek za Apače je dosegel Lendero. V prihodnjih srečanjih lahko pričakujemo že boljše rezultate.

D. Klajnshek

Drava:Aluminij 3:0

V lokalnem derbiju sta se pomerili ekipi kadetov Aluminija in Drave. Domačini so bili nekoliko boljše in svojo premoč tudi realizirali. Zmaga domačih kadetov je zaslužena, kljub temu, da so dosegli dva zadetka iz najstrožje kazni.

D. Klajnshek

Aluminij: Lendava 1:2

V tekmovalcu mladinskih selekcij, sta se v Kidričevem pomerila domači Aluminij in ekipa Lendave. Gostje so bili nekoliko boljše, ob tem pa še fizično močnejši in nič niso dajali videza mladincev, marveč članov. Mladinci Aluminija so se borili, vendar pa več kot častnega poraza niso uspeli iztržiti. Zadelek za domačine je dosegel Kreslin.

D. Klajnshek

XXI. Zvezni aerorally za prehodni pokal Maršala Tita

HOJNIK DVAKRAT PRVI

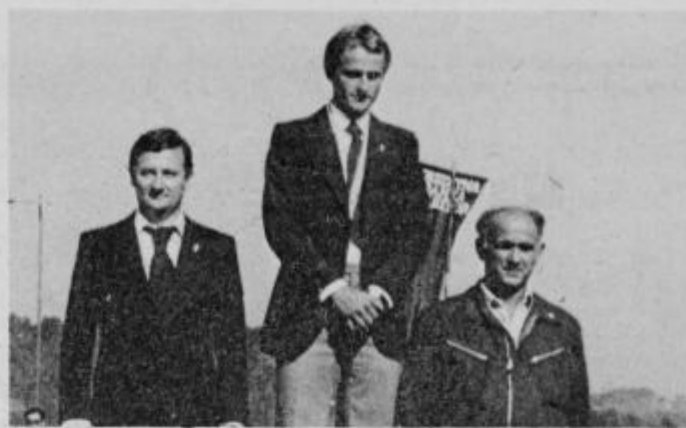
Amaterski motorni piloti iz cele Jugoslavije so na zveznem aerorallyju tekmovali v treh disciplinah — v časovni točnosti, v izvidništvu in v preciznem pristajanju. Trije prvouvrščeni v posameznih disciplinah so prejeli medalje, — tako je Danilo Hojnik v časovni točnosti prejel zlato medaljo, drugi je bil Ivo Čavar AK Banja Luka, tretji pa Svetomir Trifunovič AK Zagreb, Karl Krepfl je bil 4, Milan Kralj pa 16.

V disciplini izvidništvo je bil prvi Mijo Ban AK Osijek (skupaj s Trifunovičem sta osvojila prvo mesto na letošnjem evropskem aerorallyju), drugi Dobrica Božič AK Beograd, tretji pa Radovan Korda AK Zemun. V tej disciplini je bil Hojnik 11, Kralj 12 in Krepfl 23.

V preciznem pristajanju je bil ponovno najboljši Danilo Hojnik, drugi je bil Oto Verbančič, AK Maribor, tretji pa Bogosav Jovanović, AK Sm. Palanka. Milan Kralj je bil v tej disciplini 18, Karel Krepfl pa se je uvrstil na 24.—25. mesto.

Med tekmovalci se je številnim gledalcem v Moškanjcih zagotovo vtisnil v spomin pilot Trifunovič, — za četrto mesto v skupni uvrstitvi je prejel pokal, ki je s svojim letalom izvajal dovršene like tik nad zbrano množico. Izkazali so se tudi motorni in jadralni piloti, padalci in modelarji ptujskega aerokluba, ki so prav tako prikazali zanimiv ter zahteven program.

N. D.

Danilo Hojnik — dve zlati medalji

Na letališču v Moškanjcih se je zbralo okrog 15.000 gledalcev.

Foto: M. Ozmec

Predan ponovno državni prvak, Čuš tretji

Pod pokroviteljstvom AMD Saleška dolina je bila v Velenju v nedeljo zadnja dirka državnega prvenstva v motokrosu do 125 ccm in do 50 ccm.

obeh vožnjah je brez težav zmagal. Za drugo in tretje mesto sta se borila domačina Kotnik in Rajko Čuš. Kotnik je bil v obeh vožnjah drugi, Čuš pa tretji.

Simon Habjanič je z enim sedmim in devetim mestom na koncu osvojil sedmo mesto, njegov brat Janez je bil trinajsti. Voznik domačega AMD Velenje Drago Štrafela se je zaradi okvare motorja in težkega padca uvrstil na štirinajsto mesto. Ptujčan Marjan Francež je zaradi okvare motorja odstopil.

V kategoriji do 50 ccm si je Damjan Vesjenjak priboril deveto mesto, Mitja Kovač pa se je, s starim motorjem, ki se mu je ves čas kvaril, slabše uvrstil.

Nedeljsko dirko v Velenju bi lahko označili kot karakteristično za celotno državno prvenstvo. Na kratko: Predan prvi, Rajko Čuš večno tretji, Simon Habjanič po navadi okrog sedmega mesta, Janez Habjanič 13, Marjan Francež — neprestano okvare na motorju.

S to dirko se je državno prvenstvo do 125 ccm končalo. Do konca nam preostaneta še dve dirki do 250 ccm in trojeja Jugoslavije.

Nasim tekmovalcem lahko želimo, da bi ponovili uspeh iz prejšnje sezone, vendar zaenkrat ne kaze najbolje.

Besedilo in posnetek: BOJAN RODE

Drago Predan, — letos že tretjič državni prvak

Že pred dirko je imel Drago Predan iz Orehove vasi zagotavljen naslov državnega prvaka, tokrat že tretjič, vendar je v Velenju ponovno dokazal, da je najboljši, v

Proga v Velenju je zelo težka, kotanjasta, polna lukenj in kontra nagibov, tako, da je prišlo do izraza Kotnikovo boljše poznavanje proge.

KARATE

Uspeh na državnem prvenstvu

Tekmovalci sekcije za karate pri Klubu mladih Ptuj so na državnem prvenstvu po pasovih za Budokai solo zabeležili odlične uvrstitve. V Medulinu je pri članih med zelenimi pasovi Rudi Jerenc osvojil državni naslov, Milan Brumec pa med rumenimi drugo mesto. Uspešni so bili tudi mladinci. Zlatko Simenovski med rumenimi, Srečko Zorčič med oranžnimi in Vladimir Šitar pri zelenih pasovih so osvojili tretja mesta. Sodelovalo je 90 tekmovalcev.

I. k.

Nogomet, SNL—VZHOD—člani: Drava—Železničar 0:1 (0:1)

Tretjič brez zadetka

Stadion Drava v Ptujju, gledalcev 100, sodnik Papec (Ljubljana); Drava: Valh, Vogrinec, Smigoc, Trlep, Verdenik, Tement, Skok (Emersič), Arifi (Kmetec), Brodnjak, Hvalec, Zgeč; Železničar: Veber, Penič, Vajzovič, Fundak (Mertlik), Potočnik, Perko, Trobentar, Dedič, Plohl, Klakočar, Pintar; Strelec: 0:1 (38) — Plohl

Igralci pete selekcije Drave so po dveh zaporednih remijih tokrat izgubili. Igrali so premalo zbrano in zavzeto, v odločilnih trenutkih pa so se napadalec pred gostujočim vratarjem zmedli. V celoti gledano je bilo sobotno srečanje nezanimivo in raztrgano. Na obeh straneh je bilo nekaj priložnosti, zlasti proti koncu srečanja, ko domači napadalec niso iz ugodnih položajev zadeli mreže. Edini zadelek je dosegel srednji napadalec gostov Plohl z udarcem z leve strani. Pri domačih sta izstopala le Verdenik in vratar Valh, pri gostih pa vratar Veber.

Po treh srečanjih zaskrbljuje dejstvo, da igralci Drave še niso dosegli zadetka. V naslednjem kolu gostujejo v Smartnem.

I. k.

MOTOKROS

Šegula zmagal v dirki v Karlovcu

Peter Šegula je zmagal v peti dirki za državno prvenstvo na dobro pripravljeni progi v Karlovcu pred 6000 gledalci. Z odlično vožnjo je bil v obeh dirkah prvi. Že v prvi vožnji je pustil za seboj favorizirana tekmovalca, domačina Šostariča, — državnega prvaka in mladega Sinkovca, ki sta bila drugi oz. tretji.

V drugi vožnji pa sta imenovana tekmovalca v ogorčenem boju padla in Šegula je z odlično vožnjo ponovno zmagal. Silvin Vesjenjak je tokrat privozil na 11. mesto, saj je imel smolo z motorjem.

V II. ligi je nastopil Adolf Jerič, ki prav tako zaradi okvare motorja ni mogel voziti v drugi vožnji. V ekipnem dosežku je zmagal Ptuj 64 točk, pred Tržičem 51, Orehova vas 50 in drugimi.

anc

Peter Šegula na svetovnem prvenstvu v motokrosu

Naš tekmovalac v motokrosu do 250 ccm Peter Šegula, je bil v premoru med prvim in drugim delom državnega prvenstva na treh dirkah svetovnega prvenstva v motokrosu do 250 ccm, ob tej priložnosti smo ga prosili naj na kratko opiše to svojo pot. Tako je povedal:

„S Sinkovcem iz Orehove vasi sva 10. avgusta krenila na pot. Sla sva prek Avstrije, ZRN, ČSSR, DDR na Švedsko, kjer smo imeli prvo dirko v Stockholmu, tam smo se tudi dobili z tretjim našim tekmovalcem Globočnikom. Po dirki 13. avgusta smo še en dan ostali v Švedski. 15. avgusta smo vsi dirkači šli s trajektom na Finsko, kjer smo čez teden dni imeli drugo dir-

Peter Šegula

ko. Nastanili smo se v lepem alpskem turističnem centru Hyjinka pri Helsinkih. V Hyjinki je tudi proga po kateri smo vozili dirko za svetovno prvenstvo, vendar na njej nismo smeli trenirati. Na trening smo vozili v Helsinki. Drugače je bilo v Hyjinki dobro poskrbljeno za rekreacijo in trening, saj je vse polno športnih objektov, bazenov, trim steze, savna itd. Tako smo si teden dni nabirali kondicijo in popravljali motorje, da smo 20. avgusta vozili dirko za svetovno prvenstvo. Izven konkurence je vozil tudi svetovni prvak do 500 ccm, domačin iz Hyjinke Mikkola Heiki.

Posnetek in besedilo: Bojan Rode

TOVARNA GLINICE IN ALUMINIJA „BORIS KIDRIČ“ KIDRIČEVO
SPREJME VEČJE ŠTEVILO DELAVCEV ZA DELO V ELEKTROLIZI.
PRIJAVE SPREJEMA SPLOŠNI SEKTOR DELOVNE ORGANIZACIJE.

TV spored

TV LJUBLJANA

ČETRTEK, 21. SEPTEMBRA:
8.55 TV v šoli: Matematika, M. Krleža: V agoniji, Zemlja in ljudje;
10.00 TV v šoli: Francoščina;
10.30 TV v šoli: Umetnost, Risanka, Kemija; 14.55 TV v šoli — ponovitev; 17.20 Poročila; 17.25 P. Golia: Jurček — II. del; 18.55 Obzornik; 18.05 Mozaik; 18.20 Profesor Baltazar — risanka; 19.15 Planine sveta; 19.15 Risanka; 19.30 TV dnevnik; 20.00 V živo: Tretja dimenzija nekega rekorda;

PETEK, 22. SEPTEMBRA:
9.00 TV v šoli: Slovensčina, Rusčina, Od petka do petka, Pravljica; 10.00 TV v šoli: Angleščina, Risanka, Zgodovina; 15.00 TV v šoli: ponovitev; 16.40 Sadržajski komentar — oddaja TV Zagreb; 17.10 Poročila; 17.15 Velika predstava na dnu morja; 17.30 Norosti Maje Skowron; 18.00 Obzornik; 18.10 Domači ansambl: Veseli planšarji; 18.40 Mozaik; 18.45 Supraprevodniki, mehanizacija sadjarstva; 19.15 Risanka; 19.30 TV dnevnik; 20.05 Vesela jesen; 21.10 Razgledi: Slovenska družina 78; 21.50 TV dnevnik; 22.05 Baretta — serijski film; 22.55 Poročila;

SOBOTA, 23. SEPTEMBRA:
9.00 Poročila; 9.05 Profesor Baltazar — risanka; 9.15 Vrtec na obisku: Slikajte z nami; 9.30 P. Golia: Jurček; 10.00 Pisani svet; 19.35 A. Newman: Sopek z bodečo žico — TV nadaljevanka; 11.30 Trimaska televizija: Smučarska gimnastika — ponovitev; 12.00 Poročila; 16.20 Zlato preteklo dobe, film; 17.10 Mozaik; 17.15 Obzornik; 17.25 Nogomet Borac: Crvena zvezda; 19.15 Risanka; 19.30 TV dnevnik; 20.00 W. S. Maugham: Kolači in pivo; 20.55 Moda za vas; 21.05 Muppet Show: Julie Andrews; 21.55 Isadora, celovečerni film; 23.45 TV dnevnik; 24.00 625;

NEDELJA, 24. SEPTEMBRA:
8.30 Poročila; 8.35 Za dobro jutro: KUD Jože Hermanko; 9.05 625; 9.25 V. Kovačević: Kapelski kresovi; 10.35 Viking Viki — film; 11.00 Hunterjevo zlato — film; 11.25 Mozaik; 11.30 Ljudje in zemlja; 12.30 Sadržajski komentar; 13.00 Poročila; Čudovita leta film; Poročila; Okrogli svet; Dosje našega časa: Leto 1951;

Sportna poročila; Moda za vas; Starec in morje — film; 19.00 Risanka; 19.30 TV dnevnik; 20.00 L. Ostojic: Ovinek, drama; 21.10 Clovek in voda; 21.40 TV dnevnik; 21.50 Sportni pregled; 22.35 Poročila.

PONEDELJEK, 25. SEPTEMBRA:
9.00 TV v šoli: Pripovedka, Šolska zadruha, Od cveta do sadeža; 10.00 TV v šoli — Materinščina, Risanka, Zemljepis; 11.10 TV v šoli: Za najmlajše; 15.00 TV v šoli — ponovitev; 16.10 Kmetijska oddaja TV Beograd; 17.10 Poročila; 17.15 Carobna žoga; 17.30 Čudovita leta film; 17.55 Obzornik; 18.05 Samoupravljanje — revolucija in trajanju; 18.40 Mozaik; 18.45 Mladi za mlade; 19.15 Risanka; 19.30 TV dnevnik; 20.00 L. de Vega: Zgodba o vitezu iz Olmeda, drama; 21.05 Kulturne diagonale; 21.45 Mozaik kratkega filma; Senca na nasprotnem zidu; 22.05 TV dnevnik.

TOREK, 26. SEPTEMBRA:
9.45 TV v šoli: Kako raste, Ali ste vedeli, Kondenzatorji, Nina in Ivo, Dnevnik 10; 10.00 TV v šoli: Prirodoslovje, Risanka, Glasbeni pouk; 14.45 TV v šoli — ponovitev; 17.20 Poročila; 17.25 Glasbeni pejsaji Srbije: Fruška gora; 17.55 Obzornik; 18.05 Pisani svet; 18.40 Čas, ki živi: v partizanski šoli; 19.10 Risanka; 19.30 TV dnevnik; 20.00 Diagonale: Nagrajevje po delu; 20.35 A. Tolstoj: Trnova pot — TV nadaljevanka; 21.55 TV dnevnik; 22.10 Glasba takšna in drugačna; 23.10 Poročila;

SREDA, 27. SEPTEMBRA:
9.00 TV v šoli: L. Andrič: Aska in volk, Arheološki muzej; 10.00 TV v šoli: Kocka, kocka, Risanka, film; 16.30 Sadržajski komentar; 17.00 Poročila; 17.05 Deklica delfina in lisica zvitorepka; 17.20 Poskočna domišljija; 17.45 Obzornik; 17.55 Spekter; 18.25 Mednarodna delavska in revolucionarna pesem; 19.10 Risanka; 19.20 Čikcak; 19.30 TV dnevnik; 20.00 Film tedna: Dnevi in noči v gozdu; 21.35 Majhne skrivnosti velikih kuharskih mojstrov; 21.45 TV dnevnik 22.00 Glasbeni magazin; 22.45 Poročila.

Oddelk za gospodarstvo in urbanizem Skupščine občine Ptuj

razpisuje

po 34. členu zakona o upravljanju in razpolaganju s stavbnim zemljiščem (Ur. l. SRS, št. 7/77)

javni natečaj

za oddajo v uporabo zemljišča ob Ormoški cesti v Ptuj za gradnjo proizvodnih objektov.

1. Predmet natečaja je zemljišče družbene lastnine, ki ga tvori parc. št. 1573 pašnik v izmeri 0,0671 ha in 1850/1 travnik, v izmeri 1,7852 ha, pripisani pri vlož. št. 924 k. o. Ptuj.
2. Na zemljišču, ki je predmet natečaja, je dovoljena gradnja objektov za proizvodnjo birotehnika ter črno-belih televizijskih aparatov v skladu s pogoji lokacijske dokumentacije, ki jo izdelala Projektni biro Ptuj ter lokacijskega in gradbenega dovoljenja.
3. Izklicna cena za kv. m ponudnega zemljišča je 24.- din. Zemljišče je opremljeno s primarnim omrežjem komunalnih objektov in naprav ter ga je investitor dolžan dokončno komunalno opremiti in skleniti posebne pogodbe z upravljalci posameznih komunalnih objektov in naprav.
4. Rok za pričetek gradnje na zemljišču, ki je predmet natečaja, je leto 1979, rok za dokončanje pa dve leti od pričetka gradnje.
5. Natečaj je usten in bo v petek, 6. oktobra 1978 s pričetkom ob 12. uri v prostorih oddelka za gospodarstvo in urbanizem SO Ptuj, soba št. 32/II. Udeleženci natečaja morajo eno uro pred pričetkom položiti varščino v višini 40.000.- din ter pisмено izjavo, da se z razpisnimi pogoji natečaja strinjajo.
6. Izlicitirano odškodnino mora najugodnejši ponudnik plačati v roku 15 dni od dneva podpisa pogodbe o oddaji zemljišča, ki je predmet natečaja ter jo sklene s Samoupravno komunalno skupnostjo občine Ptuj.
7. Vsa pojasnila z razpisanim natečajem, dobite na oddelku za gospodarstvo in urbanizem SO Ptuj, soba št. 32/II.

Oddelk za gospodarstvo in urbanizem

SKUPŠČINA OBČINE PTUJ DAVČNA UPRAVA

objava

V skladu z določili zakona o starostnem zavarovanju kmetov (Uradni list SRS, št. 13/72 in 20/76) je davčna uprava Skupščine občine Ptuj zavezanecem odmerila prispevek za starostno zavarovanje kmetov za 1978. leto.

Seznanji odmerjenih prispevkov bodo zavezanecem javno razgrnjeni na vpogled na sedežih krajevnih uradov od 26. septembra do vključno 9. oktobra 1978.

Za krajevno skupnost Ptuj in Rogoznica bo razgrnjen odmerjeni seznanji na davčni upravi Ptuj.

V času razgrnitve, to je od 25/9 do 9/10 je možno vložiti v krajevnem uradu zahtevek za zmanjšanje oziroma oprostitve plačila prispevka za starostno zavarovanje kmetov. Zahtevke je treba vložiti na posebnih obrazcih, ki so na razpolago v krajevnih uradih in v sprejemni pisarni SO Ptuj.

Načelnik
davčne uprave
Lizka VIDOVIČ, dipl. oec., i. r.

Letna skupščina dopisnih šahistov

V nedeljo so se v Ptuj na redni skupščini zbrali dopisni šahisti Slovenije. Pregledali so dosedanje delo, izvolili novo vodstvo ter se pogovorili o nadaljnjem delu. V soboto pa so se v okviru srečanja pomerili v hitropoteznem šahu. Zmagal je član SD Izbira Danilo Polajzar, ki je zbral 7 točk. Stedjo Brečević (Koper) 6,5, Goršek (Velenje) 6,5, Kapič (Banja Luka) 6,5, Bohak (Ptuj) 6, Pirs (Maribor) 6 točk itd. Med posamezniki sta bili najboljši Vaupotičeva 5 točk in Razlagova 4 točke, obe članici SD Izbira Ptuj.

Pokrovitelj je bilo trgovsko podjetje Izbira.

I. k.

MEDOBČINSKA NOGOMETNA LIGA

Zmage favoritov

V drugem kolu tekmovanja v A skupini MNL Ptuj, Ormož in Slovenska Bistrica so bili doseženi naslednji izidi: Osankarica — Boč A 2:3, Haidina — Videm 3:2,

Alumnij — Goritnica 4:1 in Skorba — Grajena 4:1. V ostalih skupinah so odigrali prvo kolo. Vzhod: Stoncij — Markovci 4:1, Moškancij — Središče 2:9, Bukovci — Ptuj 1:3, Zavrč — Rogoznica 2:6 in Domava — Sobotinci 3:2; Center: Slovenja vas — Mladinec 1:1, Draženci — Varnica 3:3, Trzec — Apače 2:5 in Leskovec — Gerečja vas B 0:1; Zahod: Makole — Kungota 1:9, Kidričevo — Gerečja vas A 4:6 in Lovrenc — Zgornja Poljskava 6:1. I. k.

Dežurstvo prehrambenih trgovin

SOBOTA,
23. SEPTEMBRA 1978:
prodajalna
HRANA
Izbira Ptuj

SOBOTA,
30. SEPTEMBRA 1978:
prodajalna
JELEN
Izbira Ptuj

Obvestilo

TOZD Elektro Ptuj

o b v e š č a
prebivalce Markovec
in druge,
da je novozgrajena transformatorska postaja na jeklenem jamboru in priključni daljnovod v Markovcih pri Zadružnem domu POD NAPE-TOSTJO.

Plezanje po jamboru ter približevanje delom, ki so pod napetostjo je SMRTHO NEVARNO.

mali oglasi

PRODAM škodo — 1000 MB v nevoznom stanju. Naslov v upravi. KUPIM rabljeni betonski mešalec. Naslov v upravi. PRODAM silos kombajn. Spuhija 40. PREKLICUJEM spričevalo 8. razreda OS Markovci na ime Milan Kostanjevec, rojen 13. maj 1956. PRODAM enomanualne orgle TIGER in 20-basno harmoniko znamke WELTMEISTER. Anton Krajnc, Muršičeva 7, Ptuj. ZAROČENCA iščeta prazno garsonjero ali večjo sobo s posebnim vvhodom. Naslov v upravi.

PRODAM ali DAM v najem njivo 53 arov. Vprašajte, Lancova vas 85. OPRAVIM razna zidarska dela za manjši osebni avto, lahko starejši letnik, dobro ohranjen. Naslov v upravi.

PODPISANI Ignac Arnuš iz Podlehnik 91 preključem zaljivke, ki sem jih izrekel o Jožetu Jezi iz Podlehnik št. 92 kot neresnične in se mu zahvalim, da je odstopil od tožbe.

PRODAM vseljivo dvosobno stanovanje, 96 kv. m, Ptuj, Prešernova 2, informacije pri fotografu.

PREKLICUJEM osebno izkaznico na ime Vanč Velkorski, Gomilsko naselje 7, Rogoznica, rojen 20/8—1956.

BREZPLAČNO oddam stanovanje za pomoč v gospodinjstvu (soba in kuhinja s posebnim vvhodom). Naslov v upravi.

PRODAM brejo kravo 8 mesecev, staro 8 let. Jože Lašič, Senežci 29 ob asfaltni cesti Velika Nedelja-Podgorci.

MLADA poročenca nujno iščeta sobo in kuhinjo. Naslov v upravi. PRODAM Praktico VLC-2 z objektivni in motorno kolo Jawo 350. Bojan Rode, Volkmerjeva 11, Ptuj (pri pokopališču). PRODAM rotacijski prebiralnik za krompir in krožno brano — ježa, ki se priključni na plug. Vprašajte v Dražencih 66, Haidina. PRODAM avto Ami-8, letnik 71, vozen in neregistriran. Franc Hrnčič, Reševa 32, Ptuj.

PRODAM harmoniko 80-basno Melodija, tel.: 771 890. UGODNO PRODAM 100 kv. m hrastovega lamelnega parketa. Informacije po 19. uri na telefon 771 869 ali na naslov, ki je v upravi.

PREKLICUJEM izgubo hranišne knjižice, izdano od KK Ptuj na ime Nežka Krepek, Krčevina 12.

PODPISANA Ivanka Štumberger iz Ptuja, Panonska 5, opozarjam vsakogar, da naj ničesar ne kupuje od Jožeta Štumbergerja, Kidričevo 13, ker sem solastnica premoženja.

PRODAM mlado kravo, 5 mesecev brejo. Braunstein, Krčevina 32. ODDAM uslužbenkama (dijakinjama) ogrevano sobo s posebnim vvhodom. Lackova 7, Ptuj.

PRODAM posestvo s stanovanjsko hišo in gospodarskim poslopjem pri Majšperku. Vprašajte pri Dragici Čuš, Mezgovci 30/a, Moškancij.

PRODAM dva kubična metra desk. Grajena 8.

POKRAJINSKI MUZEJ PTUJ, Muzejski trg 1 potrebuje takoj čistilko za določen čas — nadomeščanje delavke na porodniškem dopustu. Rok prijave 15 dni.

PRODAM televizor Ambassador, električni in plinski štedilnik. Matilda Cvetko, Gregorčičev drevored 13, Ptuj.

Komisija za medsebojna razmerja delavcev v združenem delu **osnovne šole Franc Osojnik** objavlja prosta dela in naloge — **CISTILKE ŠOLSkih PROSTOROV** s polovičnim delovnim časom (4 ure) za nedoločen čas
Pogoji: končana osnovna šola
Kandidati naj v 10 dneh po objavi razpisa pošljejo pisne ponudbe komisiji za medsebojna razmerja delavcev v osn. šoli Franc Osojnik.
O izidu razpisa bomo kandidate pisмено obvestili v 15 dneh po izteku razpisnega roka.

VZGOJNO VARSTVENI ZAVOD PTUJ

Odbor za medsebojna razmerja

objavlja

eno prosto delovno mesto vzgojiteljice za nedoločen čas za opravljanje male šole in 80-urnega programa cicibanove šole.

Pogoji: poleg splošnih pogojev za sprejem na delo zahtevamo od kandidata:

- dokončano vzgojiteljsko šolo
- opravljen vozniki izpit B kategorije

eno prosto delovno mesto varuhinje otrok na domu za nedoločen čas

Pogoji: poleg splošnih pogojev za sprejem na delo zahtevamo od kandidata:

- dokončano osnovno šolo
- primerno stanovanje po določenih tehničnih in zdravstvenih normativih

Kandidati naj pošljejo svoje ponudbe z ustreznimi dokazili in kratkim življenjepisom Odboru za medsebojna razmerja Vzgojno varstvenega zavoda Ptuj, Potrčeva 9/a, v 15 dneh od objave. O izidu izbire bodo kandidati obveščeni v 20 dneh po objavi.

Odbor za medsebojna razmerja

metalka

METALKA LJUBLJANA, Dalmatinova 2, predstavništvo MARIBOR, Partizanska 15

VAM NUDI IZ KONSIGNACIJE

Najmodernejši kotli in avtomatike za centralno ogrevanje VIESSMANN

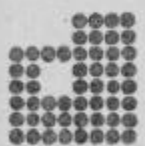
Oljni in plinski gorilci od 15.000 kcal/h naprej z vsem instalacijskih priborom (cena 398 DM in 2604,15 din) — THUSSEN

Raztezne posode in pripadajoči pribor — ATROL

Obtočne črpalke — GRUNDFOS

Dobava takoj po plačilu

Vse informacije, nasvete pri izbiri, projektiranju in nakupu, dobite pri METALKI LJUBLJANA, predstavništvo Maribor, Partizanska 15 ali po telefonu (062) 25-949 in v Ljubljani, Dalmatinova 2, III. nadstropje, soba 5 ali po telefonu (061) 317-144.

CGP „DELO“

TOZD prodaja
podružnica Murska Sobota

ZELI ZAPOSLOTITI PRODAJALCA ČASOPISOV V PTUJU

Pogoj: kvalificirani trgovec

Ponudbe pošljite na gornji naslov.

TOVARNA GLINICE IN ALUMINIJA „BORIS KIDRIČ“ KIDRIČEVO
SPREJME VEČJE ŠTEVILO DELAVCEV ZA DELO V ELEKTROLIZI.
PRIJAVE SPREJEMA SPLOŠNI SEKTOR DELOVNE ORGANIZACIJE.

Kako bomo izobraževali delegate?

Člani koordinacijskega odbora za družbenopolitično izobraževanje pri predsedstvu Občinske konference SZDL v Ptujju, so se pred nedavnimi pogovori o nalogah, ki jih na področju izobraževanja delegatov čakajo v naslednjem obdobju in pri tem poudarili, da je družbenopolitično izobraževanje in usposabljanje članov delegacij sistematično nadaljevanje graditve že začete sistema izobraževanja in usposabljanja delovnih ljudi ter posebej članov delegacij, ki se je že pričelo v prvem mandatsnem obdobju delovanja delegatskega sistema.

Tako bo v zvezi s tem nujno temeljito usklajevanje programa izobraževanja med posameznimi družbenopolitičnimi organizacijami kot so ZKS, SZDL, sindikati in ZSMS. Dogovoriti se bomo morali o obsegu in nalogah, ki jih bodo te DPO opravile skupno in kaj vsaka posebej, oblikah financiranja in tako dalje. Pomembno vlogo v krajevnih skupnostih ima seveda socialistična zveza, v združenem delu pa sindikati. Velik del tega bi lahko opravili tudi v okviru kluba samoupravljalcev, ki ga bo potrebno končno ustanoviti in konstituirati, v združenem delu pa se morajo te naloge lotiti še posebej zavzeto in v okvirih svojega programa izobraževanja. Člani omenjenega odbora so menili, da bi bilo potrebno v program vnesti ponovno še nekatere stare oblike izobraževanja delovnih ljudi in občanov, ki so se v praksi pokazale dokaj uspešne.

V ptujski občini imamo prek 5000 izvoljenih

delegatov za družbenopolitično skupnost in samoupravljalcev v združenem delu. Ob tem pa ne smemo pozabiti, da bodo jeseni — razen v Ptujju, volitve nove krajevne samouprave in bo tudi te tovarišice in tovariši potrebno vključiti in več storiti kot doslej, ko smo imeli v prvem mandatu le dva seminarja za vodje delegacij v krajevnih skupnostih in združenem delu.

Pogovor je stekel tudi o oblikah posameznih seminarjev, času in udeležbi. V ta namen bo potrebno še dodatno usposobiti ustrezne predavatelje in vodje razprav. Pri pomoči, ki so bili v ta namen ponujeni OK SZDL žal ne ustrezajo, ker je v vse oblike izobraževanja potrebno vnesti konkretne primere s terena, se strokovno in temeljito lotiti domačih vprašanj in na konkretnih primerih najti ustrezne rešitve, ne pa delati po nekaterih splošnih in teoretičnih merilih, ki so včasih zdaleč nesprejemljiva za dejanske krajevne razmere.

Ob koncu so sprejeli tri osnovna stališča za nadaljnje delo, ki se v glavnem nanašajo na to, da je potrebno v omenjenih družbenopolitičnih organizacijah pripraviti osnovne programe, do naslednje seje koordinacijskega odbora pa pripraviti izhodišča programa za usposabljanje in izobraževanje delegatov. Ob tem pa ne smemo pozabiti na eno izmed zelo pomembnih področij kot je temeljita priprava predavateljev in vodij razprav.

mš

Srečanje novinarjev sodelujočih hrvaških in slovenskih občin

Za stalne oblike sodelovanja

V okviru programa 17. srečanj bratstva in prijateljstva ter programa aktivnosti v obdobju priprav na 8. kongres Zveze sindikatov Jugoslavije, 5. kongres SSH in 9. kongres ZS Slovenije, je bilo v soboto 16. septembra na ptujskem gradu srečanje novinarjev informativnih sredstev v organizacijah združenega dela ter lokalnih časnikov in radijskih postaj. Na srečanju pa sta sodelovali tudi komisiji za medobčinsko-medrepubliško sodelovanje pri OS ZSS Ptuj in za informiranje pri OK ZKS Ptuj ter predstavniki občinske skupščine in družbenopolitičnih organizacij ptujске občine.

Naslov teme razprave je bilo vprašanje uresničevanja vpliva združenega dela na sredstva javnega obveščanja. V razpravi je sodelovalo 23 udeležencev srečanja iz občin Ptuj, Maribor, Varaždin, Ormož, Čakovec, Koprivnica in Slovenska Bistrica. Večina razpravljalcev se je bolj omejevala na problematiko informiranja v delovnih organizacijah (tovarniška glasila), manj pa o pokrajinskih in občinskih časnikih in lokalnih radijskih postajah, zlasti pa smo pogrešali razpravo o oblikah samoupravne organiziranosti delavcev — od temeljnih organiza-

Delovno predsedstvo posvetovanja, ki je bilo v prostorih grajske restavracije v Ptujju

Foto: M. Ozmec

cij združenega dela navzgor, da bi lahko resnično zagotavljali vpliv na sredstva obveščanja. Sama kritika na račun osrednjih glasil, da temu ali onemu območju posvečajo premalo pozornosti prav gotovo ne bo zalegla.

V razpravi so ugotovili, da je treba razvijati trajne oblike sodelovanja med novinarji tovarniških glasil, pokrajinskih časnikov in lokalnih radijskih pos-

taj z območja sodelujočih občin. Imenovali so 3-članski redakcijski odbor, predstavnikov iz občin Ptuj, Maribor in Varaždin, ki bodo skupno s sklepi in stališči posveta pripravili tudi bilten s celotnim gradivom, ki je bilo obravnavano na posvetu. Za tem so si novinarji sodelujočih občin ogledali še posamezne zbirke Pokrajinskega muzeja v Ptujju.

FF

Ptujski gasilci so se preselili

Po preselitvi v novi dom, so ptujski gasilci zasadili spominsko drevo.

Posnetek: JOS

Stari pregovor pravi, da je dvakratna selitev po mukah enaka, kot če enkrat pogoriš. Za ptujške gasilce ta primerjava prav gotovo ne drži, ko so se prejšnjo sredo selili iz starega v novi gasilski dom. Zavihanje siren jih je zvalo na poslednji zbor na dvorišču starega doma, ki je že ves obnemogel in s tramovi podprt. Bolj za šalo kot za res, so v gasilskem stolpu starega domova-lišča izobesili žalno zastavo, da so tako obeležili slovo od starega doma...

Sledila je vesela povorka gasilskih avtomobilov in opreme do novega gasilskega doma, ki je bil sicer odprt že ob lanskem prazniku republike. V spomin na ta dogodek, so gasilci ob svojem novem domu požarne varnosti zasadili spominsko drevo. „Zalivali“ ga bodo z uresničevanjem svojega in našega skupnega humanega gesla: „V službi ljudstva na pomoč!“

JOS

Ormož Pete vinogradniške igre

Organizator letošnjih petih vinogradniških iger je bil ormoški Jeruzalem, ki je ob praznovanju drugega krajevnega praznika krajevne skupnosti Ormož gostil šest ekip. Iger so se letos udeležili delavci kmetijskih organizacij združenega dela iz Lenarta, Ljutomera, Maribora, Gornje Radgone, Ptujja in Ormoža.

V malem nogometu so bili najboljši delavci iz Radgone; v streljanju zračno puško so zmagali predstavniki Jeruzalema iz Ormoža, v šahu so bili najboljši Ptujčani, prav tako v teku na 1000 metrov, v skoku v daljino Maribor, v pikadu ekipa Ormoža, v vleki vrvi Ljutomer, v namiznem tenisu Gornja Radgona in v vinogradniškem trimu najboljši delavci iz Ormoža.

V skupnem seštevku točk so bili najboljši Ptujčani in Ormožanci, ki so zbrali 79 točk. Ptujčani so osvojili prvo mesto, kajti dosegli so več tretjih mest. Lestvica najboljših je torej takšna: 1. Ptuj; 2. Ormož; 3. Ljutomer; 4. Gornja Radgona; 5. Maribor; 6. Lenart.

zk

Miško Kranjec pride v Ptuj

Ljudska in študijska knjižnica bo priredila v okviru VI. Ptujskih kulturnih srečanj literarni večer ob 70-letnici Miška Kranjca. Literarno srečanje bo v petek 29. septembra ob 19. uri v Narodnem domu.

Njegova dela bodo brali dijaki in sam avtor, ki bo tudi odgovarjal na postavljena vprašanja.

Prav tako ponovno opozorjamo na razstavo Kranjčevih del v prostorih Študijske knjižnice, ki bo odprta do konca septembra.

Uprava

vreme

do nedelje, 1. oktobra 1978.

Zadnji krajec bo v nedeljo, 24. oktobra ob 6.08.

Napoved: Že v času, ko boste brali to napoved se bo sprevrglo na dež in spremenljivo vreme, ki bo držalo do 2. oktobra, tudi hladneje bo.

V nedeljo, 24. septembra bo lepo, v nedeljo, 1. oktobra pa bo dež ali oblačno z občasnimi rosenjem. Če bodo 25. septembra nevihte, bo do 1. oktobra spremenljivo vreme z večkratnimi močnimi vetrovi.

Vzhod sonca bo 1. oktobra ob 6. uri, zahod pa ob 17.43. Dan bo še dolg 11 ur in 43 minut.

Alojz Cestnik

V SOBOTO SREČANJE MLADIH LITERATOV

Letošnje leto bo v Gradišču v Slovenskih goricah že šesto srečanje pesnikov in pisateljev začetnikov. V literarni koloniji bo sodelovalo 25 avtorjev lanskoletne literarne kolonije in udeleženci letošnjega srečanja. To delovno srečanje bodo vodili mentorji in strokovni sodelavci odbora za literarno dejavnost pri ZKO Slovenije.

Začetek literarne kolonije se bo začel jutri in sicer prvi literarni kažipot bo potekal v Gradišču. V

soboto se bodo literati začetniki zbrali v Ptujju, kjer bo področno srečanje mladih pesnikov in pisateljev z območja Maribora, Lenarta, Ormoža in Ptujja.

Ob 15. uri bo v klubu mladih v Ptujju tako imenovani tretji literarni kažipot in okrogla miza z vsemi udeleženci šeste literarne kolonije. Ob 19. uri pa bo nadaljevanje literarnega večera in družabno srečanje.

zk

Spoštovani občani!

Že nekaj let ugotavljamo primere stekline na območju občine Murska Sobota. Po izkušnjah se bolezen vsako leto širi za približno 40 km. To je edina bolezen, ki je za človeka vedno smrtna. Zato je potrebno ukreniti vse, da do razširitve bolezni ne pride oziroma, da se zaščiti zdravje in življenje ljudi.

Zaradi velike nevarnosti, ki jo predstavlja steklina, ji naša zakonodaja daje posebno mesto.

Zlasti nevarni so ugrizi psov in mačk. Če pes ali mačka ugrizne ali kako drugače poškoduje človeka ima lastnik živali določene obveznosti. Te obveznosti so urejene z odredbo o ukrepih za preprečevanje, zatiranje in izkoreninjenje stekline (Uradni list SRS, št. 35/73) in odlokom o registraciji, označevanju in rejbi psov (Uradni vestnik občin Ormož in Ptuj, št. 24/75).

— Lastnik mora žival, ki je ugriznila človeka, strogo izolirati oziroma zapreti. Ne sme je ubiti ali odstraniti!

— O ugrizu mora takoj obvestiti najbližjo zdravstveno organizacijo združenega dela in veterinarsko organizacijo.

— Delavcu veterinarske organizacije mora omogočiti, da psa nadzoruje 15 dni po ugrizu. V tem času je obvezno psa pregledati 1., 5., 10. in 15. dne.

— Pes mora biti štirikrat pregledan ne glede na to ali je bil proti steklini cepljen ali ne, kar pomeni, da potrduje o cepljenju ne more nadomestiti potrduje o pregledu psa po ugrizu.

Za neupoštevanje določil omenjenih predpisov so predpisane visoke kazni, ki jih na predlog veterinarskega inšpektorja izreče sodnik za prekrške.

Veterinarski inšpektor

osebna kronika

RODILE SO:

Nada Milošič, Trajanova 2 — deklko; Marija Pavlinek, Zg. Hajdina 93 — Anita; Majda Prime, Potrčeva 55 — dečka; Marija Ljubec; Senčak 28 — deklko; Cvetka Kušar, Hajdoše 51 — Petro; Mira Muršek, Pobrežje 81 — Tatjana; Alojzija Petrovič, Zg. Pristava 7/a — deklko; Kristina Klasinc, Mihovci 32 — Katjo; Ivanka Rauš, Poštna 5, Središče — dečka; Milica Bedenik, Plajnsko 12 — dečka; Terezija Vesenjajk, Korenjak 25 — dečka; Majda Bizjak, Obrtniška 2 — deklko; Ana Potrč, Ločič 45 — dečka; Erika Škof, Ključarovič 6/a — Klauđijo; Terezija Levanič, Turki vrh 55 — Renato; Marija Tikvič, Mestni vrh 121 — Mateja; Elizabeta Forstarič, Cirkulane 56 — dečka; Antonija Mohorko, Dol pri Stoperah — Franca.

POROKE:

Anton Božičko, Ponikve 6, Grosuplje in Ivana Zotlar, Ponikve 76, Grosuplje; Janez Lotrič, Zeleniki, Na plavžu 14 in Lidija Bergiel, Zadržni trg 10; Radmilo Jecić, Ljubljana, Kotnikova 8/a in Natašija Bergiel, Ljubljana, Hafnerjeva 6; Stanko Plajnski, Celje, Kovinarska 16 in Marija Korez, Kočice 17.

UMRLI SO:

Viljem Zajšek, Anželova n. h., roj. 1944, umrl 12. septembra 1978; Katarina Mlakar, Slovenja vas 28, roj. 1921, umrla 14. septembra 1978; Franc Zunkovič, Zupečja vas 8, roj. 1913, umrl 16. septembra 1978; Jožef Novak, Podvinci 66/b, roj. 1938, umrl 15. septembra 1978.

TEDNIK

izdaja zavod za časopisno in radijsko dejavnost RADIO-TEDNIK 62250 Ptuj, Vošnjakova 5, poštni predal 99. Ureja uredniški odbor, glavni urednik MIHAEL GOBEC, odgovorni urednik FRANC FIDERSEK. Uredništvo in uprava Radio-Tednika telefon (062) 77-079 in 77-226. Celoletna naročnina znaša 150 dinarjev, za tujino 250 dinarjev. Ziro račun SDK Ptuj 52400-601-10649. Tiska ČGP Mariborski tisk. Na podlagi zakona o objavljevanju proizvodov in storitev v prometu spada TEDNIK med proizvode, za katere se ne plačuje temeljni davek od prometa proizvodov.

S posveta predsednikov OO in konferenc sindikatov

Prejšnji teden so se v delavskem domu Franca Kramberger v Ptujju na posvetu sestali predsedniki osnovnih organizacij in konferenc OO sindikatov ptujске občine. Že sam udeležba, — zbralo se jih je kar 106 — kaže, da so sindikati v ptujski občini z vso resnostjo v predkongresnih pripravah.

Uvodoma so razpravljali o vlogi sindikatov pri uveljavljanju zakona o združenem delu. Soglasno so ugotovili da je v nekaterih delovnih organizacijah na tem področju že veliko narejenega, v večini delovnih organizacij pa še nimajo vsklajenih samoupravnih aktov z zakonom o združenem delu. Oporozjeni so bili da je skrajni rok za urejanje aktov v smislu zakona 11. december 1978. Do tega roka pa je le še slabe 3 mesece, zato morajo sindikati z vso resnostjo in aktivno poseči v ta proces. O tem so na nedanem posvetu bili opozorjeni tudi vsi direktorji OZD v ptujski občini.

V nadaljevanju so predsedniki razpravljali o omejitvi posledic za škodo ob elemntarnih nesrečah v ptujski občini. Soglasno so sprejeli stališče, da gremo v mesecu septembru vsi zaposleni v akcijo za 1 dnevni

zaslužek. Pri tej akciji mora biti sindikat obvezno prisoten, posebno je bila poudarjena njegova vloga in skrb za pravilno razdelitev tako dobljenih sredstev, ki pa ne bodo deljena v denarju, ampak v materialni obliki sorazmerno družbenemu in privatnemu sektorju. Sočasno bodo izdani tudi nekateri drugi ukrepi, ki bodo pripomogli k ublažitvi škode. O tej akciji pa morajo biti obvezno obveščeni vsi zaposleni — člani sindikata.

Ob koncu je bila predsednikom sindikatov podana informacija razpisne komisije za razpis del in nalog individualnih poslovnih organov — direktorjev. Na tem področju so do sedaj obstajale številne nejasnosti. Vsem pa je znano, da so sindikati prvi odgovorni za dobro kadrovsko politiko v vsaki delovni sredini, to jim narekuje 129. člen ustave SRS in 504. člen zakona o združenem delu. Februarja letos je izšla v sindikalnem Poročevalcu posebna priloga o vlogi sindikata pri izbiri individualnega poslovnega organa. Naloga vseh sindikatov je, da se z vsebino te priloge podrobneje seznanijo in da se v bodoče tudi ravnajo po njej.

OM

ČRNA KRONIKA

Milčnik Postaje milice Ptuj in njenih oddelkov so v tednu od 11. do vključno 18. septembra 1978 posredovali v šestih prometnih nesrečah, ki pa so žal zahtevale visok krvni davek. Kar dve osebi sta zaradi poškodb podlegli, tri osebe so bile huje, tri pa lažje poškodovane. Materialna škoda na vozilih znaša za okoli 176.200.— din. Med glavne vzroke nesreč sodi tokrat na prvo mesto neprimerna hitrost in prekratka varnostna razdalja, na drugem mestu je nepredvidna vožnja kolesarjev, na tretjem pa vinjenost. K vsemu temu je svoj delež pridalo še mokro vreme, ki je vplivalo na stanje cestišč. Voznike opozorjamo, naj bodo v takšnih primerih skrajno previdni, hitrost pa naj omejijo na minimum.

SPET SMRTNA NESREČA V KIDRIČEVEM

Do zelo hude prometne nesreče je prišlo v ponedeljek, 18. septembra na regionalni cesti pri naselju Kidričevo. Voznik osebnega avtomobila Marjan Hassinger iz Celja je vozil proti Pragerskemu. V gozdu pri Kidričevem je dohitel voznika tovornega avtomobila Alojzja Pasarha iz Ljubljane, ki je tedaj zaviral. Ker je Hassinger vozil s prekratko varnostno razdaljo in z neprimerno hitrostjo, je čelno trčil v zadnji del priklopnika Pasarha.

Pri trčenju je na kraju nezgode zaradi hudih posledic podlegel sopotnik v osebnem avtomobilu Franc Smrkolj iz Dolenje vasi 20.

Voznik Hassinger je dobil hude poškodbe. Materialna škoda je ocenjena na okoli 65.000.— din.

VOZIL PREHITRO

Do hude prometne nesreče je prišlo v torek 12. septembra ob 11.50 na magistralni cesti v Budini.

Voznik tovornega avtomobila Anton Posavec iz Ljubljane je vozil proti Ormožu. Ko je v Budini pripeljal v blagi desni ovinek je dohitel 2 pešca in ju začel prehitovati. Pri tem ga je zaradi neprimerne hitrosti začelo zanašati (vozel je 75 km/h) na mokrem cestišču. Najprej se je obrnil za 360 stopinj, nato pa še za 180. Pri obračanju pa je zadel v nasproti vozeča osebna avtomobila Ervina Schoeppe, državljana ZRN in v avtomobil Tebbe Gerharta. Pri trčenju sta bila lažje poškodovana voznik Schoeppe in njegova žena Ursula. Materialne škode na vseh vozilih je za okoli 80.000 dinarjev.

POBEGNIL S KRAJA NESREČE

V nedeljo, 17. septembra se je zgodila huda prometna nesreča na Polenškaku. Voznik kolesa z motorjem Ivan Janžekovič iz Hlaponceve je vozil proti Hlaponcem. V Polenškaku je dohitel skupino pešcev, med katerimi je bil tudi Jožef Toplak iz Bratislavca, ki je hodil po levi strani cestišča. Janžekovič zaradi neprimerne hitrosti ni opazil pešcev pravočasno in s krmilom trčil v Toplaka, ki je padel po cestišču in se hudo poškodoval. Janžekovič je s kraja nesreče odpeljal in bil izsleden istega dne po milčnikih OM Gorishnica, ki so med drugim ugotovili, da je vozil pod vplivom alkohola in brez voznškega izpita.

ZADEL V KOLESARJA

Na magistralni cesti v Podvincih se je zgodila huda prometna nesreča v petek, 15. septembra ob 20. uri. Voznik neregistriranega osebnega avtomobila Ivan Arnuš iz Pacinja je vozil iz smeri Ptujja proti Podvincem. Na ravnem predelu cestišča je zadel v kolesarja Jožeta Novaka iz Podvinc 66, ki je vozil po sredini cestišča. Za tem je zadel še v kolesarko Frančiško Kušar iz Podvinc, ki je padla po cestišču in se lažje poškodovala. Jože Novak je zaradi posledic na kraju nesreče podlegel. Za avtomobil Arnuša je bil odrejen sodni izvedenec, ki bo podal še svoje mnenje o tehnični izpravnosti vozila.

OM

DOMAČA RAST

PRIOLOGA TEDNIKA,
PTUJ,
21. SEPTEMBRA 1978
LETO I.
ŠTEVILKA 7

Ob srečanju pesnikov in pisateljev začetnikov v Ptuj

In vendar se premika...

JE ZAPISAL PETER BOŽIČ NAMESTO UVODA V POROČEVALEC LETNE LITERARNE SOLE V KOPRU

Pred štirimi leti me je ena od mojih učenk prosila, naj preberem nekaj pesmi njenega prijatelja in povem, ali so dobre ali ne. S tem fantom sem se pozneje veliko pogovarjala o poeziji, mu kaj svetovala in jezikovno popravila. Kmalu po najinem prvem srečanju smo v Klubu mladih zbrali nekaj recitatorjev, ki so jim njegove pesmi ugajale. Pripravili smo zanimiv literarni večer, ki smo ga samo v klubu morali še petkrat ponoviti, gostovali pa smo še v nekaterih krajih v naši občini. To so bili najbolj obiskani literarni večeri na Ptuj doslej. Začeli smo pripravljati še literarne večere znanih slovenskih pesnikov. V razgovorih po literarnih večerih sem ugotovila, da mlade zanima sodobna literatura in da jih veliko piše, a svojih del nimajo komu pokazati.

Lani smo ustanovili literarno

skupino, ki redno dela v okviru Kluba mladih. Ugotovila sem, da je delo v skupini lahko zelo zanimivo, vendar največkrat mladi začetniki ne upajo veliko govoriti ali spraševati. Tako je že zmeraj nujno, da se pogovarjam z vsakim posebej o njihovem delu. Skupaj pa kaj preberemo, ali pa se pogovarjamo o raznih stvareh, tudi o filmu, gledališču in glasbi.

Sedaj pa še nekaj besed o tem, kako smo sploh prišli v izbor za področno srečanje.

Ko je gimnazijsko dramsko skupino obiskal pisatelj Peter Božič, sem mu pokazala nekaj pesmi svojih „varovancev“. Nekaj njihovih pesmi mu je bilo všeč. Svetoval mi je, kako naj z njimi delam, da ne bi odnehali. Razkril mi je tudi svoje načrte, ako namerava kot predsednik literarnega odbora pri ZKOS organizirati literarno in mentorsko

revijo. Nekako nerodno mi je bilo prositi ga, če lahko tudi mi sodelujemo, saj na našem področju ne dela razen naše nobena skupina, če odštejemo vsakoletna srečanja v Gradišču v Slovenskih goricah. Kmalu sem dobila nekaj vabil na srečanje mentorjev v Ljubljani, kjer smo se dogovorili, kako bomo „gibanje“ in revijo organizirali. Sklenili smo tudi, da bomo ob osrednjem literarnem srečanju v Gradišču, imeli več področnih srečanj in tako dali možnost za predstavitev mladim avtorjem.

Veliko lažje smo premostili vse težave, ko se je Klub mladih vključil v ZKO Ptuj, saj so omogočili, da sem se udeležila letne literarne šole v Kopru, ki je bila letos namenjena mentorjem. Tu sem dobila veliko novih informacij o najnovejši slovenski literaturi in nekaj napotkov za mentorsko delo.

Rezultat vsega tega je naše prvo področno srečanje pesnikov in pisateljev začetnikov, na katero so bili izbrani tudi člani naše literarne skupine.

Ob tej priložnosti bi se rada v imenu Kluba mladih Ptuj zahvalila ZKO Ptuj in Tedniku, ki sta nam pomagala pri organizaciji srečanja.

Branka Bezeljak-Glazer

SPOŠTOVANI BRALCI!

DOMAČA RAST je tokrat na dveh straneh posvečena področnemu srečanju pesnikov in pisateljev začetnikov. Letosnje leto poteka že sesto srečanje mladih literatov. Tudi letos se bodo mladi literarni ustvarjalci zbrali v Gradišču v Slovenskih goricah, prvič pa tudi v Ptuj. Kjer bo področno srečanje. Dobimo se torej v soboto, 23. septembra ob 14. ali 19. uri v Klubu mladih v Ptuj, kjer bomo poslušali pesmi in prozo mladih ustvarjalcev z območja Maribora, Ormoža in Ptuja.

Breda Trinkaus

Tipaje se mi približuje

Tipaje se mi približuje...
Svet je zdeljen.
Tu mrak: zgrbljen lok telesa kot v začudenju zarisan v prostor obvisi.
Tam okno, za njim utripa vse kar je ta hip mi daljno, nično, skoraj do obupa tuje.
Tu mrak in vsa sem od iskanja izgubljena med vse stvari, ki sanje ne morejo, resnica ne znajo biti.
Molče se vase sklanjam, toliko praznih upanj, da boli!
Besed, teh malih čudes, vsaj za eno samo drobno misel ni, še vedno ni...
Nekje je smeh in okna se dotakne pesem oddaljujočega koraka.
Poln vriska je aprilski dan.
Čakam, polna krika čakam, da na misel in roko položi bolečina govornjivo dlan...

Breda Trinkaus

Minevanje

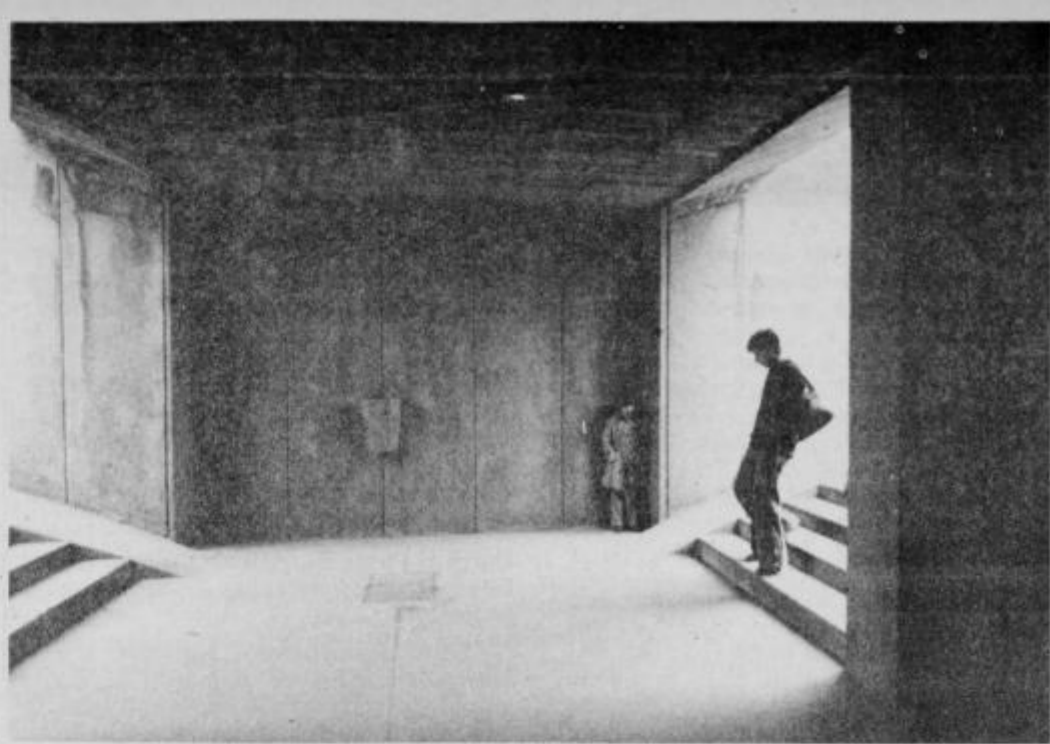
Kot bron zveni noč zunaj okna.
Ure monotoni glas drobi nje polno zrelost.
Drobi moj čas.
Neustavljivo približuje dan, ko ležem vseodpuščajoča, očiščena vseh zmot, v molk na kraju cest z lačnim srcem, ki sovražilo je in ljubilo, in razklenem pest, saj čuti razdrobljeni v prah, ne bodo več nosili bolečine nepogrešanih dlan.
Popotniku, nepotešenemu sanjaču, ki iz mene svet spoznaval je razklan, v solzah, zaprem oči, in z volim krikom: hočem, še vedno hočem! zagrizen v čakajočo prst.
Vdano in pripadajočo me bo v lačne žile vzela.

Morda še komu zganem misel, ki bo skozi čas v zničnost drsela.

Breda Trinkaus

Beg

Tod se sence pod večer grozljiva prošnja po ljubezni roke, čeprav je zemlja, nenasitna, razžrla že telo in čut: tu polje uklenja kot ilo težka kri.
Ta prostor je brez sanj.
Sveta, zate oče, je ta zemlja, vem...
Zato, zato bežim pred težo razprtega pogleda lapornih oči, ker v njem ne najdem zase vere.
In še zato bežim, ker pozabiti me je strah vse besede krhke, tople, pod upognjenim hrbtom, ubiti sanje in truden molk, strah rok, zamreženih od kit, ki pozabijo, za zebe mraz in včasih neko si telo jih še želi.
Zato bežim, zato sem sama...
In ti jo ljubiš, zemljo, oče! Tak, čutim, si mi vse bolj svet...

Fotografija meseca

Pri septemborskem izboru Fotografije meseca je prišlo do nenavadnega položaja, saj sta sliki Srđana Mahorića: „Mimo“ in Bojana Rodeta: „Borca“ dobili enako število točk. Pri ponovnem glasovanju, kjer so se člani kluba odločali za eno izmed omenjenih fotografij, je ponovno prišlo do delitve prvega mesta. Zato je bila odločitev članov kluba, da se tokrat izbereta Fotografiji meseca, umestna in pravična. Tokrat fotografija: MIMO. FKK

Branko Cigler

asfalt po temi po svetlem po vsem tako tekočem kakor cesta tam iščem asfaltno bazo čustev katero bazo bazo asfaltno mešanih spoznanj čustev ki mimoidoče najdejo nepripravljene nepripravljene a kaj na kaj na razmišljanje o asfaltu ne o tem človek govori o makadamu

Branko Cigler

v rosi bom ležal in bil rosa v vetru bom divjal in bil veter v sencah se bom skrival in bil senca z nočjo bom prihajal in bil noč le v solzah me ne bo in ne bom solza ko bom mrtev

Branko Cigler

hotel sem biti poet da bi pel a ste prehitro sodili in vaša sodba je bila noč okovi in zaprta vrata hotel sem biti poet da bi živel a vaše zahteve so bile prevelike in vaše dajanje premajhno da bi spoznal mero reala hotel sem biti poet da bi spoznal pa smo prehitro si segli v dlani in jih z odporom razmaknili ker so bile hladne hotel sem biti poet da bi ljubil pa sem poskušal peti živeti spoznat zato da občutiš sladkobono trpko bolečino da vseeno ljubiš prav

Branko Cigler

Bilo je zimske noči

Podajva si roke in vrziva preteklost v smeti

Pometiva iz najinega življenja vse te stvari in čakajva novega jutra

Vse te mrzle zimske noči ogrejeva z zadnjimi atomi krvi

Vse to sem ti rekel na razpotju ko odmaknila si tople dlani

Boris Jarc

Kraljestva

Roka išče roko sredi atomskega jutra a vse preveč je poti da pravo bi našla

Oči zro oči atomskega bitja a trudne so od dolge noči

Čaka sredi atomskih poljan čaka na staro boginjo ljubezni — zaman

Tako postopa sam preko sivih poljan čaka na njo, ki umira v tisočih svetovih sanj

OSTAJAJO LE SVETOV SAMOTNA KRALJESTVA V NJIH ČLOVEK SAM JE — TLAČAN IN TIRAN

Branko Cigler

ko stopiš na plan in se ozreš naokrog pretrgaš niti ki ti vežejo masko na obraz in na široko odpreš oči od začudenja

in roke ti zatrepetajo v silni bolesti nekega spoznanja o ljudeh katerih maske so prirasle na obraz in kažejo za tabo s stegenimi prsti in kričijo nesramnež in ti v žalosti zopet zavežeš niti maske in si jo nadeneš ves nesrečen in bogat za eno spoznanje več

Boris Jarc

Utrinek I

Pobegli trenutki preteklosti trgajo moje srce rojeni iz tople pomladi strupeni in hladni prihajajo skozi zimske noč

Utrinek II

Srd v tvojem je stavku a v vsaki besedi zven je ljubezni Čemerem tvoj je pogled a vsakem žarku ljubezni je sled Tvoji koraki so jezni a v vsakem koraku gib je ljubezni

Franc Milošič

ROGAŠKA (DONAČKA) CORA

7

LEPOTICA MORA OHRANITI SVOJE BISERE

Danes na Rogaški gori ni prave planinske kočice, kjer bi popotnik lahko na toplem prenočil ali popil skodelico toplega čaja. 1929. leta je Slovensko planinsko društvo obnovilo kočico Avstrijskega turističnega kluba iz leta 1884. Nadaljni dve kočici sta last planinskih društev iz okolice; Rogatčani pa so pred kratkim hoteli postaviti še svojo prav ob robu gozda. Vendar so jim soglasje za graditev pravočasno odklonili, saj si lahko predstavljamo, kaj bi kočica pomenila za pragozd.

V letih 1928 in 29 so planinci iz Rogaške Slatine zgradili na gori kočico z nekaj ležišči, ki pa ji vojna vihra ni prizanesla. Ključno so hranili kar pri najbližjem kmetu, ki je planincem tudi postregel z domačimi dobrotami. Leta 1934 pa so na vrhu gore zgradili devet in pol metrov visoko piramido z evharističnim križem na vrhu, kar je bila svojevrstna geodetska zanimivost; danes nam o tem pričajo le še ostanki in trdijo, da je bila porušena iz kdove kakšnih razlogov.

Kot sem že povedal, danes gora nima več pravih prijateljev. Mogoče je preveč s poti, ali pa strmo pobočje prestraši človeka, da bi se povzp

nanjo. Pa kljub temu ni potrebno, da si izurjen planinec: spretno speljana pot te brez nevarnosti in večjih naporov vodi po pobočju najprej med sadovnjaki, ki jih zamenja gozd, dokler nisi prav ob robu pragozda. Pot resnično ni težka, potrebno pa je biti previden zaradi nečesa drugega. To nam zaupa učitelj Verku:

„Čez vrh gore pihlja skoraj vedno lahna, a precej hladen vetrič in da se obrani prehlada, naj se oskrbi vsak s kako toplejšo vrhno obleko.“

Se bolj natančno pove višino, točno 883,25 metrov nad morsko gladino smo se povzpeli, ko smo prehodili pobočje Rogaške gore. Ničkoliko ljudi je že bilo na njej, a to število v zadnjem času prepočasno raste, kakor da bi vsi dvomili v besede Leopolda Vorstnerja: „Vsakega planinca, ki se bo povzpel nanjo, pa bo spet in spet vabila v svoje senčno in tiho narobe.“

Mogoče smo danes prelagodni, ker do vrha ni ceste, ker nas tam gori na čaka pogrnjena miza, ker se nam ne zdi vredno, da bi šli samo zaradi nekega notranjega zadovoljstva. Dajmo besedo spet Verku.

„Že pred sto leti so se turisti pritoževali, ker ni bilo na vrhu dobiti okrepčil, češ da zrak na vrhu gore povzroča glad in žejo, razgled pa je tako lep, da ni mogoče radi želodca takoj zbežati v dolino. Če bi bila Rogaška gora v Švici, davno bi uporabila spekulativna glava njen vrh v svoje materialne svrhe, postavila hotel, s svojim rdečim krčmarskim nosom privabila turiste v svoj dom ter jim izbrala od dolgega razgledovanja trudne in motne oči ter izpraznila žepe.“

Če bi se uresničile te besede, bi gora izgubila prenekateri svoj biser in bolje je, da se razdaja redkim, ki jo znajo doživeti in ljubiti, kakor običilni onih, ki bi je sploh ne cenili in bi jih nanjo bolj vabila pijača in jedaja kot lepota narave. Če hoče lepota ostati lepota, si tega ne more privoščiti.

Dr. E. Froehlich je sredi prejšnjega stoletja omenil nosila, na katerih so se na goro pozibavali petični turisti. Čilenšek pa konec stoletja opisuje zanimivo vožnjo po pobočju navzdol. Pravi, da je na vrhu „dolge, jako

strme senožeti“ k njemu stopil domačin in čakal, da se bo odpravil v dolino. Potem mu je predlagal, da prihrani na času in Čilenšek je sedel na „velikansko metlo, narejeno od močne veje, debelo naložena s praprofjo in dobro zvezane ter prešite“. Kakor blisk sta zdrsula po pobočju do vnožja, kjer je domačin stisnil nekaj denarja v dlan, ki jo je pričakovalno nastavljal.

Mirko Šostarič, veliki ljubitelj narave, mi je pred letom zaskrbljen pripovedoval o gori v našem desetletju. Živali je na gori malo, največje so gamsi, ki občasno zaidejo sem z Maclja, a na žalost ne ostanejo dolgo zaradi neprimerne odnosa lovskih družin. Po vojni so na gori še gnezдили sokoli selci, pa danes tudi teh ni več.

1867. leta je J. Jaeger izdal obsežno knjižico o Rogaški gori v gotici, kjer je kar nekaj strani naštetih rastlin z gore. Strmina in odmaknjenost sta na pobočju ohranila redko rastlinstvo; nekaj rastlin ima v Sloveniji edini dom na tej gori. 1840 je bil tu najden Wulfenov netresk kot edini primer neklesanim kamnom drobile zrnje za sladki kruh domačinom.

Na gori je še danes opazen kamnolom, kjer so lomili „žrnjenjak“ baje že Rimljani in prav ta kamen iz peččenjaka in kremenjaka naj bi jih bil privabil na vrh. Mnoge haloške žrnje pa so skoraj do današnjega dne med tem klesanim kamnom drobile zrnje za sladki kruh domačinom. Ne bi bilo prav, če bi izdali vse bisere slovenske lepote — Rogaške gore. Najbolje bo, da jih spozna vsak zase in na svoj način; tako bodo najbolj cenjeni. Verjemimo, da si gora ne želi obiskovalcev, ki bi trgali njeno planinsko cvetje in ga potem ob poti v dolino odmetavali, kar se danes prevečkrat dogaja, ali pa ga odnašali za nekajdnevni okras svoje sobe. Mar ni lepše hoditi občudovat teh lepot vedno znova na goro?

Ko sem začel spoznavati Rogaško goro in brskati po starih zapiskih o njej, še sam nisem vedel za to njeno bogastvo. Prav tako do takrat še nisem bil na njenem vrhu. Pa je prišel čas, ko se je tudi meni nasmehnila lepota njenega razgleda.

KONFEC

Zdenka Gajser:

Krivda človeka

Zagrzi v svoj grob . . . našel boš molk, ki išče tišino . . . To je nema pomlad . . . življenje smrti! To je samo majhna in neznanatna sedanost, ki je trenutek za tem že preteklost. Ne išči smrti po vseh mogočih svetovih, po svojih in tujih sanjah; ko si smrt ti sam, človek! In ne zakrivaj z dlanjo nečesa, česar se ne da skriti — umazano dušo! Vsak sam je ogaben pečat, ki plava v gnjočem drobovju sveta; vsak sam je svoj odpadnik na prostranih smetiščih življenj. In vsak sam je kriv za to sramoto, ki se ne da oprati z maščevanjem . . . Nema pomlad . . . ki ne bo nikdar več oživela, dokler ne boš ti — telo spet človek. Dokler ne bodo tvoje dlani spet polne žuljev . . . dokler ne bo tvoje oko spet jokalo nad žitnim klajšem, ki se je poleglo zaradi neskončnih deževij . . . Vem, nikoli se ne bo zgodilo — tudi od spominov, i jih nimaš, se ne da živeti . . . Zato zagrizi v svoj grob, da boš čim bližje vsaj smrti. In nekoč boš živel,

ne da bi se sploh kdaj rodil. Življenje ti bo samo škaticla cigaretnega dima, ki omamlja, da ti prepreči videti storjeni zločin . . . Še smrt je premila kazen zanj . . . Zdaj je že prepozno teči do horizonta upanja, ki ti je že uslo . . . Sam boš jokal nad lastno polomijo . . . milijoni se bodo smejali tvojim solzam . . . Takrat te bo bolelo v umazani duši, ker boš sam, Da, človek, zdaj se ne veš, kako zelo boš nekoč sam.

Kriv si, človek. Samo na tebi je krivda. Uničil si — vse si uničil z nevidnimi spektri nerazumevalne svetlobe . . . Rodila se je nema pomlad . . .

Zato ne joči in ne tarnaj, da se ti godi krivica. Nikar se ne izgovarjaj na lastno senzibilnost srca, ki ne obstaja . . . Vidiš, že sedaj si sam . . . Vstani, zravnaj se ponosno in stori še zadnje dejanje — zagrizi v svoj lasten grob . . .

Sanje belega maka

Tistega dne je v vejah vrbe pozabila svoje drobne, neizsanjane sanje in solze bolesti — katerih konec je bil šele začetek . . . Naenkrat se je zavedala, da se izgublja v globokih „derinkujih“, ki so zvrhani pelina, bolesti . . . Zajela jo je alhemija neznanih besed . . . in iz oči so izvirali ledeni ognjeniki pozabe nekega življenja. Prsti na rokah so okamene-

tku se ji je mahoma zadelo, da ji je tuja, da je ni še nikoli vide-la. Spet je slišala: „Nisi me ti rodila . . . Moje lepe, drobne sanje belega maka so sedaj zlagane . . . Kako si me lahko ljubila, ko me pa nisi rodila . . .“ Nič več ni mogla jokati, v srcu je samo še krvavela — ona, ki naenkrat ni bila več mati. Majhne oči, ki so v nekaj zrelih trenutkih odrasle, so odsevale

nju, da je nič, da je nihče, da sploh ne ve — iz katerega steb-la. V množici je spoznala gmoto samote, ki je bolela, neznan-sko bolela in tlela nekje v globi-ni, kakor majski kresovi večno-sti.

In nekoč je za trenutek našla neizsanjane sanje belega maka, v srcu jo je zapeklo, zabolelo; spomnila se je nje, ki jo je ne-

Štiri drevesa

(posnetek Martin Ozmeč)

li . . . nikoli več ne bodo dlani božale belih tipk klavirja, nikoli več ne bo srce slišalo lastnega napeva; joka lastnih solza — ZA ELIZO. Dlni bo ostale prazne, razširjene — hotele bodo ujeti drobne, neizsanjane sanje belega maka . . . Zaman! Ostala bo tožba neke infantinije, ostala bo zagrenjenost, obžalovanje, nostalgija . . . njenega, v enem samem trenutku; ukradenega, prevaranega otroštva . . . Bila je pusta, sklonjena; v srcu je odrasla, duša ji je ostarela; še sanje belega maka so izgubile, kot, da jih nikoli ni bilo.

Pritekla je domov, oči je imela krvave, izgubljene; polne solza, polne sovraštva. „Vse vem, vse vem . . . Mama, mama; zakaj si mi lagala? Zakaj mi nisi povedala, da je moje otroštvo „ponaredek“, da so sanje belega maka — lažne, čeprav so bile in ti si mi jih dala? (t) Kje naj jih zdaj spet najdem?! Kje, mama!? Mati pa se ni ganila . . . Obrnila je obraz, da bi ne videla oči, ki so jo v nekaj trenutkih začele sovražiti. Ni imela več moči, ni vzdržala pogleda. „Povej mi; povej kdo sem?! Ti nisi moja mati. Vzela si me za svojo — ti in oče. Vem, vse vem, mati . . . Nič mi ne moreš več skriti. Toda zakaj, zakaj mi nisi povedala!?“ Mati je še vedno stala; ni se mogla ganiti, bila je vključena v okove lastnega življenja . . . To bitjece, kakor, da je del nje in sedaj, v tem trenu

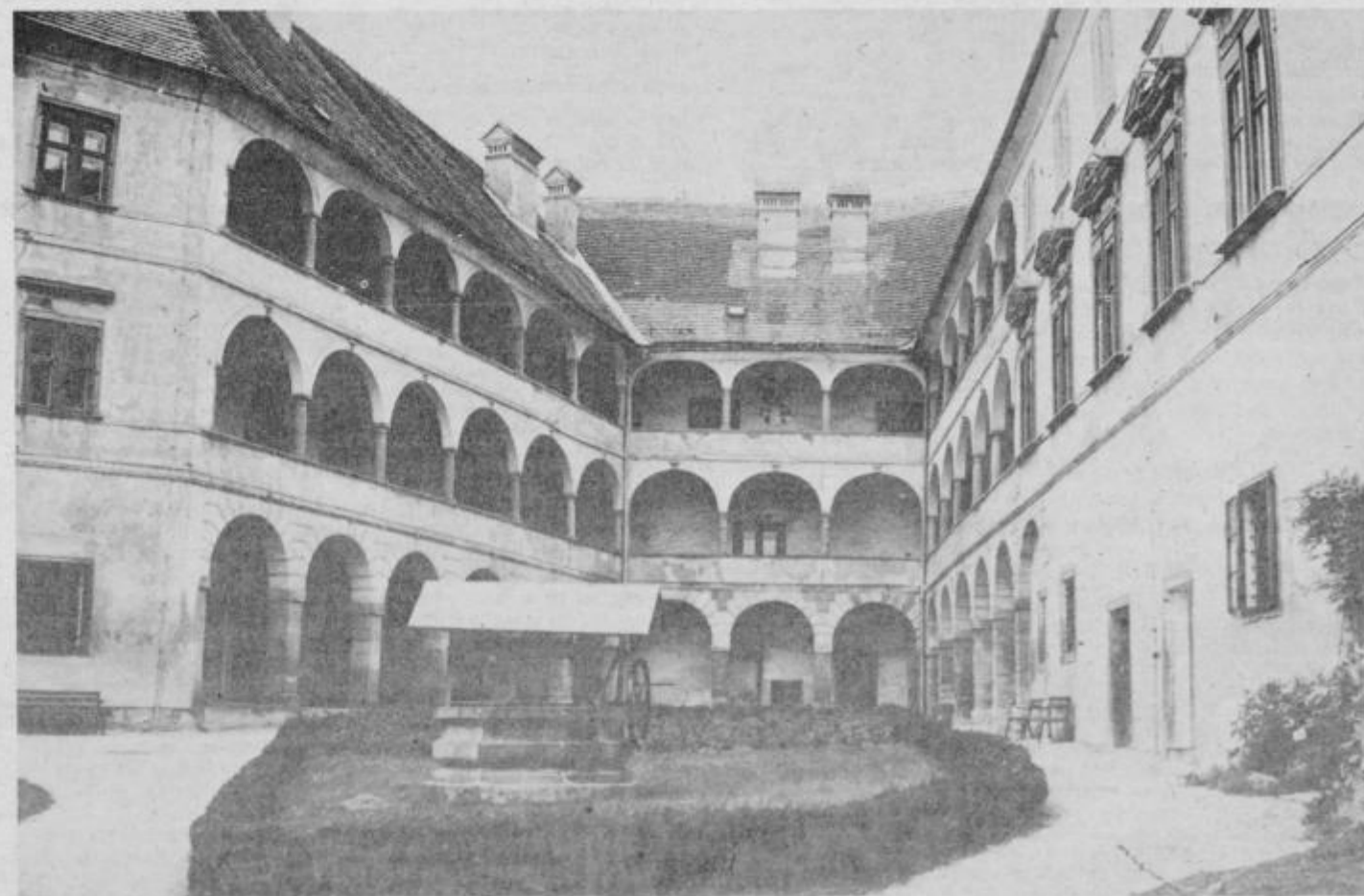
sovrastvo. V hipu ni bilo več belega maka, ki ga je iskala v svojih drobnih sanjah; nad senožeti lastnega življenja . . .

Zanjo se je vse skrilo, vsa belina se je zavila v črnino. V mislih so se prebujala čustva — na preteklost, ki je bila, ki je ne more obsojati. Zaprla se je v sobo, z roko udarila po klavirju, da se je prikazala kri. Z lepljivo tekočino je hotela izbrisati sanje belega maka — rastele je na istem „vprašanju“ kot ona sama, pa ga je vendar ljubila — bel mak neznanih, pozabljenih senožetih. Daleč v pr-sih, kjer se je podiralo srce, je bolelo, da je v ustih čutila „su-rov“ okus po smrti. Ljubila jo je, mislila, da je njena mati; mati, ki je ni nikoli rodila. Oh, kako zelo je bolelo, lomilo . . . Sedaj je sama, sedaj bo bežala v svoj rekvijem — periodično ponavljanje lastne reprize, lastnega gnjočega sveta, ki ga bo morala živeti. Morda bo živela samo še smrt! Tisti konec zadnjega konca. Ni mogla več jokati, oči so bile vodnjak, suha tla v sredini neskončne puščave. Ne, ne sme dovoliti, da bi ovenel bel mak, saj so vendar bile — majhne, nedosanjane sanje otroštva v črnem . . . Ostali bodo zogleneli spomni . . . V njih bo iskala sanje belega maka — nove sanje iluzij . . . obrise resničnega, svobodnega otroštva . . . ; ki je bilo. Čutila ga je nekoč . . . Bilo je nekoč . . .

Odšla je. Morala je bežati, počasi je resignirala v spozna-

koč ljubila, ki ji je bila mati, ki je ni nikoli rodila. Ispisala je svojo drobno, črno bolečino:

„Mama . . . , mati, iskala sem sanje belega maka . . .“, Nekoč jih bo pokopala, nekoč, ko bo tudi njo porušil čas.

Neko jutro neke jeseni

(posnetek: Ivo Ciani)

Jajce

(posnetek Bojan Rode)

Marjan Berlič

Teror!
Pritisk!
Uničevanje!
Odpor!
Upor!
Uničenje!

Dih.
Sapa.
Letijo?
Ne letijo!
Mrtve so!
Dosti jih je.
Ogromno!
Letijo!

Kaj?
Zakaj?
Povej.
Daj povej.
Zakaj?
Pozabljam.
Kaj?
Zakaj?
Kako?
Povej.
Daj povej.

Andrej Peter

jutra pomladi
sonce
in noč
podajo si roke in odhitijo
med jutra vesela
sonca
noči
zdrstnejo vate ti vanj in spet
v jutrih veselih
soncu in noči
podajo ti roke
in je slovo

Andrej Peter

vsejekemijainmismolesužnjiprvin
vsejekemijainmismolesužnjiprvin

Beno Auer

S puško v rokah,
z nožem
se borite za svobodo,
pa ne vidite absurdov,
ki plavajo po nebu,
ki so raztreseni po gorah
in ki se skrivajo v vaših malih možganih.

Prepričani ste,
da bodo ribe plavale po zraku,
če jim boste izpili vodo.
Ne vidite pa,
da skozi žičnato ograjo,
ki ste jo postavili —
ne more niti zrak.

Beno Auer

Vesoljsko ladjo
so zgradili,
nevedneži,
da bi vas odpeljala tja,
kjer ni utesnjenosti,
in skrbi,
kjer je sreča.

Pa ste jo v svoji
nevednosti
zgradili
iz
utesnjenosti
in
skrbi.

Ida Rebernak

Trudnost

Potem
pozno zvečer žene
še ropočejo s posodo
v pomivalnih kortkih
z mokrimi rokami
popravljajo lase neprivlačne
od trajne pred meseci

mislijo na može
v gostilni z njih moškimi
pogovori jih odrinejo
skoraj jih ni
v zgodnjem jutru
z vonjem po pivu
jih prebudijo po nerodnosti

Odsotno si ležijo
v naročjih si odštevajo
trudne dni
še eden in eden
in mnogo preveč
potem štetje preneha
je vse tiše želje se

odplazijo drugam
so tam bolj plodna tla
za rast v dejanja začetki
po košnji ponovna rast
pa je zemlja tudi trudna
po času

Beno Auer

Sedaj se vrni vame,
poezija moja,
ko bi izrazil ves gnus,
vso zaničevanje vso mržnjo,
do tistega živalskega človeka.
Sedaj,
ko bi mlatil okoli sebe,
ko bi razbijal,
ko bi kričal,
da bi preglasil vse hinavstvo tega sveta.
Pa si prišla in me samo oplazila.
In je v meni še bolj zavrelo,
še bolj zagorelo.
Pa bom nekoč v tem zgorel, žali bog.
V tem ognju,
ki mu je hinavstvo kakor olje ognju.
Hinavstvo,
kako lepa beseda za vse tisto,
kar se skriva v njej

Ida Rebernak

Pravljice

V maternici mesta
jočejo nerajni otroci.
Njihovi očete so odšli
po robovih gozdov
čakati novih jutur.

Na rojstva dan
se vrnejo, da iz srca časa
iztisnejo poslednje seme
na čakajoča polja.

Devce plešejo, zavite
v tenčice vabijo brezkrile
metulje in očete očetov
k pustnemu rajanju.

Pastirji na jasad
so izgubili čudežne piščali.
Njihove ovce umirajo v
globokih tolmunih neusahljeh rek.

Sanjajo devce.
Zarja jim odpira roke jeklene.
Beguncem nemirnim
iz maternice mesta.

6. nadaljevanje

Domov grede so ga mladi Potokarji zvedavo spreševali, kaj je to, kaj ono; zakaj to, zakaj tisto. Taka je pač življenjska sola vseh otrok. Otrokova radovednost je najboljša učiteljica, ki nikdar ne zataji. Otrok je, kakor na spomlad zorana njiva, vsrkava seme, ki vselej skali.

Za Potokarjevo deco je bil stric nekaj novega, nekaj posebnega, česar od doma niso bili vajeni, ker je bil oče redkobeseden in zamišljen in je le redkokdaj spregovoril kaj več, kakor je bilo nujno potrebno.

Potokarjevim otrokom se je neizbrisno vtisnilo v spomin neko poletno popoldne, ko so na Krčeh hoteli spravljati seno. Nenadoma se je začelo oblačiti in hitro se je sredi popoldneva skoraj popolnoma zatemnilo. Črni oblaki so se podili po nebu in silen piš je zatulil po košenicah. Stric Andrej je poganjal konjiča navzgor po klancu, da so jima letele pene iz gobcev in voz je poskakoval v jarkih, kakor da bi premetaval leseno škotaljico.

Seno je bilo suho in dišeče in vsi so upali, da ga bodo rešili in se z njim umaknili vsaj v gozd košatega hrastovja, da ga ne bi v celem zmočilo. Komaj so naložili do polovice, zatulil je silen vihar, na oglu v bližnjem gozdiču je silovito treščilo in najvišji hrast je preparalo po dolgem. Trenutno se je ulilo, kakor iz škafa. Nihče ni utegnil obleči povrhnjega oblačila, vse je bilo v trenutku premočeno in vmes se je usula gosta toča.

Nekaj otrok se je zateklo proti gozdu, drugi so se hoteli skriti pod vozom. Stric pa jih je zavrnil: „Otroci ne v gozd, niti pod voz! Najbolj varni bomo na zemlji!“ Polegli so na nizke senene navale in stric jih je prekril s konjskimi pregrinjali. Bliski so švigali in grmelo je kakor ob vesoljskem dnevu. Strele so treskale na gosto po drevesih v gozdu in celo po ravnih košenicah. Konja sta hrzala, in se vzpenjala, vznemirjeno tolkla s kopiti ob tla. Gotovo bi zdvijala, da ju ni stric krotil z uzdami.

Neurje je trajalo le kratak čas. Ko je ponehalo, so radovedni in preplašeni otroci pokukali izpod plah in začudeni ugledali poletno zimo, ki je naravo v trenutku spremenila. Vse je bilo belo, kakor s snegom prekrito. Toče je nasulo na tri prste na debelo...

Stric Andrej je bil takega rodu, da je imel zelo rad otroke. Pa četudi bi jih imel deset ali dvanajst, nikdar mu jih ni bilo preveč. Le da jih je lahko naložil čimveč na voz in zdiral z njimi od doma. Nikdar mu ni bilo škoda časa, ki ga je zgubljal zaradi otrok. Niti pri važnih opravilih mu otrokova radovednost ni bila v nadlego.

Tudi teta Angela je imela otrokom odprto srce. Tako so vsi skupaj mnogo lažje prebrodili stisko, ki je nepričakovano nastala pri hiši. Babica je v svoji visoki starosti že sama postajala otrok. Imela je zlato srce za vse malčke, ki so kakor piščeta okrog koklje posedali ob njej, kadar je na sončnem dvorišču na pručki sedeča trebila buče. Tedaj so vsi ostrili ušesa in hlastno poslušali številne zgodbe iz davnih dni.

Le na videz je izgledalo kot da bi čas potekal, kakor nekoč. A to je veljalo le za otroke. Vse odrasle, posebno še mamo Ano, je glodalo neprenehoma dalje, noč in dan. Vsi so se dobro zavedali, da je najbolje nesrečo čim manj omenjati. Tako so razmišljali in tuhtali le vsak sam zase. Kadar pa je bilo vendarle prehudo in so misli prekipevale, tedaj se je mama Ana skrila v samotni kotiček babičine sobice. Izjokala se je, da so ji oči pordele. Če jo je babica kdaj zalotila v taki žalosti se je potihoma brez besed prisledla, jo prijelja za roko in dvojne solze so se združile v eno žalost.

Minil je komaj dober teden, ko sta prišla Janko in Lenčka obiskat svoje Potokarjeve. Se vedno so vsi trije pomalem gospodarili na opustošeni domačiji. Barika je prevzela vlogo gospodinje. Skrbno je gospodarila, kolikor je pač mogoče na tako okrnjenem gospodarstvu. Sami so se preživljali najskromneje, da so prištedili nekaj jajčk. Celo putko sta prinesla v dar s seboj. Gospodinja Angela ju je pokarala, češ da imajo zaenkrat vsega dovolj; četudi ne preveč in da pri štedljivem gospodarjenju ne manjka ničesar.

Janko je potožil, kako že od vseh strani prihajajo kupci ogledovat si različno orodje, pa tudi njive in travnike. Kako hudo mu je pri srcu, da mora tujce voditi po domači zemlji. Najbolj da se zanimajo za njive na Ozarah na sredi zaokroženega posestva. Tam, kjer je najrodovitejša in najlepša zemlja. Veliko zanimanje da je tudi za lepe travnike ob potoku in gozdiče okraj njega, ki rastejo po pobočjih zahodnih gričev.

Janko je tudi vedel povedati, da so zaenkrat med kupci sami tujci, največ iz okoliških vasi.

Novica je priliła v Anino srce nove žalosti. Tisto lepo zaokroženo posestvo, rodne njive, lepi travniki in zlahtne gorice vse bo šlo za izgubljenim možem. Janko je vedel, da bo ta novica ponovno odprla in še povečala rane v gospodarskem srcu. Vse je dobro premislil. Zamisliti pa

ni mogel niti hotel. Se vedno je namreč tlelo v njem pritajeno upanje, da bi morda vendarle bil kje še kak izhod, ki bi vsaj delno pomagal rešiti lepo Potokarjevo domačijo.

Res je brat Andrej pomislil, da bi odkupil vsaj najlepše predele ornic, toda pomislek, da bi utegnili ljudje to slabo oceniti, jih je odvrnil od naklepa. In končno, četudi še tako lepe in rodne njive, za njihovo gospodarstvo so bile le mnogo predaleč. Tudi tokrat so se gospodarnost in koristi križali z moralnimi načeli. Na dražbi, ki je bila neizogibna, bi morda res lahko mnoge stvari odkupili po nižji ceni in jih kasneje dražje razprodali, toda kdo se naj spušta v tveganje in kdo bi hodil tako daleč na obdelovanje. Vsem pomislekom je pritrdila tudi Ana. Raje se izogniti novim prilivom žalosti. Naj se plaz, ki se je sprožil, ustavi tam in tako, kakor je usoda namenila.

Le še nekaj pičlih tednov so na opustošenem gnezdu gospodarili vsi trije Potokarjevi pomočniki, dokler jih nekega dne niso poklicali pred sodnika, ki je vodil zapuščinsko razpravo. Na sodišču so jim pojasnili: „Potokarja sicer ne moremo uvrstiti med umrle, ker za njegovo smrt

licitanti so bili tujci, nekateri celo od tako daleč, da so govorili tuja narečja.

Raznesli so Potokarjeve premičnine na vse vetrove. Mnogi so bili z vozi in so nakupljeno takoj naložili. Z dražbo je bila napisana zadnja stran kronike stare Potokarjeve hiše.

Prvo jesen so opravili lov v Potokarjevem lovišču pod javnim vodstvom in ves plen je šel v dobrodelne namene. Nobeden Potokarjevih lovskih tovarišev se lova ni udeležil. Že naslednjo pomlad so tudi lovišče razkosali in ga razlicitali k sosednjim obrobim loviščem. Najljubši Potokarjev lovski sosed je pridružil gozdnati svet onstran potoka svojemu lovišču. Kadar je razpošiljal vabila za tisti predel, ni nikdar pozabil prepisati: „Lovili bomo na Potokarjevem.“ Tako so skušali čimdalje ohraniti spomin na prijatelja. Stalno Potokarjevo stajšče je vselej ostalo prazno, dokler je vodil love njegov prijatelj. Marsikateri dolgouhec in srnica je izkoristila vrzel.

Skržinarjev Jernej je bil že priletel možak in morda tudi malce babjeveren. Posestvo je kmalu zapisal najstarejšemu sinu, ne že toliko

pobrli še v imenu starega lastnika in bogat pridelek je pomagal gasiti velike dolgove.

Prvo nedeljo v oktobru je doktor Smrekar povabil Dušana na obed. Četudi pri hiši ni bilo denarja odveč, je vendar mati Ana pripravila lep sopek za glavarjevo gospo. Dušan je oblekel novo lepo golobje sivo obleko, črno kravato in črno pentljo v gumbnici, kakor je zahtevalo žalovanje za izgubljenim očetom. Pri obedu je sedel na čelu mize gostitelj, na njegovi desni gospa, na levi on in njemu nasproti poleg mame pa lepa hčerka Breda. V težko kristalno vazo na sredi mize so vložili Dušanov sopek še nerazcvetenih rumenih vrtnic.

Menili so se to in ono, največ o solanju. Nihče ni hotel odpirati rane, ki se je jela počasi celiti. Po obedu so posedli v mehke fotelje v salonskem kotičku in Breda je zaigrala na klavir najlepšo Chopinov skladbo. Po malici in črni kavji je gospod glavar prinesel iz lovske omare Potokarjevo tricevko: „Dragi Dušan, puška je tvoja. Za trajen spomin na očeta! Dokler nimaš pravice do orožja, ostane pri meni v hrabi.“

Mladi Potokar je bil presenečen in globoko ganjen. Solze žalosti in spoštovanja so mu orosile bleščeči pogled. Globoko se je priklonil in prisrčno zahvalil. Zaobljubil se je, da kakor oče, tudi on puške ne bo nikdar zlorabljal. Naročili so pozdrave za mamo Ano. Gospa je zavila nekaj koščkov peciva, da ga je nesel domov.

Ko je odhajal, je zavil v domačo stransko ulico, da je lahko mimogrede in neopazno ošinil rojstno hišo. Na novo se je zrosilo oko in hitro je krenil pod cerkvijo čez trg na ulici proti Presiki, po isti poti, po kateri se je izselila mati z družino. Tudi za mlade noge je bila pot do materinega doma še zelo dolga.

Onstran Stare gore, kjer se cesta nagne v dolino, je začuden srečal voz nekdanjega sosedu. Ustavili so, in se pozdravili. Soseda ga je potolažila in povedala, da se vračata z obiska pri materi Ani in da sta vesela, da se mama počasi popravljata.

V Kapeli na Bregu je pravkar zvonilo večerno Aye Marijo, ko je utrujen stopil na stričevo dvorišče. Pasji lajež in škrtanje lesenih vrst je privabilo vseh petero otrok, ki so se zgnatli med večnimi vrati in veselo pozdravljali Dušana; „Dušan, Dušan, kaj si nam prinesel? Kako je bilo?“ so hoteli spraševati, kakor je pač že stara navada in pravica vseh otrok in vseh časov.

Otroci so hitro razvili zavojček. Mami Ani so ostale samo drobtinice v papirju. Ona je že isti dan dobila svoje darilo. Ob steni pod razpelom je stala lepa orehova omarica iz nekdanj njene spalnice, ki ji jo je pripeljala danes prijateljica sosedu za spomin.

Hudo je človeku pri srcu, če more nekdanj lastno stvar prejeti v dar iz tujih rok. Toda komoda je bila kos nekdanje Anine bale in sreče. Ob vsakem pogledu nanjo so se ji v srcu prebudili občutki veselja sreče in žalosti obenem.

Čas je potekal hitreje kakor pozabe. Jesen je lahko kratka, če je lepa in se zlije v podaljšano poletje; če pa je hladna in deževna, pa je dolgočasna in pusta, posebno za kmečke ljudi, ki jih prehitro stisne v tesne hiše.

Ko so pri Baumanovih skožuhali pozno koruzo, se je vreme naglo sprevrglo v zgodnjo zimo. Čez noč so zapihali ostri severni vetrovi in zatutilo je okrog voglov, ki so bili nekoliko bolj odmaknjeni na zbrusno ulico. Presenetil je sneg, ki je tisto leto že kar v prvem zamahu nasipal otrokom do kolen belega veselja.

Sedaj je imel stric Andrej skoro več dela kakor poprej z gospodarstvom. Popravljal je sanke in iz jesenovih polen je natesal nekakšne drsalke, ki so si jih otroci privezali samo na desno nogo, da so se lahko z levo poganjali.

Na hribčku pri kapelici je nastala pravcata gneča. Bil je edini hribček v tistem trgu in ob prvem snegu so se nanj zgnili vsi otroci iz ožjega naselja. To leto so stisko povečali še štirje Potokarjevi. Najmlajša Veronika je kot prilepljena neprenehoma čepela na sankah, navzdol je dirjala s starejšim bratcem, navzgor pa sta jo vlekla dva.

Prvi sneg je kar vztrajno obležal. Na stisnjene starega je sever nanesel še novega in pritisnil je mraz, ki se ni hotel več umakniti. Seledaj je bilo čutili, da je pri Baumanovih preveč ljudi. Stisnjeni v majhni sobi so otroci postali bolj razdražljivi in pričakali so se, kdo bo ležal na najboljšem mestu na zapčku in na klopi ob peči. Počasni se je pokazalo, da so otroci pač le iz dveh gnezd. Obe materi sta poslej že kar pogosto morali uporabljati ostreže besede.

Teta Angela sicer previdno in redkeje, ker se je bala, da bi Ano preveč zabolelo. Pa je zato Potokarjeva mama morala biti ostrejša in kmalu je spoznala, da bo najkasneje naslednjo pomlad potrebno nekaj ukreniti, da bi se gostota razredčila. Dobrodušni stric Andrej, ki je imel zelo rad otroke, je vse potrpel, raje se je umikal iz hiše, kakor pa da bi pokazal, da mu ne bi bilo kaj prav.

Začela so se kmečka zimska opravila: prebiranje ajdove kaše za koline, čehenje gosjega perja za tople blazine, luščenje bučnic in koruze. To je bilo v tistih časih namesto kina, radia in televizije.

Nadaljevanje prihodnjic

Franjo Brumen

Zamrznjena
živoljenja

(Biografski roman petih rodov)

nimamo dokazov. Vsa obširna poizvedovanja podpirajo tako domnevo, toda nikjer niso našli nobene najmanjše sledi, ki bi izginotje vsaj malo osvetlila. Velika zadolžitev, ki visoko presega dovoljeno obremenitev imetja, je razlog, da moramo po predpisih razpisati dražbo, ki bo zajela celotno premoženje premičnin in nepremičnin. Tisti dan, ko bo Potokarjev dom prešel v tuje roke, boste vsi trije brez posla in strehe. Dražba bo čez tri tedne. V tem času se razglejte, si poiščite službe in nov dom. Do takrat pa ste dolžni delati kakor doslej. Uredili bomo tako, da boste do prodaje dobili svoje plače in še primeren nagrado za samostojno vodstvo gospodarstva. Plača bo stekla iz izkupička,“ je v uradnem tonu zaključil sodnik.

Barika in Lenčka sta zajokali, kakor da bi izgubili lastni dom. Janko je stisnil zobe, pokril klobuk na glavo in umaknili so se čez prag pravice.

Naslednjo nedeljo je odšla na obisk h gospodinji Ani Barika sama. Previdno je povedala, kaj so slišali na sodišču. Potokarica je od notranje tesnobe pobledeła, zatemnilo se ji je pred očmi in onесvestila se je. Otroci so zakričali od strahu. Stric Andrej in žena Angela sta imela polne roke dela, da sta pomirila razburjeno družino. Trpljenje sorodnikov ju je še bolj utrdilo v dobri volji pomagati jim.

Ponovno so se posvetovali na vse strani. Z bližnjimi in oddaljenimi sorodniki so iskali izhod, vendar nihče ni upal spremeniti prejšnjega sklepa, prepustiti stvar usodi in toku časa.

Ves čas po izginotju prijatelja Potokarja so najbližji iz njegovega kroga tuhtali in iskali ugodnejši razplet. Toda ni ga bilo najti, ki bi imel dovolj svobodnega denarja, da bi lahko zadovoljil in zamašil velike vrzeli. Dotaknili so se celo misli, da bi vsi skupno zbrali potrebno vsoto in rešili celo Potokarjevino, češ kaj pa če bi se nekega dne vendarle vrnil Potokar. Pa je glavar odsvetoval: „Kjer je več gospodarjev, gre gospodarstvo rakovo pot, dokler se končno ne razblini.“

Tako je Potokarjevina zorela in drsela razpada naproti. Dražba je bila razpisana na tri termine. Ker je bilo posestvo preveliko, da bi mogli obhoditi vse parcele, so se zbrali najprej na zemljiški knjigi in si tam izbirali, kakor je pač komu prišlo bolj prav. Sosedni pososetniki pa so tako imeli že izbrane predele.

Nadvse žalostno je bilo razprodajanje doma na domu. Barika in Lenčka sta se umaknili. Nista hoteli gledati, kako bodo ljudje raznašali, kar je bilo nekoč Potokarjevo in s tem tudi njihovo. Janko pa je vztrajal. Hotel je videti, kdo se bo poganjal in za čim. V vsakem kupcu je nehote začutil sovražnika.

Z začudenjem je med licitanti opazil glavarja in najbližjo sosedo, gospodinjjo, najboljšo prijateljico. Glavar je izdražbal Potokarjevo tricevko, sosedu pa lepo komodo iz orehovine, ki je bila najlepši kos pohištva v spalnici. Ostali

iz nujnosti, kakor iz želje, da bi se lažje izmikal mnogim opravilom na dokaj obširnem posestvu. Kmalu se je popolnoma predal prevžitku, kar je storil tem lažje, ker mu je razmeroma zgodaj neko jugovinasto zimo pljučnica pobrala vsemu hudemu vajeno ženo Nežo. Ko so pokopavali Nežo, je Jernej zjokal zadnje solze žalosti in obenem veselja svoje ponovne svobode. Postal je ladja brez krmarja, vzel je kompas življenja v lastne roke in popolnoma se je predal tistemu delu lova, ki ga lovec lahko opravlja brez pomočnikov.

Dan za dnem, če le ni prehudo padalo z neba, je presedal ob lisičinah, ki so bile izkopane pod korenine debelega starega hrasta na pobočju globoke vrtače blizu najvišje glavne preže, prav tam, kjer segajo Potokarjeve njive najgloblje v gozd. Ko pa so junija dozoreli srnjaki, skoraj da ni bilo jutra, da Skržina ne bi dremal na visoki preži in oprezal za rogači, še preden se je prebudil novi dan.

Ob izginotju Potokarja na nobenem lovu ni nikoli pozabil povedati, kako v temnem jutru, ko še vsa narava spi, ali pa v globoko zaveznem večeru, sliši tajinstveni klic posebne Potokarjeve piščali, s katero je on klical rogače ob prsku. „V posebno tihih večerih pa slišim tudi vekanje njegove vekavke, s katero je noril zvitorepke, da so raje prišle na plano pred cev.“

Pa kaj bi se bal morda že zdavnaj pokojnega sosedu! Še prijetno mi je, da nisem sam! Saj sva bila dobra mejaša in prijatelja!“ se je često pojunačil.

Vsi Potokarjevi lovski tovariši so sicer še dalje ostali boginji Diani, toda iz spoštovanja spomina nanj v nekdanj njegovo lovišče ni stopil nobeden...

Po končanih licitacijah Potokarjevih dobrin so poprej živahne govorice počasi začele usihati. Sicer so se še vedno ljudje, posebno ob določenih prilikah, spominjali žalostnega dogodka, ki pa vendar daleč ni bil več izključen pogovor meščanov kakor dotlej. Božji mlini so tudi ta dogodek premleli počasi, toda temeljito, dokler se nesreča končno ni umaknila v krog najožjih sorodnikov.

Tudi vse gorice in viničarije z viničarji vred so prišle v tuje roke. Zanje je bilo še največ zanimanja, saj so bile zasajene z najzlahtnejšimi trtami in so se v svojih prisojnih legah od jutra do večera kopale v žarkih pripekajočega sonca. Čeprav so bili kupci med seboj obzirni drug do drugega, so si pri potokarjevih vinogradih, ki so sloveli daleč na okoli, naganjali ceno do skrajnih zmogljivosti.

Boljarski posestniki so se že od nekdanj pohlepno ozirali po dobri zemlji in so komaj čakali, da se je ponudila kje prilika dokupiti kak oral in lastno posestvo čim lepše zaokrožiti. Posebno pohlepno so prežali na tisto zemljo, ki je je bila zajeta v njihovo posest.

Zadnjo letino so v Potokarjevih vinogradih

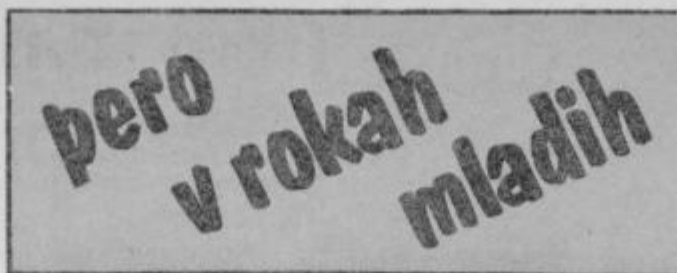
Partizanova breskev

OBNOVA

Oče je sinu posadil breskev. Z očkom sta štela evetove. Ko je zarastel prvi sadež, ga je oče utrgal in ga dal sinu. Oče je odšel v partizane, ker je bila vojna. Potem sta z mamo pričakovala vsak dan očeta. Prišel je oče. Prišel je le za kratek hip.

Sin se je spomnil na breskev. Očetu je dal en sadež. Oče je dal breskev v žep in odšel. Potem očeta ni bilo več. Nekega dne je šel sin v gozd. Naenkrat je v gozdu zagledal mlado breskovo drevo in ugotovil, da je tu očetov grob.

Polonca GORNIK, 1. a

Neusahljiv vir pisanja in slikanja so prav gotovo osnovnošolci. V 7. številki Domače rasti se nam tokrat predstavljajo z literarnimi prispevki pionirji iz OŠ Hajdina, z linorezi pa se predstavljajo pionirji iz OŠ Martina Koresa Podlebnik. Eni in drugi svoja likovna in literarna ustvarjanja objavljajo v MLADOSTI in NAJDIHOJCI.

Moja mamica

Moji mamici je ime Dragica. Hodi v službo. Pere perilo, pomiva posodo in lika perilo. Postilja postelje.

Jaz ne živim pri njej, ampak pri stari mami. Zelo sem vesela, kadar pride domov.

Štefica GOJKOVIČ, 1. a

Naša armada

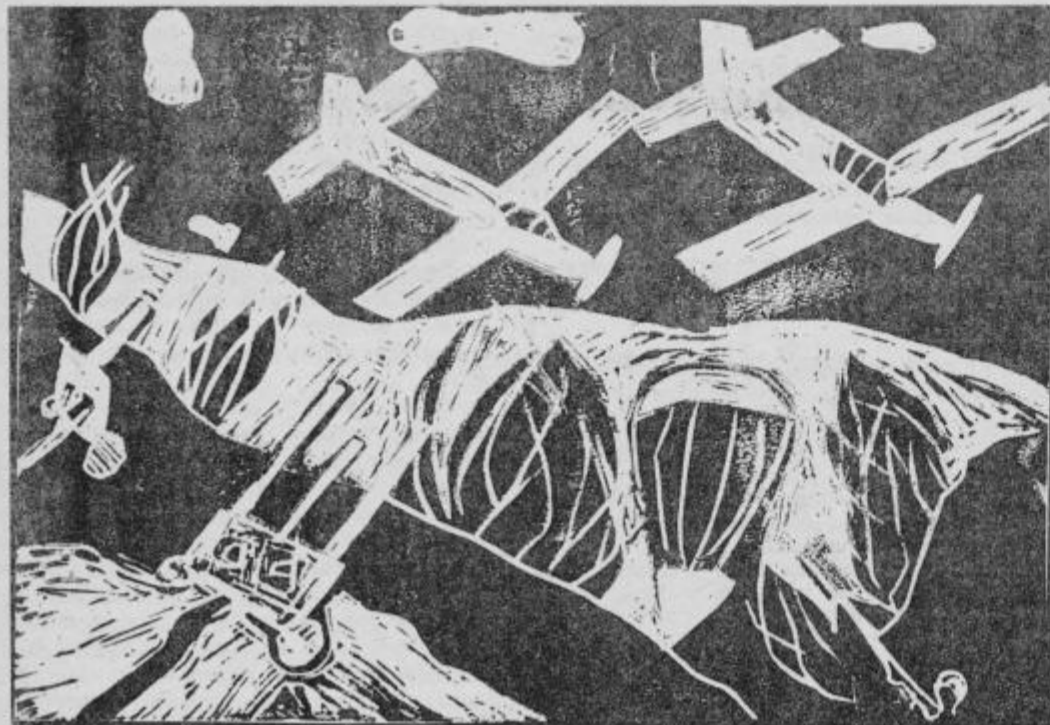
Vsakdo brani svoje imetje pred napadalcem. Tako tudi naša armada brani pred sovražnikom socialistično pridobitev in neodvisnost, pridobljeno med NOB.

Naša armada se je rodila v mestecu Rudu 22. 12. 1941. Tam je bila ustanovljena prva proletarska brigada, vrhovni poveljnik pa je bil tov. Tito. Med NOB so se proletarci in drugi partizani borili s številno močnejšim in moderno oboroženim sovražnikom. Toda njihova volja, hrabrost, zvestost in odločnost je bila močnejša in tako so premagali sovražnika ter osvobodili naše narode izpod fašističnega jarma. Tito je s pomočjo ljudstva in armade zgradil novo socialistično republiko Jugoslavijo.

Po drugi svetovni vojni se je naša armada razvila v sodobno, moderno oboroženo vojsko, katere cilj je braniti s krvjo pridobljeno svobodo in pomagati pri obnovi naše domovine.

Sedaj, ko je JLA moderno oborožena, se ne bojimo, da bi nam kdo odvzel svobodo. Našim vojakom pa ob njihovem prazniku vsi hajdinski pionirji iskreno čestitamo.

Rudi PULKO, 6. b

Desant

(Branko Krajnc, 6. b)

KDO JE TA ŽENA

Teško si predstavljam, kakšen bi bil svet brez žensk. Na tem čudnem svetu bi živeli sami moški. To bi bilo zame prav čudno. Kako si lahko predstavljamo tovarne brez žensk? Na to vprašanje bi bilo težko odgovoriti. Danes se pojavlja ženska pri raznih opravilih. V nekdanjih časih niso bile žene enakopravne moškim. Mož je bil več vreden kakor žena. Mislili so si: „Kaj bo delala žena, saj to je moško opravilo. Ona ni zmožna opraviti takoo težkega dela. Žena spada v kuhinjo in je za kuhinjska opravila, ne pa za vožnjo s traktorjem!“ Toda, ko so to govorili, so se hudo motili.

Na svetu je mnogo žensk, ki so astronautke, zdravnice, tekstilne delavke in drugo. Ena izmed mnogih žena na svetu je tudi moja mama. Je pridna, delavna, ima dve hčeri in enega sina. Ena izmed teh hčera je posebno pridna. To sem jaz. Ne bom lagala, povedala bom resnico. Večkrat sem jo razjezila, ne da bi se ji opravičila. Vem, da mi je oprostila, drugače ne bi bila tako dobra z mano. Vedno se mi zdi, kot da bi bila moja mama najlepša izmed vseh mam na svetu. Toda vsakdo misli, da je njegova mama najlepša.

Čeprav moja mama ni astronautka in ne opravlja zelo odgovornega dela, jo imam zelo rada.

Bernarda CAFUK, 7. b

Moje sončno in senčno poletje

25. junija so se zaprla težka šolska vrata. Začele so se počitnice. Prve dni počitnic smo imeli pleskarja. Zato sem imela veliko dela s čiščenjem. Potem je bilo že bolje, hodila sem k prijateljici Verici, v ptujске toplice, k teti in kotalkat ...

Seveda sem tudi mamici pomagala. Komaj sem že čakala 29. julij, saj smo se tega dne odpeljali na morje v Črno goro. Zvečer se je očka trudil z zlaganjem prtljage, nato pa odšel k počitku.

Zjutraj ob četrtri uri smo krenili na pot. Peljali smo se skozi Hrvatsko, Bosno in Hercegovino in Črno goro. Torej skozi panonski svet, hercegovski Kras, zeleno Bosno, kamnito Črno goro, Boko Kotorsko ter dolino reke Neretve. Ogledali smo si tale mesta in znamenitosti: Bihač — dvorano drugega zasedanja AVNOJ, Jajce—slapove, drubrovniško obzidje, Mostar—znamenitosti. Najlepši mesti sta Dubrovnik in Mostar. Po dveh vročih in napornih dneh potovanja smo končno prispeli v Buljarico.

Odrasli so postavili šotor, jaz sem pa takoj odšla na plažo. Hladno morje mi je osvežilo prepoteno telo.

Iz Buljarice smo se nekega dne odpravili na izlet. Ogledali smo si mesto Cetinje in muzeje, mesto Titograd in Njegošev muzej na Lovčenu. Toda lepi dnevi dopusta so hitro minevali.

V soboto smo se odpravili domov. Vozili smo se po isti poti, kot smo prišli. Razlika je bila le v tem, da smo šli na trajekt, prej pa smo si ogledali slikovito Boko Kotorsko.

Drugega dne zvečer smo prispeli domov. Pričela sem misliti na šolo. Kupila sem si šolske stvari ter ovila zvezke in knjige.

Vsak dan so mi rojile po glavi nove skrbi. Prvega šolskega dne smo se učenci sedmega razreda zbrali pred šolo, da napolnimo svoje glave z novo učenostjo.

Darja GLAŽAR, 7. b

Pastorka

(Bernarda Potočnik, 7. b)

Čarobna palica

Poskus pravljice

Živel je neki mož, ki je bil vdovec. Imel je lepo hčerko. Doma ni imel kruha, zato je svojo dobro in mило hčerko po imenu Jasna, poslal po svetu. Jasna se je poslovila od očeta in žalostno odšla s culo na rami.

Ko je stopala po temnem gozdu, jo mило zaprosi srnica, naj ji obveže rano na nogi, ker jo je lovec obzestrel. Jasna ji je nežno obvezala rano. Srnica

pa jo je vodila proti svojemu brlogu. Ko sta prišli v jamo, so bila tam velika vrata. Jasna je kar zamižala, ker jo je obdala močna svetloba, ki je prihajala iz sobe, kjer je bilo vse zlato. Srnica jo popelje k diamantni mizi, na kateri je ležala čarobna palica. Podari jo Jasni, ker jo je rešila smrti. Nato jo odpelje naprej v drugo sobo, kjer jo je sluga oblekel v zlato obleko in čevlječke. Sedaj je bila Jasna lepa kot kraljica gorskih vil. Nato je srnica dala Jasni konje in kočijo. Jasna se je poslovila od srne in se odpeljala.

Prišla je v drugo deželo, kjer je zvedela, da je princ zelo bolan. Bilo pa je razglašeno, da kdor bo pozdravil princa, dobi vrečo zlata. Če bi pa to storilo dekle, se lahko poroči z njim. Dobi še pol kraljestva. Jasna se brž odpravi v grad, da vidi princa. S sabo je vzela tudi čarobno palico. Ko pride k princu, ki je bil tudi mil in dober, se ji je zasmilil. Zato potrka po palici in si zaželi, da bi princ ozdravel. Princ je res hitro ozdravel. Njegov oče je takrat pripravil veliko gostijo. Jasna in princ sta se vzela in srečno živela do konca dni.

Marija DREVENŠEK, 5. b

Sprejeli smo kurirčkovo pošto

V torek smo se zbrali na igrišču. Tam smo svečano sprejeli kurirčkovo pošto. Bili so tudi nastopajoči. Peli so partizanske pesmi. Zbrali so se tudi starejši ljudje, ki so bili med vojno dobri borci. Med njimi je bil tudi tov. Vrtič, ki je imel govor.

Nato so učenci prinesli kurirčkovo torbico. Sprejeli smo jo z veselimi ploskanjem. Ko so dodali našo pošto, so nam jo prebrali in jo odnesli v drugo šolo. Nato se je nadaljeval program. Ko se je nastop končal, smo šli k pouku.

Jaz si še želim več takšnih kurirčkovih sprejemov kot letos. To vse je bilo za našega tovariša Tita, za njegov rojstni dan.

Zvonko GLAŽAR, 3. b

Novo leto, kaj prineslo boš, povej

Novo leto, kaj prineslo boš, povej, ali srečo al' veselje, novoletno razpoloženje?

Ura bije že polnoč, a ne voščimo še lahko noč, pije, poje se in je, saj nam novo leto že naproti gre.

Zjutraj težji udi so od svinca, v glavi pa središče je vrtinca, saj to od rujnega je vinca.

Zdenka KOROŠEC, 8. a

Muzikanti

(Stanka Serdinšek)

Delo poleti

(Jožica Sekelšek, 7. b)

DOMAČA RAST je literarna priloga TEDNIKA in jo izdaja zavod za časopisno in radijsko dejavnost Radio-Tednik Ptuj, Vošnjakova 5, poštni predal 99. DOMAČO RAST ureja uredniški odbor: Nataša Belšak, Viktorija Dabič in Zdenko Kodrič.